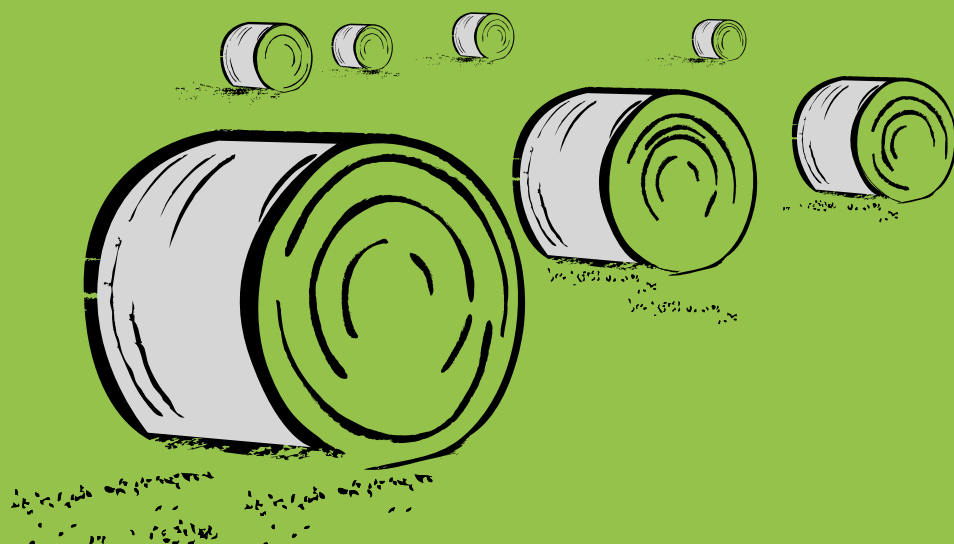

Avtaleguide

2019-2020

Oversikt over jordbruksforhandlingene 2019,
samt priser og tilskudd i jordbruket

NORGES BONDELAG

FORORD

Årets "Avtaleguide" er nummer 43. i rekken. Teksten er sammenstilt av Anders Huus på næringspolitisk avdeling i Norges Bondelag.

Første del inneholder en generell omtale av rammene rundt jordbruksavtaleinstituttet og blir avsluttet med en omtale av jordbruksoppgjøret 2019. Deretter gjengis protokoll fra årets jordbruksforhandlinger. Til slutt er "Jordbruksavtale for 2019 - 2020" gjengitt.

I år ble det gjennomført en prosess mellom partene etter sommeren for å lage et opplegg for nedskalering av melkeproduksjonen som følge av bortfall av eksportstøtten. Protokollen fra denne prosessen innarbeidet i Avtaleguiden.

Hensikten med "guiden" er å gi en kortfattet oversikt over jordbruksavtalens ordninger og bestemmelser og dermed viktige sider av jordbrukspolitikken. Vi håper at også denne utgaven vil kunne oppfylle dette formålet.

Avtaleguiden finnes også på våre internettsider:

<https://www.bondelaget.no/jordbruksoppgjoret2019/>

Oslo, oktober 2019.

Innhold

JORDBRUKSAVTALESYSTEMET	6
Hovedavtalen	6
Jordbruksavtale	6
JORDBRUKSOPPGJØRET 2019.....	8
Jordbrukets krav	8
Statens tilbud	9
Gjennomføring av jordbruksforhandlingene 2019	10
Sluttprotokoll fra forhandlingsmøte 16. mai.....	13
1 Avtalemessige forutsetninger	13
2 Økonomisk ramme	14
3 Utslag på referansebrukene	15
4 Innovasjon og vekst i grøntsektoren	17
5 Nedskalering av melkeproduksjonen.....	18
6 Andre endringer	18
6.1 Landbrukets utviklingsfond	18
6.2 Rekruttering, næringsutvikling og verdiskaping i landbruket	19
6.3 Miljø og klima.....	22
6.4 Frukt, grønnsaker, bær og potet	22
6.5 Korn, mel og kraftfôr	22
6.6 Konvertering av melkekvote	23
6.7 Kjøtt	23
6.8 Velferdsordninger	23
6.9 Markedsbalansering	24
6.10 Søknad om produksjonstilskudd og regionale miljøtilskudd	24
6.11 Annet	24
Nedskalering av melkeproduksjonen	25
Protokoll fra møte mellom staten og Norges Bondelag	
16. oktober 2019.....	26
1. Finansiering.....	26
2. Kvoteåret 2020	26
3. Kvoteåret 2021	27
4. Kvoteåret 2022	28

	3
5. Prisutjevningsordningen.....	28
JORDBRUKSAVTALE 2019 - 2020	29
1. INNLEDNING	30
2. PRISBESTEMMELSER.....	30
2.1 Produkter med målprisregulering	30
2.1.1 Generelle bestemmelser	30
2.1.2 Melk og melkeprodukter	31
2.1.3 Svinekjøtt	32
2.1.4 Korn.....	32
2.1.5 Grøntsektoren	34
2.2 Produkter med planlagt gjennomsnittlig engrospris (Volummodellen).....	35
2.2.1 Generelle bestemmelser	35
2.2.2 Storfekjøtt.....	36
2.2.3 Sau og lam.....	36
2.2.4 Egg	36
2.3 Referansepris kylling	36
3. FONDSAVSETNINGER.....	37
3.1 Landbrukets utviklingsfond (LUF)	37
4. TILSKUDD TIL ERSTATNINGER M.M.	40
5. MARKEDSREGULERING.....	40
5.1 Markedsreguleringen på de enkelte sektorer	41
5.2 Nærmere bestemmelser om produksjonsregulering melk.....	42
5.2.1 Omsetning av melkekvoter.....	42
5.2.2 Tilbud om kjøp av kumelkkvote ved driftsomstilling grunnet rovvilt	42
5.3 Avsetningstiltak m.m.	42
5.4 Tilskudd til råvareprisutjevningsordningen	42
5.5 Prisnedskrivningstilskudd rektifisert potetsprit og potetstivelse	42
6. PRISTILSKUDD	43
6.1 Driftssenter.....	43
6.2 Pristilskudd melk	44
6.2.1 Grunntilskudd melk.....	44
6.2.2 Distriktstilskudd melk	44
6.3 Pristilskudd kjøtt	44
6.3.1 Grunntilskudd kjøtt	44

	4
6.3.2	Distriktstilskudd kjøtt.....45
6.3.3	Kvalitetstilskudd storfekjøtt.....45
6.3.4	Tilskudd for lammeslakt og kjeslakt.....46
6.4	Pristilskudd egg.....46
6.4.1	Distriktstilskudd egg46
6.5	Tilskudd til norsk ull.....46
6.6	Tilskudd til grønt- og potetproduksjon47
6.6.1	Definisjoner.....47
6.6.2	Grunnlag for tilskudd47
6.6.3	Satser48
6.7	Frakttilskudd49
6.8	Prisnedskriving av norsk korn53
6.9	Tilskudd til norsk matkorn.....53
7.	PRODUKSJONSTILSKUDD M.V.53
7.1	Generelle bestemmelser for produksjonstilskudd.....53
7.2	Tilskudd for husdyr.....53
7.2.1	Tilskudd for husdyr - satser.....54
7.2.2	Definisjoner av dyreslag mv.55
7.2.3	Tilskudd til små og mellomstore melkebruk.....56
7.3	Driftstilskudd til melkeproduksjon56
7.4	Driftstilskudd til spesialisert storfekjøttproduksjon.....57
7.5	Tilskudd for bevaringsverdige husdyrraser57
7.6	Tilskudd for dyr på beite.....57
7.7	Areal- og kulturlandskapstilskudd58
7.7.1	Satser, definisjoner og soner58
7.7.2	Arealgrunnlag for tilskuddsutmåling60
7.7.3	Fastsetting av tilskuddsberettiget grovfôrareal per foretak61
7.8	Tilskudd til økologisk landbruk.....64
7.9	Regionale miljøprogram65
8.	UTVIKLINGSTILTAK66
8.1	Tilskudd til dyreavl m.m.....66
8.2	Tilskudd til frøavl m.m.67
8.3	Tilskudd rådgivning.....67
8.4	Tilskudd til kvalitets- og salgsfremmende tiltak.....67

	5
8.5 Tilskudd til fellesanlegg for frukt	67
9. VELFERDSORDNINGER	68
9.1 Tilskudd til avløsning ved ferie og fritid	68
9.2 Tilskudd til avløsning ved sykdom og fødsel mv.	69
9.3 Tilskudd til sykepengeordningen i jordbruket	71
9.4 Tilskudd til landbruksvikarordningen	71
9.5 Tidligpensjonsordningen for jordbrukere	72
10. Driftskostnader	72
VEDLEGG 1: BUDSJETTOVERSIKT JORDBRUKSOPPGJØRET	73
VEDLEGG 2: Fordeling 2019-2020	74
VEDLEGG 3: Gjennomsnittlig endring i målpris for frukt og grønt.	85
VEDLEGG 4: Målpriser og øvre prisgrenser for grøntsektoren 2019-2020	86

JORDBRUKSAVTALESYSTEMET

Hovedavtalen

Hovedavtalen for jordbruket trådte i kraft 01.09.1950 etter forhandlinger mellom myndighetene, Norges Bondelag og Norsk Bonde- og Småbrukarlag. Den var resultat av en prosess som startet på 1930-tallet. På den tiden forhandlet de økonomiske organisasjonene direkte med myndighetene om priser på jordbruksvarer. I 1939-40 forhandlet myndighetene for første gang med de næringspolitiske organisasjonene om priser og reguleringsbestemmelser. Dette var en praksis som ble tatt opp igjen i 1945, etter at de næringspolitiske organisasjonene hadde vært nedlagt under krigen. Ved prisforhandlinger i 1947 ble det enighet om å utrede en "langsiktig avtale" om jordbruket, og i 1948 ble det satt ned et utvalg til å arbeide med dette.

Hovedavtalen ble vesentlig endret i 1984 og deretter i 1992, da det ble enighet om en ny hovedavtale som grunnlag for jordbruksforhandlingene.

I Hovedavtalen er det slått fast at partene i forhandlingene på den ene siden er Staten, og på den andre siden jordbruket ved Norges Bondelag og Norsk Bonde- og Småbrukarlag i fellesskap. Ved uenighet mellom organisasjonene er det fastlagt at Staten, under visse forutsetninger, kan føre forhandlinger med den ene av organisasjonene.

Formålet med avtaleverket for jordbruket er å regulere tiltak som er egnet til å fremme fastlagte mål for jordbruket, og som ikke er uttømmende regulert ved lov, Stortingsvedtak eller forskrift.

Hovedavtalen regulerer framgangsmåten ved forhandlinger om og inngåelse av jordbruksavtaler og endrings- og tilleggsavtaler, visse virkninger av slike avtaler, og gjennomføring av tiltak som er fastsatt i jordbruksavtalen. Dersom det ikke er mulig å nå fram til en forhandlingsløsning, kan Regjeringen invitere Stortinget til å fastsette jordbruksoppgjøret eller oppgjøret kan gå til voldgift (voldgift ble sist anvendt i 1978).

Organisasjonene er ansvarlige for iverksettelse av tiltak i samsvar med jordbruksavtalen. Selv om det blir inngått jordbruksavtale med bare en av landbruksorganisasjonene, har også den andre organisasjonen ansvar for gjennomføringen av avtalen.

I avtaleperioden foreligger fredsplikt. Tvister skal søkes løst ved forhandlinger, men kan også løses ved voldgift. Hovedavtalen er tilgjengelig på nettsidene til Landbruks- og matdepartementet. <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/hovedavtalen-for-jordbruket-/id87386/?q=Hovedavtalen>

Jordbruksavtale

Med grunnlag i Hovedavtalen foregår årlige jordbruksforhandlinger om priser og andre forhold som har betydning for bøndenes arbeids- og inntektsforhold.

Avtalebestemmelsene som gjelder bevilgninger over statsbudsjettet følger kalenderåret, mens de avtalte målpriser gjelder for perioden 01.07 – 30.06.

Budsjettnemnda for jordbruket

Budsjettnemnda for jordbruket (BFJ) har som hovedoppgave å legge fram grunnlagsmateriale til jordbruksforhandlingene for vurdering av den økonomiske situasjonen i jordbruket. BFJ er sammensatt av representanter fra ulike departementer, jordbruksorganisasjonene, samt Statistisk sentralbyrå. Sekretariatet er lagt til Norsk institutt for bioøkonomi (NIBIO).

BFJ utarbeider årlig et totalregnskap og totalbudsjett for jordbruket (Totalkalkylen for jordbruket). Videre legges det fram materiale som viser arbeidsforbruk og produktivitetsutvikling i jordbruket totalt. Normaliserte regnskaper i totalkalkylen blir lagt til grunn ved beregning av inntektsramma i jordbruksforhandlingene. Videre skal det legges fram referansebruksberegninger som viser inntektsutviklingen for ulike bruksstørrelser, distrikter og produksjoner, samt virkningen av endringer i priser og virkemidler som følge av jordbruksoppgjøret.

BFJ utarbeider også en resultatkontroll for gjennomføringen av landbrukspolitikken. Resultatkontrollen omfatter en sammenstilling av data som belyser utviklingen i jordbruket i forhold til de mål og retningslinjer Stortinget har trukket opp for landbrukspolitikken.

Andre premissgivere for jordbruksoppgjøret

Inntektsutviklingen i jordbruket skal sammenlignes med inntektsutviklingen for gjennomsnittet av alle lønnsmottakere (andre grupper i samfunnet). Det tekniske beregningsutvalget for inntektsoppgjørene legger fram materiale som bl.a viser lønnsutviklingen i norsk arbeidsliv. Utvalget er derfor en viktig premissgiver ved lønnsforhandlingene for andre grupper, og men også for jordbruksoppgjøret.

BFJ sitt budsjettanslag gjelder inneværende år. I jordbruksoppgjøret forhandles det om rammevilkår som påvirker inntektsutviklingen kommende år. Partene er derfor avhengig av å gjøre anslag for utvikling av sentrale økonomiske faktorer som bl.a konsumpris og rente. Til det støtter partene seg på prognoser for utvikling i norsk økonomi utarbeidet av ulike institusjoner bl.a Statistisk sentralbyrå, Norges Bank og Finansdepartementet.

JORDBRUKSOPPGJØRET 2019

Jordbruksforhandlingene i 2019 ble gjennomført med grunnlag i Hovedavtalen for jordbruket av 17. februar 1992.

Jordbrukets krav

Den 29. april la Norges Bondelag og Norsk Bonde- og Småbrukarlag fram et felles krav med ramme og fordeling. Kravet la til grunn Stortingets behandling av jordbruksmeldinga i 2017. Faglaga krevde at inntektsgapet til andre grupper i samfunnet skulle reduseres med 11.000 kroner pr årsverk. Kravet innebar en særskilt prioritering i å styrke lønnsomheten i kornproduksjonen, samt en egen vekst og innovasjonspakke for grøntsektoren. Med kravet ønsket man å legge til rette for å styrke økonomien i jordbruket slik at mest mulig matproduksjon kunne skje med utgangspunkt i norske jord- og beiteressurser, men uten å bidra til overproduksjon. Hovedprioriteringene kan oppsummeres slik:

- Stimulere til en produksjonsfordeling med husdyrproduksjon i distriktene og større kornproduksjon gjennom:
 - å løfte økonomien i kornproduksjon
 - å bedre økonomien i grasproduksjon i distriktene, særlig gjennom økt utmarksbeitetilskudd og prioritering av små og mellomstore bruk.
- Bedre økonomien på små og mellomstore bruk.
 - Øke jordbruksfradraget for lav/middels næringsinntekt
 - Inkludere ammekyr i eksisterende tilskudd for små og mellomstore melkebruk
 - Innføre øvre tak for grovfôrbaserte husdyr i husdyrtilskuddet og for arealtilskudd grønnsaker, frukt og bær, distriktstilskudd frukt, bær og grønnsaker.
 - Innføre differensierte satser for arealtilskudd for korn etter foretakets kornareal
 - Innføre differensierte satser etter arealstørrelse for arealtilskudd grønnsaker, potet, frukt og bær
- Innføre et innovasjon- og vekstprogram for grøntnæringa; Grønn Innovasjon og Vekst
- Styrke investeringsmuligheter for å innfri nye krav og standarder, og at dette tillegges større vekt enn lønnsomhetsvurderinger
- Styrke velferdsordningene
- Styrke miljø- og klimavirkemidlene

Jordbruket fremmet et krav med ei økonomisk ramme på 1920 millioner kroner. Kravet skulle gi grunnlag for økte inntektsmuligheter i 2020 på om lag 31.000 kroner per årsverk etter inndekning av kostnadsveksten og utnytting av økte inntektsmuligheter i markedet gjennom volumvekst og prisvekst for produkter uten målpris.

Jordbrukets krav til inntektsramme for jordbruksoppgjøret 2019

		Grunnlag	Volum	Pris	Ramme mill. kr
	<i>Kostnadsdekning</i>				
1	Driftskostnader	22036	-0,4 %	1,7 %	290
2	Kapitalslit og leasing	8974			238
3	Realrente på lånt kapital i jordbruket	856			362
A	SUM Kostnadsdekning				890
	<i>Økte inntektsmuligheter i markedet</i>				
4	Økt produksjon av norske jordbruksvarer	33955	0,0 %		0
5	Økte priser på varer uten målpris	13790		1,2 %	160
B	SUM Markedsmuligheter				160
SUM A- B,	Dekke kostnadsvekst fratrukket økte markedsmuligheter				730
	<i>Inntekt og arbeidsforbruk</i>				
6	Kronemessig lik inntektsutvikling	13801	-1,4 %	20000	700
7	Redusert inntektsgap til andre grupper		44350	11000	490
C	SUM Inntekt og Arbeidsforbruk				1190
SUM	Rammekrav (A-B+C)			31000	1920

For å finansiere kravet var det lagt opp til en økning av målprisene på 249 mill. kroner. Budsjettmidlene skulle økes med 1360 mill. kroner, samt 49 mill. kroner i overførte midler fra 2018. I tillegg ble kravet finansiert med å øke jordbruksfradraget, tilsvarende en verdi på 170 mill. kroner regnet før skatt, og en inntektseffekt av økning i jordbruksfradraget med 92 mill. kroner som følge av økte inntekter gjennom den øvrige finansieringen.

For en fullstendig oversikt over Jordbrukets krav vises det til:

<https://www.bondelaget.no/jordbruksoppgjoret2019/>

Statens tilbud

Statens la fram sitt tilbud den 7. mai. Staten la opp til at bøndene skulle få:

- Kompensasjon for forventet kostnadsvekst fra 2019 til 2020.
- En inntektsvekst på 3,5 prosent i 2019 som andre grupper i samfunnet
- En nivåheving utover prosentvis lik inntektsvekst som andre grupper med 215 mill. kroner.

Tilbudet innebar økte inntektsmuligheter på om lag 11.700 kroner per årsverk. For å oppnå dette la Staten til grunn at jordbruket måtte bedre markedsbalansen med 250 mill. kroner i 2020.

Tilbudet hadde ei inntektsramme på 1000 mill. kroner. Begge parter hadde lagt til grunn tilnærmet like tekniske forutsetninger for kostnadsvekst og volumutvikling og prisvekst på ikke-målprisprodukter.

Den økonomiske ramma i tilbudet ble finansiert med 249 mill. kroner i økte målpriser (som Jordbruket), økte budsjettoverføringer med 641 mill. kroner. I tillegg ble det lagt opp til en finansiering med 49 mill. kroner i overførte midler fra 2018 og økt verdi av jordbruksfradraget med 61 mill. kroner som følge av økte inntekter gjennom den øvrige finansieringen.

I tilbudet var det lagt vekt på å styrke inntektsmulighetene for dem som bruker hele eller mesteparten av arbeidskraften sin i næringa, og i tillegg i produksjoner med markedsmuligheter, som korn, frukt, grønnsaker og bær. Staten hadde foretatt flere av de samme prioriteringene som Jordbrukets forhandlingsutvalg. De stilte seg positive til innovasjon og vekstprogrammet på grøntsektoren, og prioriterte også styrking av kornøkonomien. De imøtekom imidlertid ikke jordbruket på å sette tak for husdyrtilskudd eller avtrappende satser etter størrelse på jordbruksareal. De la heller ikke opp til å styrke jordbruksfradraget.

For en fullstendig oversikt over Statens tilbud viser vi til <https://www.bondelaget.no/jordbruksoppgjoret2019/>

Gjennomføring av jordbruksforhandlingene 2019

Forhandlingene startet på tradisjonell vis ved at faglagene vurderte om tilbudet gav grunnlag for forhandlinger eller ikke. Den 9. mai meddelte faglaga i plenumsmøte tilbake til Staten om at de ønsket å gå i forhandlinger.

Det ble avholdt forhandlingsmøter i plenum i perioden 9.–12. mai, hvor partene gikk grundig gjennom krav og tilbud og utdypet standpunktene. I perioden 12.–15. mai ble det gjennomført sonderinger på lederplan, og senere mer omfattende kontakt mellom partene.

Den 16. mai mottok landbruks- og matministeren brev fra finansministeren hvor det ble varslet at regjeringen vil foreslå en økning av jordbruksfradraget i budsjettet for 2020. Utvidelsen skulle skje ved å øke det generelle fradraget innenfor en provenyramme på 90 mill. kroner. Utvidelsen vil ha en inntektsvirkning før skatt på 150 mill. kroner. Partene la det til grunn som en av rammebetingelsene for forhandlingene.

Finansministeren

Landbruks- og matministeren

Unntatt etter offentleglova Offl. §
14 første ledd

Deres ref

Vår ref
19/1563 -

Dato
16.05.2019

Forslag om heving av jordbruksfradraget ifm. statsbudsjettet for 2020

Jeg tar sikte på å foreslå økning av jordbruksfradraget innenfor en provenyramme på 90 mill. kroner i budsjettet for 2020.

Finansdepartementet vil komme tilbake til den endelige utformingen av jordbruksfradraget i forbindelse med statsbudsjettet til høsten. Endringene i vil imidlertid inneholde følgende elementer:

- En økning av det generelle fradraget fra 63 500 kroner til om lag 90 000 kroner.
- En økning i det maksimale fradraget fra 166 400 kroner til om lag 190 000 kroner.

Som følge av at forhandlingene om jordbruksoppgjøret pågår, bør forslaget gjøres kjent slik at det kan være en del av rammebetingelsene i forbindelse med forhandlingene.

Med hilsen

Siv Jensen

Postadresse: Postboks 8008 Dep, 0030 Oslo
Kontoradresse: Akersg. 40 Telefon: 22 24 41 00 Telefaks: 22 24 95 14
Org. nr.: 972 417 807

Statens forhandlingsutvalg la senere 16. mai fram et forslag til løsning med en ramme på 1 240 mill. kroner, der det ble foreslått å øke bevilgningen over kap. 1150 med 720 mill. kroner. Samtidig var det lagt til grunn økning i målprisene på 249 mill. kroner og den varslede utvidelsen av jordbruksfradraget tatt inn som del av finansiering av rammen.

Den 16. mai ble partene enige om å inngå en jordbruksavtale. I plenumsmøte 16. mai gjennomgikk Statens forhandlingsutvalg og Jordbrukets forhandlingsutvalg sluttprotokollen fra forhandlingene, og den ble signert. Stortinget behandlet og vedtok jordbruksoppgjøret den 19. juni.

Etter 2020 kan ikke Norge lenger bruke eksportstøtte til bl.a eksport av Jarlsbergost. Dette får konsekvenser for norsk melkeproduksjon. Partene valgte å utsette spørsmålet for hvordan melkeproduksjonen skal tas ned. Punkt 5 i sluttprotokollen viser til at det skal gjennomføres en prosess mellom partene, der en skal ha ferdig et opplegg til 1. oktober.

Detaljene i jordbruksavtalen presenteres videre i denne avtaleguiden.

Jordbruksforhandlingene 2019

Referat fra forhandlingsmøte 16. mai, kl. 16:30

Tilstede:

Fra Jordbrukets forhandlingsutvalg: Bartnes, Hjørnegård, Gimming, Haugen, Brotke, Bergsjø, Huus, Stabbetorp, Hoff, Godli, Bergerud, Norland, Warlo.

Fra Statens forhandlingsutvalg: Forsell, Glosli, Søyland, Helgen, Orlund, Rød, Grotli, Krekling, Korssjøen, Edholm.

Forsell viste til jordbrukets krav av 29. april og til statens tilbud av 7. mai. Han viste videre til partenes gjennomgang av dokumentene i forhandlingsmøter 10.–12. mai. I perioden 13. mai til 16. mai ble det gjennomført sonderinger på lederplan. Forsell viste til at det var utvist stor vilje til å finne gode kompromisser og konstaterte at partene hadde kommet fram til enighet om sluttprotokoll og fordeling av den endelige rammen på 1 240 mill. kroner. Han takket organisasjonene for en god og konstruktiv prosess.

Bartnes og Hoff takket for godt samarbeid og konstruktiv inngang for å finne en løsning. Bartnes og Hoff bekreftet videre at et samlet forhandlingsutvalg ville anbefale de respektive organisasjonenes styrer å godkjenne avtalen, og melde fra til staten om resultatet før proposisjonen om oppgjøret fremmes for Stortinget fredag 24. mai.

Partene var enige om å møtes etter Stortingets behandling for å utarbeide fullstendig avtaletekst og signerte deretter sluttprotokollen. Møtet var slutt kl. 16:50.

Jordbruksforhandlingene 2019

Sluttprotokoll fra forhandlingsmøte 16. mai

mellom staten og Norges Bondelag og Norsk Bonde- og Småbrukarlag

1 Avtalemessige forutsetninger

Partene viser til Stortingets behandling av Prop. 94 S (2017–2018) i Innst. 404 S (2017–2018), Stortingets behandling av Meld. St. 11 (2016–2017) i Innst. 251 S (2016–2017) og Granavolden-plattformen. Den inngåtte jordbruksavtalen er basert på dette grunnlaget.

Partene viser til Hovedavtalens formålsparagraf, som sier at forhandlingenes formål er å regulere tiltak som er egnet til å fremme fastlagte mål for jordbruket. Jordbrukspolitikken har en omfattende målmatrise hvor kryssende hensyn må avveies mot hverandre.

Partene viser til brev fra finansministeren til landbruks- og matministeren med forslag om heving av jordbruksfradraget ifm. statsbudsjettet for 2020 hvor det heter:

"Jeg tar sikte på å foreslå økning av jordbruksfradraget innenfor en provenyramme på 90 mill. kroner i budsjettet for 2020.

Finansdepartementet vil komme tilbake til den endelige utformingen av jordbruksfradraget i forbindelse med statsbudsjettet til høsten. Endringene i vil imidlertid inneholde følgende elementer:

- En økning av det generelle fradraget fra 63 500 kroner til om lag 90 000 kroner.
- En økning i det maksimale fradraget fra 166 400 kroner til om lag 190 000 kroner.

Som følge av at forhandlingene om jordbruksoppgjøret pågår, bør forslaget gjøres kjent slik at det kan være en del av rammebetingelsene i forbindelse med forhandlingene."

Partene er enige om å legge dette til grunn for den inngåtte avtalen. Det er en utfordrende markedssituasjon for flere husdyrproduksjoner. Det er lagt til grunn en forbedring av markedsbalansen tilsvarende 195 mill. kroner i 2020. Partene viser til at eksportsubsidiene for melk vil bli avviklet fra 1. juli 2020. Partene vil i løpet av høsten 2019 utarbeide et opplegg for hvordan nedskalering av melkeproduksjonen skal gjennomføres. Et samlet opplegg skal være etablert senest 1. oktober 2019, jf. pkt. 5.

Den inngåtte jordbruksavtalen omfatter:

- målpriser for perioden 1. juli 2019 – 30. juni 2020
- bevilgninger over statsbudsjettet, kapittel 1150, for kalenderåret 2020
- omdisponeringer innenfor budsjettet for 2019
- andre bestemmelser som framgår av denne protokollen

For saker som ikke er omtalt i denne protokollen, vises det til statens tilbud av 7. mai 2019. Partene er enige om de endringer i målpriser og satser og bevilgninger på tilskuddsordninger som går fram av vedlagte fordelingsskjema.

2 Økonomisk ramme

Partene er enige om en ramme for avtalen på 1 240 mill. kroner. Prognoser for kalender-året 2020, for endringer i inntekts- og kostnadsposter som ikke er avtalebestemt, framgår av tabell 2.1. Det er lagt til grunn en prognosert lønnsvekst for lønnsmottagerne på 3,5 pst. i 2020.

Tabell 2.1 Prognoser for endringer i poster som ikke er avtalebestemt og økonomisk ramme for avtalen, mill. kroner.

	Grunnlag Mill. kr	Volum	Pris	Sum Mill. kr
1. Økt produksjonsvolum	33 955	0,00 %		0
2. Prisøkning på varer uten målpris	13 790		1,2 %	160
3. Bedret markedsbalanse				195
4. Driftskostnader	22 036	-0,40 %	1,7 %	285
5. Kapitalslit og leasing	8 974			240
6. Normalisert realrentekostnad	854			365
7. Arbeidsforbruk	14 851	-1,4 %	3,5 %	305
A. Sum, forutsatt lik prosentvis vekst som andre grupper				840
B. Nivåheving ut over lik prosentvekst				400
SUM, ramme, mill. kroner				1 240

Partene er enige om en finansiering av rammen som vist i tabell 2.2. Det gjennomføres målprisøkninger fra 1. juli 2019 med en årsvirkning på 249 mill. kroner. Bevilgningene til jordbruksavtalen økes med 720 mill. kroner i 2020, og det disponeres 49 mill. kroner i overførte midler fra 2018. Videre er det lagt til grunn en verdi før skatt av utvidelsen av jordbruksfradraget i 2020 på 150 mill. kroner. Rammen og forutsetningene i tabell 2.1 gjør at verdien av det gjeldende jordbruksfradraget vil øke med 72 mill. kroner.

Tabell 2.2 Økonomisk ramme for avtalen. Mill. kroner.

Ramme	1 240
Netto endring i målpriser fra 01.07.19	249
Endret bevilgning på kap. 1150	720
Overførte midler fra 2018	49
Utvidet jordbruksfradrag	150
Endret verdi av jordbruksfradraget	72

Rammen legger grunnlag for en inntektsøkning per årsverk på om lag 6 ¼ pst. fra 2019, før oppgjør, til 2020, forutsatt forbedring i markedsbalansen. Dette utgjør 20 600 kroner per årsverk.

Partene er enige om følgende omdisponeringer innenfor budsjettet for 2019:

- Det disponeres 74,8 mill. kroner til pristilskudd (post 73) fra 1. juli.
- Landbrukets utviklingsfond tilføres 60,4 mill. kroner.
- Bevilgning på 5 mill. kroner til Graminor for oppbygging av frukt- og bærseier på Njøs.

3 Utslag på referansebrukene

Budsjettnemndas sekretariat har beregnet det kvantumsfaste isolerte utslaget av pris- og tilskuddsendringer i avtalen, inkludert forutsetninger om pris- og kostnadsendringer og økt utnytting av jordbruksfradraget, tilsvarende forutsetningene i tabell 2.1. De økonomiske resultatene for melkeproduksjon i 2020 i tabellen vil bli påvirket av opplegget for nedskalering av produksjonsvolumet.

Tabell 3.1 Beregnet kvantumsfast helårsvirkning på referansebrukene av pris- og tilskuddsendringer, inkl. anslåtte kostnadsendringer til 2020, utviding av jordbruksfradraget og endret verdi av eksisterende jordbruksfradrag. Kroner per årsverk¹⁾.

	Årsverk	2017 A	2018 B	2019 C	2020 D	2020-2019 D-C	2020-2017 D-A
1 Melk. 28 årskyr, landet	1,98	376 500	366 000	371 300	392 900	21 600	16 400
2 Korn. 362 daa, landet	0,40	194 900	178 700	154 100	210 500	56 400	15 600
3 Sau. 171 vinterfôra, landet	1,20	164 600	152 300	136 900	168 100	31 200	3 500
4 Melkegeit. 133 årsgelter, landet	1,61	453 100	465 200	461 900	486 100	24 200	33 000
5 Svin/korn. 49 avlssvin, landet	1,65	428 600	376 100	308 000	306 900	-1 100	-121 700
6 Egg/planteprod. 6500 høner, landet	1,32	482 700	439 000	407 400	409 100	1 700	-73 600
7 127 daa potet+444 daa korn, landet	1,58	444 000	457 300	457 100	504 200	47 100	60 200
8 32 ammekyr, landet	1,26	284 600	272 300	284 800	306 600	21 800	22 000
9 51 daa frukt og bær, landet	1,80	384 600	406 800	449 300	487 900	38 600	103 300
10 Fjølfe-slakt og planteprod., landet	1,03	476 700	482 000	463 700	480 800	17 100	4 100
11 Økologisk melk. 26 årskyr, landet	1,94	377 100	371 600	384 100	410 600	26 500	33 500
12 Melk. 15 årskyr, landet	1,70	311 400	312 200	322 800	346 500	23 700	35 100
13 Melk. 46 årskyr, landet	2,31	412 600	391 700	374 400	391 700	17 300	-20 900
14 Melk. 62 årskyr, landet	2,67	492 700	467 100	445 600	460 700	15 100	-32 000
15 Melk. 33 årskyr, Østl. flatbygder	1,98	445 900	406 400	389 600	406 000	16 400	-39 900
16 Melk. 27 årskyr, Østl. andre bygder	1,95	374 600	360 600	368 700	388 100	19 400	13 500
17 Melk. 35 årskyr, Agder/Rogal. Jæren	1,89	358 900	327 200	309 600	325 800	16 200	-33 100
18 Melk. 26 årskyr, Ag./Ro.andre bygd.	1,83	364 600	352 200	362 400	382 800	20 400	18 200
19 Melk. 27 årskyr, Vestlandet	1,99	365 600	356 100	369 100	392 800	23 700	27 200
20 Melk. 31 årskyr, Trøndelag	2,05	378 800	351 800	346 000	359 700	13 700	-19 100
21 Melk. 26 årskyr, Nord-Norge	2,05	368 100	359 600	360 800	381 300	20 500	13 200
22 Korn. 235 daa, Østlandet	0,31	67 400	42 500	15 300	73 700	58 400	6 300
23 Korn. 777 daa, Østlandet	0,72	346 000	332 900	302 800	365 700	62 900	19 700
24 331 daa korn+23 avlssvin, Trøndelag	0,81	444 100	397 700	344 300	363 800	19 500	-80 300
25 Sau. 136 vinterfôra, Vestlandet	1,12	139 800	131 500	127 000	148 200	21 200	8 400
26 Sau. 175 vinterfôra, Nord-Norge	1,24	182 900	167 400	153 200	186 100	32 900	3 200
27 Sau. 300 vinterfôra, landet	1,71	179 300	164 100	141 600	165 300	23 700	-14 000

1) Beregnet med anslag om økning i generelt jordbruksfradrag til 90 000 kroner. De økonomiske resultatene for melkeproduksjonen i 2020 vil bli påvirket av opplegg for nedskalering av melkeproduksjonen som skal utarbeides høsten 2019.

4 Innovasjon og vekst i grøntsektoren

Frukt- og grøntsektoren er i vekst og utgjør om lag 12 pst. av verdiskapingen i landbruket. Sektoren har et stort innovasjonspotensial, og forbrukertrender tyder på et økende markedspotensial. Partene er enige om at det skal etableres en særskilt satsing på grøntsektoren med mål om å øke norskandelen, og møte etterspørselen med mest mulig norskprodusert vare.

Satsingen består av to elementer:

1. Forsterking av virkemidler fra FoU og rekruttering til produktutvikling og omsetning, herunder:
 - 65 mill. kroner øremerkes investeringer i grøntsektoren over investerings- og bedriftsutviklingsordningen (IBU), jf. omtale under IBU-ordningen under pkt. 6.2 i protokollen. Denne avsetningen er nasjonal, og inngår ikke i den fylkesvise fordelingen. Støtteandelen for prosjektene følger av forskriften.
 - 9 mill. kroner av IBU-ordningen øremerkes til produsenter som ønsker å etablere småskalaproduksjon av grønnsaker, frukt og bær. Det kan gis tilskudd til kostnader knyttet til etablering av dyrkingsfelt, utvikling og betjening av lokale markeder, bygging av kjøle- og lagerkapasitet, samt tilegning av kompetanse. Utvikling av bærekraftig emballasje kan også omfattes av ordningen. Denne avsetningen er nasjonal, og inngår ikke i den fylkesvise fordelingen. Støtteandelen for prosjektene følger av forskriften.
 - Forsterket FoU-innsats. 10 mill. kroner av forskningsmidlene over jordbruksavtalen øremerkes forskning innenfor grøntsektoren.
 - Finansiering av prosjektet Presisjonsjordbruk ut i praksis (PRESIS) med 4 mill. kroner per år i 5 år.
 - Verdiskapingsprogrammet for fornybar energi og teknologiutvikling i landbruket styrkes med 10 mill. kroner til 87 mill. kroner. Teknologiutvikling og -investeringer i grøntsektoren prioriteres.
 - Opplysningskontoret for frukt og grønt styrkes med 4 mill. kroner.
 - Graminors frukt- og børsenter på Njøs styrkes med 5 mill. kroner til sortsutvikling og foredling i 2019.
 - Norsk Landbruksrådgiving vil ha en nøkkelrolle knyttet til rådgiving og kompetanseheving innen frukt- og grøntproduksjon.

2. Etablering av et rådgivende utvalg

Det skal etableres et rådgivende utvalg bestående av aktørene i verdikjeden, avtalepartene og virkemiddelapparatet. Følgende aktører inviteres til å delta i utvalget:

Norsk Gartnerforbund, NHO mat og drikke, Produsentforeningen 1909, Norsk Landbruksrådgivning, Innovasjon Norge, NIBIO, Nordgrønt, Hoff, Bama, Gartnerhallen, Opplysningskontoret for frukt og grønt og Matmerk.

Landbruksdirektoratet skal være sekretariat. Avtalepartene kommer tilbake til endelig mandat og ledelse av utvalget.

Utvalget skal innen 15. mars 2020 legge fram en langsiktig plan for styrket innovasjon, vekst og økt norskandel for grøntproduksjoner (grønnsaker, frukt, bær, potet og

[Skriv inn tekst]

blomster). Utvalget skal blant annet vurdere markedsmuligheter og ulike markedskanaler, innovasjonsbehov, potensial for produkt- og sortsutvikling, bærekraftige løsninger i produksjonen, samt rekruttering.

Det settes av inntil 1 mill. kroner over ordningen Nasjonale tilretteleggingsmidler til arbeidet.

Det tas stilling til utvalgets videre arbeid i forbindelse med jordbruksforhandlingene i 2020.

5 Nedskalering av melkeproduksjonen

Som følge av WTO-avtalen fra Nairobi 2015 må Norge avvikle eksportsubsidiene innen 2021. Det innebærer at melkeproduksjonen må reduseres. Partene er enige om at det er behov for et best mulig faktagrunnlag for nedskaleringen, og vil gjennomføre en prosess høsten 2019 for å utarbeide et opplegg for hvordan det skal gjennomføres.

Partene er enige om at nedskaleringen vil bli gjennomført ved bruk av forholdstallet på disponibel kvote og oppkjøp av melkekvoter med finansiering over omsetningsavgiften for melk. Det skal legges vekt på at produksjonsregionenes andel av grunnkvote videreføres om lag på dagens nivå. Et samlet opplegg skal være etablert senest 1. oktober 2019. Gjeldende ordning for kjøp og salg av melkekvoter suspenderes når inneværende periode utløper 1. august 2019.

Partene er enige om den fordelingen som framgår av fordelingsskjemaet (vedlegg 1) og referansebruksberegningene gjengitt i protokollen. De økonomiske resultatene for melkeproduksjon i 2020 i tabellen vil påvirkes av nedskaleringen. Den økonomiske effekten vil være midlertidig, og det er usikkerhet knyttet til hvor stort volum som må ut av produksjon. Den inngåtte avtalen gir derfor ikke grunnlag for å tallfeste effektene.

Omsetningsavgift

For å bygge opp likviditeten i Omsetningsrådets fond for melk og for å legge til rette for at melk kan kjøpes opp i omsetningsrunden i 2020, bør det vurderes å øke omsetningsavgiften for melk fra 1. juli 2019.

6 Andre endringer

6.1 Landbrukets utviklingsfond

Partene er enige om at bevilgningen til Landbrukets utviklingsfond for 2020 økes med 117 mill. kroner til 1 250,6 mill. kroner. Fondet tilføres 60,4 mill. kroner i 2019 gjennom omdisponering av midler i 2019. Som det framgår av tabell 6.1 økes samlet tilskuddsramme for fondet med 93 mill. kroner til 1 694 mill. kroner for 2020 inkl. utbetaling til rentestøtte.

Tabell 6.1 Tilskuddsramme for Landbrukets utviklingsfond. Mill. kroner.

	2019	Ekstra 2019	2020	Endring 2019- 2020
Bedriftsrettede midler til investering og utvikling	634,5		634,5	0,0
Nasjonale tilretteleggingsmidler			8,0	8,0
Inn på tunet-løftet del 2			3,0	3,0
Regionale tilretteleggingsmidler	48,0		48,0	0,0
Områderettet innsats				
Arktisk landbruk	2,0		4,0	2,0
Fjellandbruket	2,0		4,0	2,0
Rekruttering og kompetanse i landbruket				
Nasjonale kompetansetiltak (KIL-midler)	4,0		0,0	-4,0
Nasjonalt rekrutteringsprosjekt			2,0	2,0
Regionale kompetansenettverk for lokalmat			14,0	14,0
Regionale tilskudd til rekruttering og komp.heving	14,0		14,0	0,0
Nasjonal modell for voksenagronom	15,0		17,0	2,0
Mentorordning	2,0		4,0	2,0
Forskning og utvikling	65,0		82,0	17,0
PRESIS- Presisjonsjordbruk i praksis			4,0	4,0
Matmerk	63,0		63,0	0,0
Utviklingsprogrammet	106,0		92,0	-14,0
Verdiskapingsprogrammet for fornybar energi og teknologiutvikling i landbruket	77,0		87,0	10,0
Skogbruk	242,0		257,0	15,0
Oppfølging av handlingsplan mot villsvin		2,0	2,0	2,0
Midler til konfliktforeb. tiltak jordbruk/reindrift	2,0		1,5	-0,5
Spesielle miljøtiltak i jordbruket (SMIL)	115,0		127,0	12,0
Drenering	58,0		68,0	10,0
Tilskudd til tiltak i beiteområder	18,0		23,0	5,0
Handlingsplan for plantevernmidler	10,0		12,0	2,0
Klima- og miljøprogram	20,0		22,0	2,0
Klimasmart landbruk	20,0		8,0	-12,0
Biogass	3,0		5,0	2,0
Støtte verdensarvområdene og utv. Kulturlandskap	18,5		23,0	4,5
Utviklingstiltak innen økologisk landbruk	31,0		34,0	3,0
SUM tilskuddsramme	1 570,0	2,0	1 663,0	93,0
Rentestøtte - utbetalinger	40,0		31,0	-9,0
SUM tilskuddsramme inkl. utbetalinger rentestøtte	1 610,0	2,0	1 694,0	84,0

6.2 Rekruttering, næringsutvikling og verdiskaping i landbruket

Under tilskuddsrammen til LUF er partene enige om følgende:

IBU-ordningen

Partene er enige om at bevilgningen til IBU videreføres med 634,5 mill. kroner. Det gis følgende nasjonale føringer for forvaltningen av IBU-midler i 2020:

- Støtte til investeringsprosjekt som gir økt matproduksjon skal prioriteres til produksjoner med markedspotensial.
- Det skal særskilt prioriteres støtte til frukt-, grønt- og veksthusnæringen

- I kornproduksjonen skal tilskudd til tørke- og lageranlegg prioriteres.
- I vurdering av lønnsomheten i investeringsprosjektene må det tas hensyn til det samlede næringsgrunnlaget på bruket.
- Ulike eierformer skal likestilles ved prioritering mellom søknader.
- Små og mellomstore bruk skal prioriteres ved tildeling av støtte. Innen melkeproduksjon er det særlig behov for å prioritere fornying av fjøs med 15-30 kyr.
- Det skal tas hensyn til nye krav til dyrevelferd, herunder kravet om løsdriftsfjøs, og behov for fornying av driftsapparatet.
- Økologiske produsenter som må gjøre større investeringer som følge av endrede krav knyttet til implementering av EUs økologiregelverk skal prioriteres.
- Prosjekt med energi- og klimaeffektive løsninger skal prioriteres. Ved bruk av tre som byggemateriale kan det gis ekstra tilskudd på inntil 20 pst. av ordinært innvilget tilskuddsbeløp, med inntil 400 000 kroner utover maksimalt kronetak.
- Geitemelkprodusenter som omstiller til annen produksjon, og som selger hele kvoten gjennom oppkjøpsordningen for geitemelkkvoter, kan få ekstra investeringstilskudd på inntil 500 000 kroner. Dette tilskuddet kommer i tillegg til eventuell ordinær IBU-støtte. Lønnsomhetsvurderinger må ligge til grunn for tildeling av støtte til ny produksjon. Muligheten for å søke om ekstra investeringstilskudd gjelder t.o.m. 2020. Søknadene må fremmes i forbindelse med de ordinære søknadsrundene i fylkene.
- Det kan innvilges investeringstilskudd til bygging av gjødsellager med fast toppdekke eller minimum 10 måneders lagringskapasitet, avgrensa til 20. pst. av godkjent kostnadsoverslag for tiltaket. Øvre grense for tilskudd settes til 100 000 kroner per prosjekt.
- Det kan bli gitt inntil 100 mill. kroner i risikolån. Tapsavsetningen skjer innenfor rammen av IBU-midlene.
- Strategiske føringer fra det regionale partnerskapet er avgrenset til prioritering mellom ulike produksjoner og mellom ulike områder i den enkelte regionen/fylket. Faglagene skal inngå i de regionale partnerskapene.
- Maksimal prosentsats for tilskudd til investeringer blir videreført med inntil 35 pst. av godkjent kostnadsoverslag for investeringen. Den øvre grensen for tilskudd på 2 mill. kroner per prosjekt, med unntak for Troms og Finnmark, blir også videreført.

Det vises til særskilt ramme for satsing på grøntnæringen. Det ordinære IBU-regelverket legges til grunn for vurdering av tildeling av støtte. Dette innebærer at det for eksempel kan gis investeringstilskudd til:

- Vanningsanlegg (faste investeringer), innstallering av lysanlegg i veksthus, tunell og andre dekkssystemer for frukt-, bær-, blomster-, grønnsaks- og potetproduksjon.
- Tilskudd til nyplanting innen frukt- og bær dyrking.
- Tekniske investeringer i lager og sorteringsanlegg.
- Tiltak som gir arronderingsmessige forbedringer og bedre driftsløsninger for frukt- og bær dyrking kan inngå som en del av kostnadsoverslaget der disse kostnadene er vesentlige.

Støtte over IBU-ordningen til omlegging fra fossil energi til fornybar energi i veksthus må sees i sammenheng med støtte fra ENOVA.

Det vises til omtale i statens tilbud angående bruk av kommende års IBU-ramme i innværende år. Det legges til grunn at ordningen fases ut. I 2019 kan inntil 10 pst. av 2020-rammen overføres til 2019. Ordningen oppheves fra 2020.

Nasjonale tilretteleggingsmidler

Partene er enige om at inntil 1 mill. kroner av rammen settes av til rådgivende utvalg for innovasjon og vekst i grøntnæringen.

Nasjonalt rekrutteringsprosjekt

Partene er enige om at det avsettes 2 mill. kroner til et nasjonalt prosjekt for rekruttering til naturbruksutdanningen, særskilt landbruks- og gartnerutdanningen. Jordbrukets organisasjoner gis i oppdrag å gjennomføre prosjektet. Det etableres en referansegruppe der Landbruks- og matdepartementet deltar.

Regionale kompetansenettverk for lokalmat

Oppdragsgiveransvaret for kompetansenettverkene for lokalmat i utviklingsprogrammet flyttes til respektive fem fylkeskommuner fra 2020. Partene forutsetter at de ansvarlige fylkeskommunene koordinerer arbeidet seg imellom, og at nettverkene fremdeles vil levere et godt og tilstrekkelig nasjonalt kompetansetilbud for lokalmatprodusentene.

Forskningsmidler

Partene er enige om at forskningsmidlene settes til 82 mill. kroner. Brukernytte av forskningsprosjektene finansiert over jordbruksavtalen er viktig. Det må derfor legges vekt på forskningsprosjekters relevans for norske forhold. For å sikre tilstrekkelig kunnskap om miljø, klima og dyrevelferd, må det i større grad vurderes fritak fra kravet om næringsandel for prosjekter innenfor disse områdene. Partene forutsetter at det blir tatt hensyn til disse føringene ved utlysning i oktober 2019.

Minst 7 mill. kroner brukes til utredninger. Avtalepartene er enige om at følgende utredninger skal gjennomføres til jordbruksoppgjøret 2020:

- Utrede enklere teknologier for karbonfangst og -lagring som bruk av biokull, og jordbrukspraksis som fører til økt karbonbinding i jord.
- Utrede utprøving av grønnsakssorter tilpasset norske dyrkingsforhold som en del av grønnsatsingen.
- Utrede om dagens utdanningstilbud på alle nivå er tilpasset kompetansebehovet i landbrukets verdikjede.
- Utrede mulighetene for videreutvikling av bærekraftige produksjonssystemer for norske forhold, med utgangspunkt i endrede forbruksmønstre og etterspørsel.

Utviklingsprogrammet

Partene er enige om at Det norske måltid inngår i omdømmearbeidet i Utviklingsprogrammet som nasjonalt omdømmearrangement på matområdet, på linje med IGW og Matstreif, og at støtteandelen til prosjektet økes. Videre er partene enige om at Bondens marked og Norsk gardsost tildeles inntil henholdsvis 2 mill. kroner og 1 mill. kroner for 2020, og at støtteandelen økes.

Oppfølging av handlingsplan mot villsvin

Partene er enige om at det settes av 2 mill. kroner til oppfølging av handlingsplan mot villsvin. Midlene er en del av helhetlig innsats for å redusere bestanden av villsvin med blant annet bedre grunneierorganisering og jaktorganisering for mer effektivt uttak av villsvin.

6.3 Miljø og klima

Tilskudd til utsiktsrydding

Partene er enige om at Tilskudd til utsiktsrydding avvikles som egen ordning fra 2020.

Tilskudd til tiltak i beiteområder

Partene er enige om at det avsettes 22 mill. kroner til tilskudd til tiltak i beiteområder for 2020.

Klimasmart landbruk

Partene er enige om at det avsettes inntil 8 mill. kroner over Landbrukets utviklingsfond til prosjektet Klimasmart landbruk i 2020. Midlene skal brukes til ferdigstilling av klimakalkulatorer. Klimasmart Landbruk skal innen 31. desember 2019 legge frem en plan for avtalepartene for hvordan klimakalkulatoren skal tas i bruk, samt en rapport inkl. regnskap for den samlede bevilgningen, som viser de aktivitetene som er gjennomført.

Biogass

Partene er enige om at det settes ned en arbeidsgruppe som skal se nærmere på hvordan mulige innretninger av ordningen med tilskudd for levering av husdyrgjødsel til biogassanlegg og tilgrensende virkemidler i sammenheng kan bidra til økt utnyttelse av husdyrgjødsel i biogassproduksjon. En vurdering av ulike sammensetninger av substrat og bruk og lagring av biorest skal også inngå i arbeidet. Mandat for arbeidsgruppa fastsettes av avtalepartene i etterkant av jordbruksoppgjøret.

Beiteskader av vilt

Beiteskader forårsaket av vilt er et omfattende og voksende problem for jordbruket. Partene er enige om at øremerkingen til beitearealer for kortnebbgås og kvitkinngås over RMP økes med 1 mill. kroner til henholdsvis Trøndelag og Nordland.

6.4 Frukt, grønnsaker, bær og potet

Tilskudd til fruktlager endrer navn til "Tilskudd til fellesanlegg for frukt", da lagring kun er en del av disse anleggenes virksomhet.

6.5 Korn, mel og kraftfôr

Partene er enige om å videreføre satsingen på økt norsk kornproduksjon gjennom en økning både av målpriser og arealtilskudd. Målprisen på matkorn økes med 14 øre per kg, mens målprisen på fôrkorn økes med 12 øre per kg. Prisnedskrivningen av norsk korn økes med 8,2 øre per kg og tilskuddet til frakt av kraftfôr med 15 mill. kroner.

Partene er enige om at dette innebærer at råvarekostnaden for kraftfôrproduksjonen øker tilsvarende 2,0 øre per kg. Ekstra prisnedskrivning til matkorn økes med 4,7 øre per kg slik at råvarekostnaden for bakeindustrien ikke endres.

For å stimulere til økt norsk produksjon av proteinvekster og økologisk kornproduksjon m.m., økes prisnedskrivningen med 23 øre per kg.

For å sikre stabil tilgang av såkorn tilpasset norske forhold styrkes ordningen med tilskudd for overlaging av såkorn med 6,3 mill. kroner til totalt 10,0 mill. kroner i 2020. Samtidig justeres satsen fra 600 kroner til 900 kroner per tonn.

6.6 Konvertering av melkekvote

Partene er enige om at det fra 1. januar 2020 ikke skal gis adgang til å konvertere geitemelkkvote til kumelkkvote.

6.7 Kjøtt

Partene er enige om at nedre satsintervall for husdyrtilskudd sau heves fra 1-126 sau til 1-150 sau. Endringen er målrettet for saueprodusenter som bruker hele eller mesteparten av arbeidskraften sin i næringen.

Partene er enige om å be Landbruksdirektoratet evaluere eksisterende fraktordning ut fra formålet om å bidra til prisutjevning mellom produsenter. Evalueringen må også omfatte en vurdering av tilskuddsordningen ut fra miljøhensyn og hvilken effekt ordningen kan ha på anleggsstrukturen i slakteribransjen.

6.8 Velferdsordninger

Partene er enige om at Landbruksdirektoratet skal evaluere innføring av avløsertilskudd ved sykt barn (inntil 365 dager). Evalueringen skal omfatte forslag til avgrensning av bruk av ordningen, provenyeffekt og hvordan endringen kan implementeres i forvaltningen av ordningen. Direktoratet bes framlegge evalueringsrapporten innen 20. februar 2020, slik at partene kan ta stilling til eventuelle endringer i ordningen ved jordbruksoppgjøret i 2020. Det skal etableres en referansegruppe med avtalepartene. I Revidert nasjonalbudsjett for 2019 foreslås det å bedre ytelsene for selvstendig næringsdrivende som blir sykmeldt. Regjeringen foreslår å øke den generelle kompensasjonsgraden fra 75 til 80 pst. etter 16 dager med arbeidsuførhet med virkning fra 1. oktober 2019. Endringen innebærer at den kollektive innbetalingen til NAV i 2020 over jordbruksavtalens post 78.14 Tilskudd til sykepengeordningen i jordbruket kan reduseres med 9,7 mill. kroner til 38,6 mill. kroner.

6.9 Markedsbalansering

Gjennomgangen av markedsbalanseringen som foretas av Omsetningsrådet berører Omsetningsrådets eget regelverk, Landbruks- og matdepartementet sitt regelverk og bestemmelser i jordbruksavtalen. Bestemmelser i disse regelverkene virker inn mot samme områder. For at disse regelverkene skal virke på en god og balansert måte må eventuelle endringer som skal sendes på høring ses i sammenheng. Partene er derfor enige om at det innkalles til et møte, for å diskutere relevante problemstillinger, i forkant av at forslagene til endringer i regelverk sendes på høring høsten 2019.

6.10 Søknad om produksjonstilskudd og regionale miljøtilskudd

Partene er enige om at det fra søknadsomgangen 2020 åpnes for at søknad om produksjons- og avløsertilskudd og regionalt miljøtilskudd kan leveres inntil 14 dager etter søknadsfristen, mot et trekk på 1 000 kroner per dag forsinkelsen varer. Partene er videre enige om at det fra søknadsomgangen 2020 iverksettes et system for å sende ut varsel til foretak som ikke har levert søknad om produksjons- og avløsertilskudd nært opp mot søknadsfristen.

6.11 Annet

Partene er enige om å foreta en gjennomgang av avlingsskadeordningen basert på erfaringene fra 2018 etter at Landbruksdirektoratet har gjennomført sin evaluering. Midlertidige regler og praksis som ble gjennomført i skadeåret 2018 for erstatningsordningen ved klimabetingede skader i planteproduksjon videreføres ikke.

Partene er enige om at ordningen reisetilskudd ved veterinærers syke- og inseminasjonsbesøk utvides til også å gjelde formål som vaksineringsprogram, avhorning, drektighetskontroll og oppfølging av dyrevelferdsprogram mv. Reiser i forbindelse med embryoinnlegging innlemmes ikke i ordningen. For å ta høyde for denne utvidelsen er partene enige om at avsetningen til ordningen økes med 5 mill. kroner til 53,8 mill. kroner.

Oslo, 16. mai 2019

Leif Forsell

Lars Petter Bartnes

Kjersti Hoff

Nedskalering av melkeproduksjonen

I sluttprotokollen punkt 5 står det «Som følge av WTO-avtalen fra Nairobi 2015 må Norge avvikle eksportsubsidiene innen 2021. Det innebærer at melkeproduksjonen må reduseres. Partene er enige om at det er behov for et best mulig faktagrunnlag for nedskaleringen, og vil gjennomføre en prosess høsten 2019 for å utarbeide et opplegg for hvordan det skal gjennomføres.»

Prosessten startet opp med et møte mellom partene den 16. august. Her ble man enige om at det skulle skrives en protokoll som et tillegg til jordbruksforhandlingene 2019 innen 1. oktober. Protokollen skulle sendes Stortinget på egnet tidspunkt. Møtet klargjorde også at partene i prosessen er «Jordbruket» og «Staten».

Det ble satt ned en hurtigarbeidende partssammensatt arbeidsgruppe med mandat å utrede faglige problemstillinger knyttet til nedskalering av melkeproduksjonen. Rapporten var klar 16. september.

Den 23. september overleverte Jordbruket et posisjonspapir til Staten. Her ba Jordbruket blant annet om en statlig medfinansiering av nedskaleringen med 300 mill. kroner. For 2021 ville man ta ned volumet med kombinasjon av forholdstall på disponibel kvote, grunnkvote og utkjøp av 40 mill. liter grunnkvote. De aller minste produsentene skulle skjermes for redusert forholdstall på disponibel kvote, ved et bunnfradrag på 30.000 liter.

Staten brukte tid før de responderte og den selvpålagte fristen 1. oktober ble overskredet. Først den 14. oktober responderte Staten med en sonderingsskisse. Bortsett fra skjerming av små produsenter og bruk av forholdstall på grunnkvote, var det meste av Jordbrukets posisjon innarbeidet i Statens forslag. Staten la til grunn 200 mill. kroner i statlig finansiering av oppkjøp av melkekvoter.

Neste dag valgte Norsk Bonde- og småbrukarlag å tre ut av prosessen. Staten fortsatte prosessen videre med Norges Bondelag og den 16. oktober ble man enige om et samlet opplegg nedfelt i en protokoll.

Nedskalering av melkeproduksjonen

Protokoll fra møte mellom staten og Norges Bondelag

16. oktober 2019

Partene viser til Prop. 120 S (2018–2019) Jordbruksoppgjøret 2019 og sluttprotokollen av 16. mai, hvor det var enighet om å gjennomføre en prosess høsten 2019 for å utarbeide et opplegg for hvordan nedskaleringen av melkeproduksjonen skal gjennomføres. I protokollen var partene enige om å gjennomføre nedskaleringen ved bruk av forholdstallet på disponibel kvote og oppkjøp av melkekvote med finansiering over omsetningsavgiften for melk. Det var videre enighet om at produksjonsregionenes andel av grunnkvote skulle videreføres om lag på dagens nivå.

Partene viser videre til Teknisk fagrapport fra en arbeidsgruppe om nedskalering av melkeproduksjonen 16. september. På dette grunnlaget, og innhentet oppdatert informasjon, er partene enige om gjennomføring og finansiering av nedskaleringen som følge av bortfall av eksportsubsidier fra 1. juli 2020.

Partene er enige om å gjennomføre en midlertidig oppkjøpsordning med sikte på å kjøpe ut 40 mill. liter kvote, jf. pkt 3. Resterende del av nedskaleringen gjennomføres med forholdstall for all disponibel kvote.

1. Finansiering

Partene legger til grunn at ved oppkjøp av 40 mill. liter vil statens medfinansiering av det ekstraordinære oppkjøpet være 200 mill. kroner. Det resterende beløpet dekkes fra fondet for omsetningsavgift for melk.

I jordbruksoppgjøret 2020 vil partene ta hensyn til de samlede konsekvenser for inntekts- og kostnadsutvikling og andre elementer i Budsjettmemndas materiale, herunder som følge av nedskaleringen. Partene vil videre ta hensyn til det statlige bidraget i oppkjøpsordningen ved finansiering av jordbruksoppgjøret i 2020. Det skal ikke stimuleres til annen produksjon som utfordrer markedsbalansen.

2. Kvoteåret 2020

- Melkemarkedet reguleres med forholdstall på disponibel kvote etter ordinær prosess, dvs. at Landbruks- og matdepartementet fastsetter forholdstallet etter kvotedrøftinger i november/desember 2019.

- Forholdstallet benyttes på hele kvotemengden. Landbrukspolitikken skal ivareta en rekke hensyn, herunder strukturpolitiske, og disse ivaretas gjennom de løpende ordinære virkemidlene i jordbruksavtalen.
- Landbruks- og matdepartementet gjennomfører en moderat økning av overproduksjonsavgiften fra 1. januar 2020.

3. Kvoteåret 2021

For kvoteåret 2021 etableres det en midlertidig oppkjøpsordning med sikte på å kjøpe ut 40 mill. liter kvote. Resterende behov for nedskalering tas gjennom forholdstallet på disponibel kvote og besluttet i den ordinære kvotedrøftingen i november/desember 2020. Det legges stor vekt på Tines markedsvurderinger.

Midlertidig oppkjøpsordning

- Det etableres en ekstraordinær oppkjøpsordning hvor 80% av kvoten som selges må selges til staten.
- Det tas sikte på å kjøpe opp 40 mill. liter fordelt ut fra produksjonsregionens andel av grunnkvote, for å sikre stabilitet i regional fordeling av melkeproduksjonen, jf. tabell 1.
- Innmelding av salg skjer fra 1. januar 2020. I hver region løper ordningen til regionens fastsatte oppkjøpsvolum er nådd, etter prinsippet "først til mølla". Da suspenderes ordningen i produksjonsregionen.
- Pris på kvote solgt til staten deles inn i 4 grupper som vist i tabell 2.
- Ordningen løper maksimalt til 31.mars 2020.

Tabell 1. Fordeling av utkjøp på kvoteregionene. Mill liter.

	Aktiv grunnkvote 2019, mill. liter	Andel grunnkvote	Oppkjøp, mill. liter
Østfold/Vestfold	54,3	3,3 %	1,34
Akershus/Oslo	30,5	1,9 %	0,75
Hedmark	93,6	5,8 %	2,30
Oppland	181,7	11,2 %	4,47
Buskerud	35,7	2,2 %	0,88
Telemark	14,9	0,9 %	0,37
Agder	51,1	3,1 %	1,26
Rogaland	290,3	17,8 %	7,14
Hordaland/Sogn og Fjordane	199,0	12,2 %	4,89
Møre og Romsdal	149,1	9,2 %	3,67
Trøndelag	353,3	21,7 %	8,69
Nordland	113,0	6,9 %	2,78
Troms	37,2	2,3 %	0,92
Finnmark	23,0	1,4 %	0,57
Totalt	1626,6	100,0 %	40,00

Partene er enige om å differensiere utkjøpsprisene i 4 grupper som vist i tabell 2.

Tabell 2. Pris på kvote solgt til staten i ekstraordinær oppkjøpsrunde. Kroner per liter.

	Kroner per liter
1 Hedmark, Rogaland, Agder	15,50
2 Oppland, Møre og Romsdal, Trøndelag	14,00
3 Vestland, Nordland, Østfold/Vestfold, Akershus/Oslo	12,50
4 Buskerud, Telemark, Troms, Finnmark	10,00

4. Kvoteåret 2022

Etter at partene har gjort en vurdering av statlig andel og pris, innføres ordinær omsetningsordning for melkekvote med virkning fra kvoteåret 2022.

5. Prisutjevningsordningen

Fra 1. juli 2020 endres prisgruppene i prisutjevningsordningen for melk, og det vil fra dette tidspunktet ikke bli utbetalt eksportsubsidier. Dette innebærer at et beløp i overkant av 70 mill. kroner frigjøres i ordningen. De nye satsene i prisutjevningsordningen fastsettes av Landbruksdirektoratet i juni 2020 etter en åpen høring. Partene mener frigjorte midler bør benyttes til å styrke konkurranseevnen for norsk melk på hjemmemarkedet gjennom endringer i de øvrige prisgruppene.

Oslo, 16. oktober 2019

Leif Forsell

Lars Petter Bartnes

JORDBRUKSAVTALE

2019 – 2020

Inngått mellom Staten, Norges Bondelag og
Norsk Bonde- og Småbrukarlag

1. INNLEDNING

Avtaleverket for jordbruket har til formål å regulere tiltak som er egnet til å fremme fastlagte mål for jordbruket, og som ikke er uttømmende regulert ved lov, stortingsvedtak eller forskrift. I hovedavtalens § 1-2 heter det blant annet at tiltak som nevnt ovenfor skal fastlegges i jordbruksavtaler som inngås for ett eller flere år om gangen, eller i endrings- eller tilleggsavtaler.

Denne jordbruksavtalen er inngått mellom staten og jordbruket ved Norges Bondelag og Norsk Bonde- og Småbrukarlag 26. juni 2019.

For målpriser gjelder avtalen fra 1. juli 2019. For det samlede bevilgningsnivå, over kap. 1150 og kap. 4150, gjelder avtalen kalenderåret 2020. Det kan imidlertid bestemmes tilpasninger i avsetninger og satser inneværende år innenfor den samlede bevilgningsrammen.

For overslagsbevilgningene (post 71 og 73) vil bevilgningsbehovet tilpasses de fastsatte satser, faktiske volumendringer, og for noen poster verdensmarkedets priser. For de overførbare bevilgningene (post 70, 74, 77 og 78) er bevilgningene styrende.

Det ligger til grunn i avtalen at importvernet skal praktiseres slik det framgår av sluttprotokoll fra forhandlingsmøtet 12. mai 1995 (jf. St.prp. nr. 61 (1994–95), vedlegg 2). Endringer i importbestemmelsene er gjenstand for drøfting mellom jordbruksorganisasjonene og staten, og kan følges opp i henhold til Hovedavtalens § 2-2 og 2-4.

Avtalen gjelder norske produkter med mindre annet er særskilt bestemt.

Minstegrensen for beløp som innkreves ved tilbakebetaling av tilskudd er 500 kroner.

2. PRISBESTEMMELSER

2.1 Produkter med målprisregulering

2.1.1 Generelle bestemmelser

Bestemmelsene i kapittel 2.1.1 gjelder dersom ikke annet er nevnt under de enkelte sektorer i kapittel 2.1.2–2.1.5.

Målprisene skal være priser jordbruket reelt sett skal kunne oppnå ut fra balanserte markedsforhold, det fastsatte importvern og de markedsreguleringsmuligheter som er til disposisjon. Artikkel 5 i landbruksavtalen i WTO (Special Safeguard Provisions) kan komme til anvendelse i spesielle situasjoner.

Målprisene er fastsatt for representantvarer av definerte kvaliteter for svinekjøtt, korn, poteter, grønnsaker, frukt og til råvarenivå for ku- og geitemelk, slik det framgår av kapittel 2.1.2–2.1.5. Klassifiseringsreglene skal ikke endres i avtaletiden.

Jordbruksorganisasjonene påtar seg ansvaret for å holde gjennomsnittsprisen for de ulike varegruppene på eller under målprisen for avtaleperioden, gjennom markedsregulerende tiltak og prisnoteringer. Det følger av primærnæringsunntaket til

konkurranseloven at primærprodusenter eller deres organisasjoner kan opptre samordnet dersom det er i samsvar med lover/forskrifter eller jordbruksavtale.

Ansvarlig markedsregulator skal løpende rapportere oppnådde priser på noteringspunktet, dvs. noteringspris, til Landbruksdirektoratet. Prisnoteringen på representantvaren skal som gjennomsnitt for avtaleperioden ikke overstige målprisen.

Dersom målprisen overskrides som gjennomsnitt for avtaleåret, skal Landbruksdirektoratet fastsette en særskilt styringspris for det påfølgende avtaleår. Styringsprisen fastsettes slik at oppnådd pris skal ligge tilsvarende under i det påfølgende avtaleåret. Dersom det etter denne bestemmelse eller avtalepartene på annet grunnlag har fastsatt en styringspris, har den alle funksjoner som normalt tilligger målpris, inkludert grunnlag for fastsetting av øvre prisgrense. Eventuelle avvik fra dette, som følge av særskilte forhold, skal avtales mellom partene.

Dersom målprisen overskrides som gjennomsnitt for avtaleåret som følge av høye priser internasjonalt med null toll på importert vare, skal det ikke fastsettes særskilt styringspris for det påfølgende avtaleåret.

Dersom prisene på representantvarene overstiger øvre prisgrense to uker på rad, iverksettes tollnedsettelse, i medhold av forskrift om administrative tollnedsettelse på landbruksvarer.

Økologiske varer som klassifiseres som representantvare, veies inn i prisnoteringen som standardvare og kan gis et fritt pristillegg.

Ansvarlig markedsregulator for de enkelte sektorene skal rapportere til Landbruksdirektoratet den dokumentasjon som er nødvendig for forvaltning og kontroll av prissystemet, herunder administrering av tollvernet, jf. forskrift om administrative tollnedsettelse på landbruksvarer.

Omsetningsavgiften for jordbruksprodukter skal ligge på produsentsiden av målpris. Forskningsavgift og kjøttkontrollgebyr skal trekkes fra oppnådd pris før sammenligning med målpris.

2.1.2 Melk og melkeprodukter

Tabell 2.1 Målpris for avtaleperioden for ku- og geitemelk

Vare- gruppe	Representantvare	Målpris, kr per liter		
		Endret fra	Endring 1.7.19	Endret til
Ku- og geitemelk	Melk som oppfyller kravspesifikasjon for rå melk i forskrift om markedsregulering til å fremme omsetningen av jordbruksvarer § 4-3, 3. ledd.	5,44	0,03	5,47

Prisgrunnlaget er engrosprisnoteringer oppnådd for melk av representantvare. Noteringssted er der melk passerer, eller der melk ved direkte viderelevering til annet meieri normalt ville passert basismeieri definert i innfraktordningen. Prisnoteringen skal omfatte melk som foredles av Tine SA og melk som Tine SA selger uforedlet til

andre. Øvre prisgrense er målprisen + 5 pst. Gjennomsnittsprisen for året veies etter kvanta for de ukentlige prisnoteringene.

For å sikre et prisuttak i markedet som gjør at jordbruksavtalens målpris kan realiseres, og sikre melkeprodusentene en mest mulig lik pris uavhengig av melkeanvendelse og geografisk lokalisering, fastsettes det tilskudd og avgifter for ulike produktgrupper og markeder, jf. omsetningsloven § 6. Tilskudd og avgifter fastsettes av Landbruksdirektoratet som forskrift med hjemmel i prisutjevningsforskriften. Fastsettelsen skjer på grunnlag av føringer fra avtalepartene og etter høring av andre berørte parter. Dersom det av hensyn til likviditeten i prisutjevningsordningen er nødvendig å redusere tilskudd/øke avgifter i løpet av året, kan Landbruksdirektoratet gjøre det og samtidig pålegge markedsregulator å redusere prisuttaket tilsvarende. Grensen for det samlede prisuttak i avtaleperioden vil i slike tilfeller bli fastsatt lavere enn målpris. På bakgrunn av prognoser og forslag fra Tine SA skal Landbruksdirektoratet fastsette en ny grense for det samlede prisuttaket (styringspris).

For å sikre at uavhengige meieriselskaper og Tines egne meierier står overfor reelt sett samme pris på melk som råvare, er råvareomsetningen lagt til en egen enhet i Tine (Tine Råvare), jf. egen avtale mellom Landbruksdirektoratet og Tine SA. Eventuelle brudd på denne avtalen skal forelegges for jordbruksavtalepartene for nærmere oppfølging.

2.1.3 Svinekjøtt

Tabell 2.2 Målpris for avtaleperioden for svinekjøtt

		Målpris, kr per kg		
Vare-	Representantvare	Endret fra	Endring 1.7.19	Endret til
Svinekjøtt	Slaktegris klasse E og S med et gjennomsnitt for alle kjøttprosjenter og alle varegrupper under 85 kg	32,43	0,00	32,43

Prisgrunnlaget for gris er engrosprisnoteringer for hele slakt ved følgende slakterianlegg: Nortura Steinkjer, Nortura Rudshøgda og Nortura Forus. Øvre prisgrense er målprisen +10 pst. Gjennomsnittsprisen for året veies etter ukentlige tilførsler av slaktegris.

2.1.4 Korn

Målprissystemet

Målprisene for korn er produsentpris på mathvete, matrug, bygg til fôr, havre til fôr og oljefrø av basis kvalitet levert til et utvalg mottaksanlegg definert av Landbruksdirektoratet.

Målprisene for korn og oljefrø er definert for vare med basis kvalitet i henhold til tabell 2.3 nedenfor:

Tabell 2.3 Basiskvalitetskriterier for noteringsvare¹

Art	Vann-innhold %	Hektoliter-vekt kg	Fremmede bestanddeler %	Protein ved matkvalitet %	Falltall ved matkvalitet i sekunder
Hvete	15	79	≤ 1,0	12,0	200
Rug	15	75	≤ 1,0		120
Bygg	15	64	≤ 1,0		
Havre	15	53	≤ 1,0		
Oljefrø	8		≤ 1,0		

1) Andre kvalitetstrekk som reduserer kornets verdi, deriblant floghavre og høyt DON-innhold, skal ikke inngå i noteringsgrunnlaget.

For kornsesongen 2019/2020 er det fastsatt følgende målpriser (tabell 2.4):

Tabell 2.4 Målprisene for korn

Kornslag	Målpriser, kr per kg		
	Endret fra	Endring 1.7.19	Endret til
Hvete, matkorn	3,36	0,14	3,50
Rug, matkorn	2,94	0,14	3,08
Bygg, fôrkorn	2,84	0,12	2,96
Havre, fôrkorn	2,58	0,12	2,70
Oljefrø	5,69	0,12	5,81

Prisnotering

Prisgrunnlaget for målprisvarene er produsentprisnoteringer for basis kvalitet levert til Felleskjøpet Agris anlegg i Larvik, Kambo, Drammen og Holmestrand, samt Felleskjøpet Agris anlegg i Trondheim for bygg, slik disse mottaksanleggene er definert av Landbruksdirektoratet. Noteringspris på disse anleggene skal inkludere alle tillegg og trekk som ikke kan relateres til mat- og fôrkvalitet for målprisvarene av korn og oljefrø. Prisene noteres hver uke.

Ved notering av ukespris skal produsentprisene på oljefrø og korn for de ulike prisnoteringsanleggene vektet sammen med tilført mengde av de respektive målprisvarene til hvert anlegg den aktuelle uken.

Noteringspris som gjennomsnitt for året beregnes ved å veie de noterte ukesprisene ved prisnoteringsanleggene med de ukentlige tilførsler av målprisvarene til mottaksanleggene som tilhører andelseierne i Norske Felleskjøp, samt de mottaksanlegg som har avtale om å være kornkjøper fra produsent.

Øvre prisgrense er målpris +10 pst. Landbruksdirektoratet gir nærmere retningslinjer angående prisnoteringer.

Referansepris på soyamel

Soyamel med 46 prosent proteininnhold er basis referansevare for proteinråvarer til kraftfôr. Referanseprisen på soyamel økes med 17,6 øre per kg, til 425,8 øre per kg fra 1. juli 2019.

2.1.5 Grøntsektoren

Målprisene for grønnsaker og frukt er produsentpriser oppnådd for ferdig emballert vare, levert grossist i Oslo. Målprisen for poteter er også produsentpris, se definisjon i tabell 2.5.

Bestemmelsen i kapittel 2.1.1 om at prisnoteringen på representantvaren som gjennomsnitt for avtaleperioden ikke skal overstige målprisen, omfatter ikke grøntsektoren.

Landbruksdirektoratet beregner ukentlig noteringsprisen for poteter, grønnsaker og frukt på grunnlag av oppgaver fra markedsaktørene innen grøntbransjen (dvs. grossister og kommisjonærer). Disse rapporterer produsentpriser på de enkelte varene til Landbruksdirektoratet ukentlig, med den dokumentasjon som er nødvendig for forvaltning og kontroll av prissystemet. Dersom det er vanskelig å fremskaffe produsentpriser, kan markedsaktørene rapportere engrospris, men da med nødvendig tilleggsinformasjon slik at Landbruksdirektoratet kan beregne en produsentpris på varen i henhold til det definerte prisgrunnlaget.

Kriterier for prisnotering

Landbruksdirektoratet beregner de ukentlige mengdene for de ulike produktene som utløser prisnotering. Prisnotering skal godkjennes som sammenligningsgrunnlag med målprisen når tilførsel av norsk vare utgjør 10 pst. eller mer av samlet ukesomsetning i Norge, målt som gjennomsnitt for en historisk referanseperiode, definert av Landbruksdirektoratet. Målprisperioden og prisnoteringer i denne perioden er utgangspunktet for reguleringen av tollvernet for de enkelte produkter. Dette er regulert i forskrift om administrative tollnedsettelse for landbruksvarer.

2.1.5.1 Poteter

Tabell 2.5 Gjennomsnittlig målpris for matpoteter, kroner per kg

Representantvare	Endret fra	Endring 1.7.19	Endret til
Poteter klasse 1 over 42 millimeter ¹⁾	4,94	0,25	5,19

1) Poteter av kvalitet klasse 1 levert som sams bulkvare til utvalgte pakkerier fra produsent, ikke justert for frakt til Oslo.

Øvre prisgrense er 12 pst. over gjeldende målpris. Ukentlige målpriser og øvre prisgrenser fastsettes av Landbruks- og matdepartementet etter samråd med Norges Bondelag og Norsk Bonde- og Småbrukarlag. Prisene noteres hver torsdag.

2.1.5.2 Grønnsaker og frukt

Tabell 2.6 Prosentvis endring i gjennomsnittlige målpriser for grønnsaker og frukt

Endring 1.7.19	
Grønnsaker og frukt	3,7 %

Målpriskurver og øvre prisgrenser for de enkelte plantekulturene fastsettes av Landbruks- og matdepartementet etter samråd med Norges Bondelag og Norsk Bonde- og Småbrukarlag.

Øvre prisgrense er 12 pst. over gjeldende målpris.

Prisene knyttes til kvalitetsgraden Standard I. Grunnlaget for prisnoteringene i forhold til målprisen for hagebruksprodukter fastsettes av Landbruksdirektoratet, herunder type emballasje, pakningsstørrelse m.m. Prisnoteringen som legges til grunn er prisene ved partivis leveranse CIP Oslo.

Prisene noteres hver torsdag.

2.2 Produkter med planlagt gjennomsnittlig engrospris (Volummodellen)

2.2.1 Generelle bestemmelser

For produkter som omfattes av volummodellen skal markedsregulator Nortura fastsette og informere om planlagt gjennomsnittlig engrospris for hvert halvår. Den fastsatte engrosprisen er bindende oppover per halvårsperiode.

Økologiske varer som klassifiseres som representantvare, veies inn i prisnoteringen som standardvare og kan gis et fritt pristillegg.

Ved beregning av noteringspris skal forskningsavgift og kjøttkontrollgebyr, men ikke omsetningsavgift, trekkes fra oppnådd pris.

Øvre prisgrense og definisjonen av representantvarene for hhv. storfekjøtt, kjøtt av sau/lam og egg fastsettes av avtalepartene. Øvre prisgrense er planlagt gjennomsnittlig engrospris +10 pst., og er fastsatt med utgangspunkt i gjennomsnittlig oppnådd noteringspris i perioden 1. april foregående år til 31. mars i året forhandlingene gjennomføres.

Dersom noteringsprisen på representantvaren overstiger øvre prisgrense to uker på rad, iverksettes tiltak for å bringe prisen ned til planlagt prisløype knyttet til planlagt gjennomsnittlig engrospris fastsatt av markedsregulator.

Dersom midlertidig overproduksjon har presset innenlandsk prisnivå, kan det tas hensyn til dette ved fastsetting av øvre prisgrenseprosent. Artikkel 5 i landbruksavtalen i WTO (Special Safeguard Provisions) kan komme til anvendelse i spesielle situasjoner.

Markedsregulator skal ukentlig rapportere til Landbruksdirektoratet oppnådde priser på noteringspunktet, dvs. noteringspris og øvrig dokumentasjon som er nødvendig for forvaltning og kontroll av prissystemet, jf. forskrift om administrative tollnedsettelse på landbruksvarer.

2.2.2 Storfekjøtt

Prisgrunnlaget er engrosprisnoteringer for hele slakt av storfe ved representantvaren *"ung okse, alle klasser O og R unntatt R+ (fettgruppe 2-, 2 og 2+)"*, ved følgende slakterianlegg: Nortura Malvik, Nortura Rudshøgda og Nortura Egersund. Gjennomsnittsprisen per halvår veies etter ukentlige tilførsler av ung okse.

2.2.3 Sau og lam

Prisgrunnlaget er engrosprisnoteringer for hele slakt av lam ved representantvaren *"lam, alle klasser O og R (fettgruppe 2-, 2 og 2+)"*, ved følgende slakterianlegg: Nortura Malvik, Nortura Rudshøgda og Nortura Forus. Gjennomsnittsprisen per halvår veies etter ukentlige tilførsler av lam.

2.2.4 Egg

Prisgrunnlaget er engrosprisnoteringer oppnådd for representantvaren egg, klasse A over 53 gram, sortert på brett. Noteringssted for egg er Norturas anlegg i Hå. Gjennomsnittsprisen per halvår veies etter ukentlige tilførsler.

2.3 Referansepris kylling

For produkter uten markedsreguleringstiltak fastsettes referansepris som grunnlag for administreringen av tollvernet. Referansepris fastsettes med basis i prisuttaket på engrosnivå i foregående avtaleår, beregnet av Landbruksdirektoratet. Øvre prisgrense er referanseprisen +10 pst. Artikkel 5 i landbruksavtalen i WTO (Special Safeguard Provisions) kan komme til anvendelse i spesielle situasjoner.

Prisgrunnlaget er engrosprisnoteringer oppnådd for fjørfeslakt ved representantvaren som hel, fersk, uoppbundet kylling i vektclassene 1 050-1 850 gram i bulkemballasje, oppgitt fra utvalgte slakterier. Økologiske varer som klassifiseres som representantvare, veies inn i prisnoteringen som standardvare og kan gis et fritt pristillegg.

Klassifiseringsreglene skal ikke endres i avtaletiden.

Forholdet mellom noteringspris og referansepris danner grunnlag for vurdering og iverksettelse av administrative tollnedsettelse. Dersom noteringsprisen på representantvaren overstiger øvre prisgrense to uker på rad, iverksettes tiltak for å bringe prisen ned til referanseprisenivå.

Omsetningsavgiften for jordbruksprodukter skal ligge på produsentsiden av referansepris. Forskningsavgift og kjøttkontrollgebyr skal trekkes fra oppnådd pris før sammenligning med referansepris.

Noteringsprisen for fjørfekjøtt beregnes på grunnlag av oppgaver fra markedsaktørene innen fjørfebransjen (dvs. slakterier eller slakterisammenslutninger). Disse rapporterer til Landbruksdirektoratet med den dokumentasjon som er nødvendig for forvaltning og kontroll av prissystemet, jf. forskrift om administrative tollnedsettelse på landbruksvarer.

Markedsaktørene skal ukentlig rapportere produsert mengde og engrospris fordelt på ulike vektclasser, som grunnlag for Landbruksdirektoratets beregning av

noteringsprisen. I stedet for oppnådd engrospris kan markedsaktørene rapportere produsentpris til Landbruksdirektoratet, men markedsaktørene må da gi den nødvendige tilleggsinformasjon slik at Landbruksdirektoratet kan kalkulere en pris for ferdig slaktet, uoppbundet kylling i henhold til det definerte prisgrunnlaget.

Landbruksdirektoratet skal utarbeide prognoser for produksjon og engrossalg av slaktekylling. Markedsaktørene rapporterer historisk salg til Landbruksdirektoratet, som bruker tallene til utarbeiding av prognosene. Prognosene brukes i forvaltningen av tollvernet og i totalregnskapet for jordbruket, og kan også brukes til andre formål. Landbruksdirektoratet kan offentliggjøre prognosene for å bidra til å balansere kyllingmarkedet.

3. FONDSAVSETNINGER

3.1 Landbrukets utviklingsfond (LUF)

Avsetningen til Landbrukets utviklingsfond økes med 117 mill. kroner til 1 250,6 mill. kroner i 2020. Fondet tilføres 60,4 mill. kroner i 2019 gjennom omdisponering av midler i 2019. Samlet tilskuddsramme for fondet settes til 1 694 millioner kroner for 2020 inkl. utbetaling til rentestøtte. Tabell 3.1 viser tilskuddsrammen med fordeling for 2019–2020.

Føringene for de enkelte ordningene fremgår av Prop. 120 (2018–2019) og sluttprotokollen av 16. mai 2019.

Tabell 3.1 Oversikt over innvilgningsramme for LUF 2019–2020 (mill. kroner)

		Ekstra	
	2019	2019	2020
Bedriftsrettede midler til investering og utvikling	634,5		634,5
Nasjonale tilretteleggingsmidler			8,0
Inn på tunet-løftet del 2			3,0
Regionale tilretteleggingsmidler	48,0		48,0
Områderettet innsats			
Arktisk landbruk	2,0		4,0
Fjellandbruket	2,0		4,0
Rekruttering og kompetanse i landbruket			
Nasjonale kompetansetiltak (KIL-midler) ¹	4,0		0,0
Nasjonalt rekrutteringsprosjekt			2,0
Regionale kompetansenettverk for lokalmat			14,0
Regionale tilskudd til rekruttering og komp.heving	14,0		14,0
Nasjonal modell for voksenagronom	15,0		17,0
Mentorordning	2,0		4,0
Forskning og utvikling	65,0		82,0
PRESIS- Presisjonsjordbruk i praksis			4,0
Matmerk	63,0		63,0
Utviklingsprogrammet ²	106,0		92,0
Verdiskapingsprogrammet for fornybar energi og teknologiutvikling i landbruket ³	77,0		87,0
Skogbruk	242,0		257,0
Oppfølging av handlingsplan mot villsvin		2,0	2,0
Midler til konfliktforeb. tiltak jordbruk/reindrift	2,0		1,5
Spesielle miljøtiltak i jordbruket (SMIL)	115,0		127,0
Drenering	58,0		68,0
Tilskudd til tiltak i beiteområder	18,0		23,0
Handlingsplan for plantevernmidler	10,0		12,0
Klima- og miljøprogram	20,0		22,0
Klimasmart landbruk	20,0		8,0
Biogass	3,0		5,0
Støtte verdensarvområdene og utv. kulturlandskap	18,5		23,0
Utviklingstiltak innen økologisk landbruk	31,0		34,0
SUM tilskuddsramme	1 570,0	2,0	1 663,0
Rentestøtte - utbetalinger	40,0		31,0
SUM tilskuddsramme inkl. utbetalinger rentestøtte	1 610,0	2,0	1 694,0

1) Nasjonale kompetansetiltak (KIL) vil fra 2020 bli inkludert i ordningen med nasjonale tilretteleggingstiltak.

2) Virkemidler til kompetansenettverk flyttes til utvalgte fylkeskommuner.

3) Teknologiutvikling- og investeringer i grøntsektoren prioriteres.

Innovasjon og vekst i grøntsektoren

Det etableres en særskilt satsning på grøntsektoren med mål om å øke norskandelen, og møte etterspørselen med mest mulig norskproduserte varer. Satsingen er todelt. Det etableres et rådgivende utvalg bestående av aktørene i verdikjeden, avtalepartene og virkemiddelapparatet jf. Prop. 120 (2018–2019) og sluttprotokollen av 16. mai 2019. Videre forsterkes virkemidler fra FoU og rekruttering til produktutvikling og omsetning, herunder:

65 mill. kroner øremerkes investeringer i grøntsektoren over investerings- og bedriftsutviklingsordningen (IBU), jf. omtale under IBU-ordningen under pkt. 6.2 i protokollen.

9 mill. kroner av IBU-ordningen øremerkes til produsenter som ønsker å etablere småskalaproduksjon av grønnsaker, frukt og bær. Det kan gis tilskudd til kostnader knyttet til etablering av dyrkingsfelt, utvikling og betjening av lokale markeder, bygging av kjøle- og lagerkapasitet, samt tilegning av kompetanse. Utvikling av bærekraftig emballasje kan også omfattes av ordningen.

10 mill. kroner av forskningsmidlene over jordbruksavtalen øremerkes forskning innenfor grøntsektoren.

Prosjektet Presisjonsjordbruk ut i praksis (PRESIS) støttes med 4 mill. kroner per år i 5 år.

Verdiskapingsprogrammet for fornybar energi og teknologiutvikling i landbruket styrkes med 10 mill. kroner til 87 mill. kroner. Teknologiutvikling og -investeringer i grøntsektoren prioriteres.

Opplysningskontoret for frukt og grønt styrkes med 4 mill. kroner.

Graminors frukt- og børsenter på Njøs styrkes med 5 mill. kroner til sortsutvikling og foredling i 2019.

Bedriftsrettede midler til investering og utvikling (IBU-midler)

Føringene for bruken av IBU-midlene fremgår av Forskrift om midler til investering og bedriftsutvikling i landbruket, Prop. 120 S (2018–2019) kapittel 7.2.1 og sluttprotokoll fra forhandlingsmøtet 16. mai.

Skogbruk

Fordelingen av midlene mellom de ulike virkemidlene innen skogbruk gjøres etter drøftinger mellom avtalepartene i andre halvdel av 2019, der også næringsorganisasjonene i skogbruket deltar.

Klima- og miljøprogram

Fordelingen av midlene mellom de ulike områdene innen programmet gjøres av Landbruksdirektoratet etter drøftinger mellom LMD, KLD og faglagene i andre halvdel av 2019.

Utviklingstiltak innen økologisk landbruk

Landbruksdirektoratet forvalter midlene. Overordnede prioriteringer for bruken av midlene drøftes i møte mellom LMD, KLD og faglagene i andre halvdel av 2019.

4. TILSKUDD TIL ERSTATNINGER M.M.

Tilskuddet omfatter følgende ordninger:

- Erstatning ved avlingssvikt
- Erstatning ved svikt i honningproduksjon

Erstatning ved avlingssvikt gis per vekstgruppe og foretak. Utbetalingene beregnes med grunnlag i en egenrisikoandel på 30 pst. per vekstgruppe. Samme egenrisiko gjelder også ved erstatning i honningproduksjon. For alle delordningene er minsteutbetalingen 5 000 kroner. Maksimal utbetaling for ordningen med avlingssvikt er 750 000 kroner per vekstgruppe. Det skal benyttes den samme definisjonen av vekstgrupper som for produksjonstilskudd.

5. MARKEDSREGULERING

Markedsreguleringen er et virkemiddel i de viktigste produksjonssektorene for å håndtere temporære overskudd og tilpasning i regionale og sesongmessige svingninger mellom produksjon og forbruk. I situasjoner med overproduksjon kan det være behov for mer omfattende tiltak for å tilpasse markedsført varemengde i forhold til avsetningsmulighetene slik at avtaleprisene kan oppnås. I slike tilfeller kan jordbruket gjennom markedsreguleringsorganisasjonene, med godkjenning og støtte fra Omsetningsrådet, iverksette regulerende tiltak. Slike tiltak forutsettes å kunne bli finansiert av omsetningsavgiftsmidler og/eller midler til avsetningstiltak over jordbruksavtalen.

Tiltakene utformes slik at reguleringen skjer på et så tidlig ledd i produksjonskjeden som mulig, og at regulering skjer på billigste måte.

Tiltakene skal virke konkurransenøytralt mellom samvirkeforetak og andre markedsaktører.

Norges Bondelag og Norsk Bonde- og Småbrukarlag kan, dersom markedsregulator har oppfordret produsentene til å gjennomføre produksjonsregulerende tiltak, oppfordre produsentene til å følge markedsregulators råd.

Reguleringseksporten begrenses av WTO-bestemmelsene. Eksportsubsidier for melkeprodukter (ost og smør), svinekjøtt og bearbeidede jordbruksprodukter kan videreføres frem til 31. desember 2020. Begrensingen i subsidiebeløp ved slik eksport i utfasingsperioden er det fastsatte nivået i WTOs bindingsliste. Det er fastsatt nye tak knyttet til eksportert kvantum, basert på gjennomsnittlig eksport med eksportsubsidier i perioden 2003–2005. For ost er kvantumet i utfasingsperioden avgrenset til 15 929 tonn, for smør til 1 039 tonn og for svinekjøtt til 1 898 tonn. Det kan ikke anvendes eksportsubsidier for andre landbruksvarer.

Det gis ikke anledning til å bevilge investeringstilskudd til reguleringsanlegg.

5.1 Markedsreguleringen på de enkelte sektorer

Markedsreguleringen finansieres av omsetningsavgift og forvaltes av Omsetningsrådet. Markedsreguleringsansvaret er tillagt:

- TINE SA for melk
- Norske Felleskjøp SA for korn
- Nortura SA for kjøtt og egg

I grøntsektoren omfatter markedsreguleringen epler og poteter, og ansvaret er tillagt Grøntprodusentenes Samarbeidsråd. Landbruksdirektoratet utarbeider prognoser for produksjon og engrossalg av slaktekylling, jf. kap. 2.3.

For å kunne evaluere praktiseringen av markedsregulators mottaksplikt, kan avtalepartene be markedsregulator innen de enkelte sektorene framlegge sine prisbetingelser rettet mot produsent før jordbruksforhandlingene, herunder bl.a.:

- Prisdifferensiering ut fra struktur- og distriktsmessige forhold.
- I hvor stor grad prisdifferensieringen er basert på kostnadsbetingede eller andre hensyn.
- Om prisfastsettingen bygger på tilstrekkelig oppdaterte kostnadskalkyler.
- En vurdering av om prisbetingelsene overfor produsent er transparente.

Om det blir bedt om en slik redegjørelse må den omfatte alle jordbruksråvarer som omfattes av markedsreguleringen, uavhengig av om det fastsettes målpriser eller ikke for råvarene.

5.2 Nærmere bestemmelser om produksjonsregulering melk

5.2.1 Omsetning av melkekvoter

Vedtak om inndragning av melkekvoter og prisfastsetting for den sentralt administrerte omsetningsordningen, fastsettes gjennom jordbruksavtalen. Inndragning av melkekvoter finansieres med omsetningsavgift.

Geit- og kumelkkvote solgt gjennom den statlige ordningen til og med 1. august 2019, skal ikke videreselges.

Gjeldende ordning for kjøp og salg av melkekvoter suspenderes når innværende periode utløper 1. august 2019. Et samlet opplegg for nedskalering av melkeproduksjon skal være etablert senest 1. oktober 2019.

5.2.2 Tilbud om kjøp av kumelkkvote ved driftsomstilling grunnet rovvilt

Totalt inntil 500 000 liter kumelkkvote årlig kan selges til eiere av landbrukseiendom som har fått tilskudd til driftsomstilling grunnet rovvilt, til prisen for statlig omsatt kvote. Kvoten hentes ved å utvide den totale kvotemengden.

5.3 Avsetningstiltak m.m.

Avsetningstiltak for hagebruk har en økonomisk ramme på 31,4 millioner kroner for 2020. Omsetningsrådet forvalter bevilgningen. Ubenyttede midler fra ordningen tilføres Fondet for omsetningsavgift for hagebruk.

5.4 Tilskudd til råvareprisutjevningsordningen

Bevilgningen til underpost 70.12 *Tilskudd til råvareprisutjevningsordningen mv.* har en økonomisk ramme på 234,3 mill. kroner for 2020.

5.5 Prisnedskrivningstilskudd rektifisert potetsprit og potetstivelse

Tabell 5.2 *Prisnedskrivningstilskudd til rektifisert potetsprit og potetstivelse, mill. kroner*

Ordning	2019	2020
Prisnedskrivningstilskudd potetsprit	18,0	18,0
Prisnedskrivningstilskudd potetstivelse	20,0	20,0
SUM	38,0	38,0

Tabell 5.3 *Maksimale satser for prisnedskrivningstilskudd til rektifisert potetsprit og potetstivelse*

Produkt	Makssatser 2019	Endring	Makssatser 2020
Prisnedskrivningstilskudd potetsprit	9,50 kr/l	0,0	9,50 kr/l
Prisnedskrivningstilskudd potetstivelse	3,50 kr/kg	0,0	3,50 kr/kg

Tilskuddet kan utbetales til produsent av rektifisert potetsprit og potetstivelse på grunnlag av solgt volum rektifisert potetsprit og mengde potetstivelse inkl. glukose, jf. forskrift om prisnedskrivning ved produksjon av rektifisert potetsprit og potetstivelse. Det kan utbetales prisnedskrivningstilskudd til rektifisert potetsprit og potetstivelse der

råvaren er avrens, potet som er regulert ut av matpotetmarkedet, reststivelse og overskuddspotet fra industrien, usolgte poteter i slutten av sesong og poteter fra egne produsenter.

Avrensprisen¹ er 40 øre per kg for 2020.

Produsenter av rektifisert potetsprit og potetstivelse som mottar prisnedskrivningstilskudd:

- skal kunngjøre differensiering av avrenspris gjennom sesongen før sesongstart for avrensløyper
- er ansvarlig for at den fastsatte avrensprisen tas ut (som gjennomsnitt)
- skal bære kostnadene ved en eventuelt høyere gjennomsnittspris enn 40 øre per kg
- skal etterbetale differansen mellom fastsatt avrenspris og faktisk oppnådd pris når gjennomsnittsprisen er lavere enn 40 øre per kg, med et likt ørebeløp per kg for all avrens

Øvrige vilkår fremgår av forskrift om prisnedskrivning ved produksjon av rektifisert potetsprit og potetstivelse.

6. PRISTILSKUDD

6.1 Driftssenter

Pristilskudd med geografisk differensierte satser for husdyrproduksjon gis etter den sone foretakets driftssenter er plassert i. Sonene følger av *Sonekart for distriktstilskudd melk og kjøtt*².

Driftssenteret stedfestes til den driftsbygningen der husdyrproduksjonen foregår. Dersom foretaket har husdyrproduksjon i flere driftsbygninger, stedfestes driftssenteret til den driftsbygningen der foretaket har størst andel av sin omsetning fra husdyrproduksjon på årsbasis.

¹ Avrensprisen er basert på råvarer som inneholder 16 pst. stivelse. Priskorreksjon etter stivelsesinnhold foretas etter en egen formel som fastsettes av Landbruksdirektoratet.

² <http://kart7.skogoglandskap.no/map/sonegrenser/>

6.2 Pristilskudd melk

6.2.1 Grunntilskudd melk

Tabell 6.1 Grunntilskudd geitemelk

Produkt	Sats 2019, kr/l	Endring	Sats 2020, kr/l
Geitemelk	3,36	0,00	3,36

6.2.2 Distriktstilskudd melk

Tabell 6.2 Distriktstilskudd melk

Soner i henhold til Sonekart for distriktstilskudd melk ¹⁾	Sats 2019, kr/l	Endring	Sats 2020, kr/l
A ²⁾	0,00	0,00	0,00
B	0,12	0,00	0,12
C	0,37	0,00	0,37
D	0,53	0,04	0,57
E	0,60	0,04	0,64
F	0,69	0,04	0,73
G	0,97	0,04	1,01
H	1,18	0,04	1,22
I	1,76	0,04	1,80
J	1,85	0,04	1,89

1) Sonekart for distriktstilskudd melk og kjøtt (<http://kart7.skogoglandskap.no/map/sonegrenser/>)

2) Omfatter landet utenom sone B-J.

Omsatt lokalt foredlet melkeprodukt blir regnet om til liter levert melk i samsvar med vedlegg 1 til kvoteforskriften. Det kan gis tilskudd for den omregnede melkemengden.

Ved sammenslåing av hele eller deler av fylker og/eller kommuner som har ulike tilskuddssoner, videreføres sonegrensene.

Det kan gis tilskudd for inntil 1 536 mill. liter melk.

6.3 Pristilskudd kjøtt

6.3.1 Grunntilskudd kjøtt

Tabell 6.3 Grunntilskudd kjøtt

Dyreslag	Sats 2019, kr/kg	Endring	Sats 2020, kr/kg
Sau og lam	3,81	0,00	3,81
Geit og kje	5,15	0,00	5,15

Det skal ikke gis grunntilskudd for lam med slaktevekt lavere enn 13 kg.

Ved jordbruksoppgjøret fastsetter Landbruks- og matdepartementet i samråd med Norges Bondelag og Norsk Bonde- og Småbrukarlag variasjonen i satsene for grunntilskudd kjøtt. I særlige tilfeller kan det gis dispensasjon til avvik fra den fastsatte variasjonen av tilskuddet, herunder ved store endringer i markedet grunnet utbrudd av alvorlige dyresykdommer m.m.

6.3.2 Distriktstilskudd kjøtt

Tabell 6.4 Distriktstilskudd kjøtt

Soner i henhold til Sonekart for distriktstilskudd kjøtt ¹⁾	Dyreslag	Sats 2019, kr/kg	Endring	Sats 2020, kr/kg
1	Storfe, sau og geit	0,00	0,00	0,00
2	Storfe, sau og geit	5,25	0,00	5,25
3	Storfe, sau og geit	8,05	0,00	8,05
4	Storfe og geit	11,80	0,00	11,80
4	Sau	13,90	0,00	13,90
4	Gris	5,10	0,00	5,10
5	Storfe og geit	12,40	0,00	12,40
5	Sau	14,40	0,00	14,40
5	Gris	5,40	0,00	5,40
Agder, Vestland, Møre og Romsdal	Gris	1,10	0,00	1,10

1) Sonekart for distriktstilskudd melk og kjøtt (<http://kart7.skogoglandskap.no/map/sonegrenser/>)

For å kunne motta distriktstilskudd kjøtt med grunnlag i sone 4 og 5, må både slakteriet og foretakets driftssenter ligge i Nord-Norge. Foretak med driftssenter i sone 4 og 5 som leverer til slakteri utenfor Nord-Norge, får tilskudd som for sone 3 for storfe, sau og geit, og ikke tilskudd for gris. Foretak med driftssenter i Nord-Norge kan likevel motta distriktstilskuddet etter satsene i disse sonene, dersom transport av slaktedyr til slakteri i Nord-Norge vil være i strid med Mattilsynets regelverk for transport av levende dyr.

Dersom et foretak har mottatt gris, små- eller storfe fra en sone med lavere tilskuddssats enn den sonen foretakets driftssenter er plassert i, skal distriktstilskuddet gis ut fra den laveste tilskuddssonen, med mindre foretaket frem til slaktetidspunktet har disponert og føret fram:

- gris og småfe i minst to måneder
- kalv i minst tre måneder
- øvrig storfe i minst seks måneder.

Ved sammenslåing av hele eller deler av fylker og/eller kommuner som har ulike tilskuddssoner, videreføres sonegrensene.

Det kan gis tilskudd for inntil 186 mill. kg kjøtt.

6.3.3 Kvalitetstilskudd storfekjøtt

Tabell 6.5 Kvalitetstilskudd storfekjøtt

Dyreslag	Sats 2019, kr/kg	Sats 2020, kr/kg
Storfe, kvalitet O og fettgruppe 4- eller lavere	2,50	2,50
Storfe, kvalitet O+ og bedre og fettgruppe 4- eller lavere	7,50	7,50

Det gis ikke kvalitetstilskudd for slaktekategoriene okse og ku. Tilskuddet kan gis for inntil 50,5 mill. kg storfekjøtt.

6.3.4 Tilskudd for lammeslakt og kjeslakt

Tabell 6.6 Satser tilskudd lammeslakt og kjeslakt for utbetaling via slakteri¹⁾

Slakterier med godkjent klassifisør	2019	2020
Lammeslakttilskudd, kvalitet O+ eller bedre	450 kr/lam	450 kr/lam
Økologisk tillegg, kvalitet O+ eller bedre	40 kr/lam	40 kr/lam
Mindre slakterier uten godkjent klassifisør²⁾		
Lammeslakttilskudd, alle lam	409 kr/lam ³⁾	409 kr/lam ³⁾
Økologisk tillegg, alle økologiske lam	40 kr/lam ⁴⁾	40 kr/lam ⁴⁾
Tilskudd til kjeslakt		
Kje > 3,5 kg slaktevekt,	300 kr/kje	300 kr/kje

1) Tilskuddet gis bare for dyr slaktet ved offentlig godkjente slakterier.

2) Slakterier som slaktet mindre enn 2 000 sau/lam foregående år.

3) Tilskuddssatsen for lam levert til slakterier med godkjent klassifisør multiplisert med andel av total slaktemengde av kvalitet O+ eller bedre hos disse slakteriene.

4) Gis for alle økologiske lam med samme sats som for store slakterier og uavhengig av eventuell kvalitetsklassifisering av lammene ved de mindre slakteriene.

Tilskuddet utbetales ikke for lam som er født foregående år og som slaktes fra og med 1. mars.

Tilskudd til lamme- og kjeslakt kan maksimalt gis for inntil 1.075.700 lam og kje per år.

6.4 Pristilskudd egg

6.4.1 Distriktstilskudd egg

Tabell 6.7 Distriktstilskudd for konsumegg fra verpehøner

Område	Sats 2019, kr/kg	Endring	Sats 2020, kr/kg
Møre og Romsdal og Vestland	0,25	0,00	0,25
Nordland og Troms og Finnmark	0,75	0,00	0,75

Foretak gis tilskudd etter den sone foretakets driftssenter er plassert i, jf. kapittel 6.1.

Det kan gis tilskudd for inntil 44 mill. kg konsumegg fra verpehøner.

6.5 Tilskudd til norsk ull

Tabell 6.8 Gjennomsnittlig tilskuddssats til norsk ull

	Sats 2019, kr/kg	Endring	Sats 2020, kr/kg
Tilskuddssats norsk ull	40,00	0,00	40,00

Landbruksdirektoratet skal etter forslag fra Nortura og Kjøtt- og fjørfebransjens landsforbund differensiere den gjennomsnittlige tilskuddssatsen per kg for de ulike

ullkvalitetene inkl. skinn. Grunnlaget for tildeling av tilskudd til ull omfatter også ullmengden på ulne skinn, pelsskinn og skinn av villsau. Kvalitetsklassene C2S, G, H2, H3 og V gir ikke grunnlag for utbetaling av tilskudd. Ullstasjonene er ansvarlige for klassifiseringen av ull som grunnlag for tilskuddsutmålingen.

6.6 Tilskudd til grønt- og potetproduksjon

Vilkårene for å kunne motta distriktstilskudd til frukt, bær og veksthusgrønnsaker samt distriktstilskudd for matpotet dyrket i Nord-Norge, står i forskrift om produksjonstilskudd og avløsertilskudd i jordbruket § 5.

6.6.1 Definisjoner

- Frukt: Plommer, kirsebær og moreller. Epler og pærer, unntatt epler og pærer som nyttes til press.
- Pressfrukt: Epler og pærer som nyttes til press.
- Bær: Jordbær, bringebær, solbær, rips, stikkelsbær og hageblåbær.
- Veksthusgrønnsaker: Tomat, slangeagurk og salat (typer av *Lactuca sativa*) (inkl. salat på friland).
- Matpotet: Potet.

Det gis kun tilskudd for varer som omsettes som menneskeføde.

6.6.2 Grunnlag for tilskudd

Grunnlaget for distriktstilskudd for frukt, bær og veksthusgrønnsaker og distriktstilskudd for potetproduksjon i Nord-Norge, er produkter som foretaket har omsatt, inkl. direktealg, i perioden 1. januar til 31. desember året før utbetalingsåret.

Soner for distriktstilskudd for frukt, bær og veksthusgrønnsaker er lik soner for areal- og kulturlandskapstilskudd, jf. kapittel 7.8.1. Distriktstilskudd for potetproduksjon gis for poteter dyrket i Nord-Norge. Dersom foretaket har produksjon av samme vekst på areal i forskjellige soner, gis tilskudd etter den sonen hvor foretaket har størstedelen av sitt tilskuddsberettigede areal av veksten, etter kapittel 7.7.1.

Foretak som samlet leverer under følgende minstekvantum er ikke tilskuddsberettiget:

Tabell 6.9 Minstekvantum distriktstilskudd for frukt, bær og veksthusgrønnsaker

Produkt	Minstekvantum
Samlet for frukt og pressfrukt	2 000 kg
Bær	1 000 kg
Samlet for tomat og slangeagurk	2 000 kg
Salat	5 000 stk

Tilskuddet gis per kg/stk. Følgende omregningsfaktorer gjelder for slangeagurk og salat:

Tabell 6.10 Omregningsfaktor for slangeagurk

	Enhet.	Kg per stk
Slangeagurk	1 stk.	0,36 kg
Slangeagurk	1 kasse	5 kg

Tabell 6.11 Omregningsfaktorer for salat

	Stk. per kg
Isbergssalat	2 stk.
Hodesalat	7,69 stk.
Romanosalat	2,86 stk.
Lollo, batavia, ekeblad	5 stk.
Crispi, hjertesalat, salanova	6,67 stk.
Rapidsalat	9,09 stk.
Annen salat av arten Lactuca sativa	7,69 stk.

6.6.3 Satser

Tabell 6.12 Distriktstilskudd for produksjon av matpotet i Nord-Norge

	Sats 2020¹⁾, kr/kg
Matpotet, Nord-Norge	1,50

1) For utbetaling i 2020. Søknadsfristen er 15. oktober 2019. Produkter som ikke er omsatt innen 15. oktober kan etterregistreres frem til 10. januar 2020.

Tabell 6.13 Satser for distriktstilskudd frukt, bær og veksthusgrønnsaker

	Kvantumsgrense per foretak	Sats 2020 ¹⁾ , kr per kg
<i>Epler, pærer, plommer, kirsebær</i>	ingen avgrensing	
Sone 1		2,97
Sone 2-4		4,15
Sone 5		8,47
<i>Moreller</i>		
Sone 1		3,94
Sone 2-4		5,10
Sone 5		9,45
<i>Pressfrukt</i>		2,97
<i>Bær</i>		
Sone 1-3		2,22
Sone 4-5		6,06
Sone 6-7		6,97
<i>Tomat</i>	103 400 kg	
Sone 1-3		1,90
Sone 4-7		3,26
<i>Slangeagurk</i>	151 800 kg	
Sone 1-3		1,05
Sone 4-7		1,84
<i>Salat</i>	220 000 stk.	Sats 2020 ¹⁾ , kr per stk.
Sone 1-3		0,65
Sone 4-7		1,14

1) For utbetaling i 2020. Søknadsfristen er 15. oktober 2019. Produkter som ikke er omsatt innen 15. oktober kan etterregistreres frem til 10. januar 2020.

6.7 Frakttilskudd

Tabell 6.14 Frakttilskudd, mill. kroner¹⁾

Ordning	2019	2020
Frakttilskudd slaktedyr	134,0	144,0
Frakttilskudd egg	7,5	7,5
Frakttilskudd kraftfôr	138,0	153,0
Frakttilskudd korn	82,0	82,0
SUM	361,5	386,5

1) For frakttilskuddene er det fastsatt overslagsbevilgninger, og forbruket over ordningene kan derfor endres i samsvar med endringer i tilskuddsberettiget kvantum.

Tilskudd for frakt av slaktedyr fra produsent utbetales til slakterier godkjent av Mattilsynet. Landbruksdirektoratet fastsetter tilskuddssatser per dyr differensiert per kommune og dyreslag. Satsene beregnes på basis av kostnadene ved transport fra hvert kommunesenter til nærmeste slakteri for hvert dyreslag.

Tabell 6.15 Gjennomsnittlige tilskuddssatser per dyr i 2020 for tilskudd for frakt av slaktedyr for slakterier med hhv. større og mindre årlig slaktekvantum enn 1 500 tonn. Kroner per dyr^{1) 2)}

Dyreslag	Slakterier med slaktekvantum > 1 500 tonn	Slakterier med slaktekvantum < 1 500 tonn
Sats per gris	15,64	56,16
Sats per småfe	34,28	40,90
Sats per storfe	230,66	287,58

1) I forskrift om tilskudd for frakt av slaktedyr er tilskuddssatsene fastsatt i kroner per dyr per dyreslag.

2) De fastsatte gjennomsnittssatsene kan bli justert av Landbruksdirektoratet med grunnlag i nye prognoser for fraktkvantum og transportmønster. Slik justering kan skje når direktoratet for hvert kalenderår fastsetter ny "forskrift om satser for tilskudd til frakt av slaktedyr".

Tilskudd for frakt av slaktedyr gis ikke for transport innenfor en nullsone på 50 km rundt hvert slakterianlegg for anlegg med årlig slaktevolum større enn 1 500 tonn. Det gis ikke kompensasjon for ferge- og bomkostnader på strekninger som i sin helhet er innenfor denne nullsonen.

Landbruksdirektoratet kan fastsette nærmere bestemmelser om tilskudd for frakt av slaktedyr for slakterianlegg med mindre årlig slaktekvantum enn 1 500 tonn og til mobile slakterier.

Tilskuddet til mobile slakterier utmåles med grunnlag i gjennomsnittet av satsene som gis til slakteriene med slaktekvantum mindre enn 1 500 tonn.

Slakterianlegg hvor det kun utføres nødslakt, skal ikke regnes med i vurderingen av hva som er nærmeste anlegg ved levering av dyr til større slakterier.

Ved leieslakt mellom slakterier utmåles tilskuddet ut fra det anlegg som avregner slaktet. Tilskuddet gis også for frakt av slaktedyr som leieslaktes for retur til produsent.

Tabell 6.16 Tilskuddssatser for frakt av egg fra produsent til nærmeste registrerte eggpakkeri.

Fraktsone ¹	Km-avstand kommunesenter til eggpakkeri	Kommuner*	Sats 2020 Kr/kg
0	0-100	Øvrige kommuner	0,00
1	101-150	Kongsvinger, Eidskog, Grue, Åsnes, Våler, Åmot, Stor-Elvdal, Nord-Fron, Sør-Fron, Ringebu, Nord-Aurdal, Vestre Slidre, Øystre Slidre, Flå, Sigdal, Krødsherad, Modum, Flesberg, Rollag, Horten, Tønsberg, Holmestrand, Færder, Notodden, Hjartdal, Farsund, Flekkefjord, Lyngdal, Kvinesdal, Haugesund, Strand, Hjelmeland, Kvitøy, Bokn, Tysvær, Karmøy, Sveio, Surnadal, Heim, Aure, Namsos, Hitra, Frøya, Ørland, Åfjord, Osen, Oppdal, Røros, Holtålen, Tydal, Snåsa, Grong, Høylandet, Overhalla, Flatanger, Indre Fosen	0,05
2	151-200	Trysil, Tolga, Tynset, Alvdal, Folldal, Os, Sel, Vang, Nes, Gol, Hemsedal, Ål, Hol, Nore og Uvdal, Sandefjord, Larvik, Porsgrunn, Skien, Siljan, Nome, Midt-Telemark, Tinn, Seljord, Åseral, Lindesnes, Hægebostad, Utsira, Vindafjord, Etne, Bømlo, Stord, Fitjar, Sunndal, Lierne, Namsskogan	0,13
3	201-250	Rendalen, Engerdal, Dovre, Lesja, Lom, Vågå, Bamble, Kragerø, Drangedal, Kviteseid, Tokke, Vinje, Gjerstad, Lillesand, Birkenes, Iveland, Evje og Hornnes, Bygland, Kristiansand, Vennesla, Suldal, Sauda, Kristiansund, Hustadvika, Averøy, Gjemnes, Tingvoll, Bindal, Røyrvik	0,22
4	251-300	Skjåk, Nissedal, Fyresdal, Risør, Grimstad, Arendal, Vegårshei, Tvedestrand, Froland, Åmli, Valle, Bergen, Tysnes, Kvinnherad, Ullensvang, Bjørnafjorden, Austevoll, Aurland, Lærdal, Molde, Rauma, Smøla, Grane, Nærøysund, Leka	0,31
5	301-350	Bykle, Eidfjord, Ulvik, Voss, Kvam, Samnanger, Askøy, Øygarden, Alver, Vestnes, Aukra, Sømna, Brønnøy, Vefsn, Hattfjelldal	0,40
6	351-450	Vaksdal, Modalen, Osterøy, Austrheim, Fedje, Masfjorden, Vik, Sogndal, Luster, Stad, Stryn, Ålesund, Ulstein, Hareid, Stranda, Sykkylven, Sula, Giske, Alstahaug, Leirfjord, Hemnes, Rana	0,49
7	451-650	Kinn, Gulen, Solund, Hyllestad, Sunnfjord, Gloppen, Vanylven, Sande, Herøy, Volda, Ørsta, Fjord, Bodø, Vega, Vevelstad, Herøy, Dønna, Nesna, Beiarn, Saltdal, Fauske, Sørfold	0,98
8	651-950	Høyanger, Askvoll, Fjaler, Bremanger, Lurøy, Træna, Rødøy, Meløy, Gildestad, Steigen, Hamarøy, Røst, Værøy	1,52
9	951-1250	Narvik, Lødingen, Tjeldsund, Evenes, Flakstad, Vestvågøy, Vågan, Hadsel, Bø, Øksnes, Sortland, Andøy, Harstad, Kvæfjord, Gratangen, Lavangen, Bardu, Salangen, Dyrøy	2,06
10	Over 1250	Moskenes, Tromsø, Ibestad, Målselv, Sørreisa, Senja, Balsfjord, Karlsøy, Lyngen, Storfjord, Kåfjord, Skjervøy, Nordreisa, Kvænangen, Vardø, Vadsø, Hammerfest, Kautokeino, Alta, Loppa, Hasvik, Måsøy, Nordkapp, Porsanger, Karasjok, Lebesby, Gamvik, Berlevåg, Tana, Nesseby, Båtsfjord, Sør-Varanger	2,60

1) Fraktsone for hver enkelt kommune er fastsatt basert på avstanden fra kommunesenteret til nærmeste eggpakkeri registrert hos Landbruksdirektoratet.

Tilskuddet utbetales til registrerte eggpakkerier på bakgrunn av hvilken kommune eggprodusentens driftssenter ligger i.

For strekninger med ferge i fraktruta kan tilskuddet utmåles med en ekstra fraktsone per ferge. Dette tillegget er begrenset til å gjelde for to fergestrekninger.

Tilskudd for frakt av egg kan gis til eggpakkerier som er registrert hos Landbruksdirektoratet og som henter minst 500 000 kg egg per år eksklusiv eventuell egen eggproduksjon, samt formidler eventuelle jordbruksavtalefastsatte pristilskudd sammen med betaling for eggene.

Tabell 6.17 Satser for frakt av korn produsert på og fraktet fra Østlandet¹⁾ til produksjonsanlegg på følgende steder:

	Sats 2019, kr per tonn	Sats 2020, kr per tonn
Kristiansand	114	114
Stavanger og Tau	121	121
Vaksdal	147	147
Florø	157	157
Vestnes	151	151
Trondheim	154	154
Steinkjer	168	168
Balsfjord	190	190

1)Viken, Oslo, Vestfold og Telemark og Innlandet.

Tabell 6.18 Satser, frakttilskudd for importert fôrkorn til produksjonsanlegg

	Sats 2019, kr per tonn	Sats 2020, kr per tonn
Vaksdal	5	5
Florø	12	12
Vestnes	12	12
Trondheim	35	35
Steinkjer	51	51
Balsfjord	81	81

Tabell 6.19 Sats for frakt av soyamel til fôr

	Sats 2019, kr per tonn	Sats 2020, kr per tonn
Balsfjord	22	22

Tabell 6.20 Satser for frakt av økologisk korn fra produsent til nærmeste mottaksanlegg som kan ta imot den aktuelle arten

2019	0	1	2	3	4	5	6	7
Sone, km	0 - 20	21 - 40	41 - 60	61 - 80	81 - 100	101-120	121-140	over 140
Sats, kr per tonn	0	13	25	37	48	59	70	81

Frakttilskudd kraftfôr: Landbruksdirektoratet fastsetter tilskuddssatser per kg transportert kraftfôr per kommune. Satsene beregnes på basis av kostnadene ved transport fra definerte basisanlegg for kraftfôrproduksjon til hvert kommunesenter.

6.8 Prisnedskriving av norsk korn

Tabell 6.21 Satser for prisnedskriving av norsk korn m.m. 2019–2020, øre per kg^{1) 2)}

Vekst	Satser 2018–2019	Endring 1.7.19	Satser 2019–2020
Korn	60,3	8,2	68,5
Økologisk korn	156,5	23	179,5
Oljevekster, lupiner og åkerbønner	201,8	23	224,8
Økologiske oljevekster, lupiner, bønner	322,8	23	345,8
Fôrerter	98,5	23	121,5
Økologiske fôrerter	163,5	23	186,5

1) Beregningsgrunnlag er kvantum med basis vanninnhold (korn 15 % og oljefrø 8 %). Ved vanninnhold over basis omregnes kvantumet til basis vanninnhold. Beregningen foretas på bakgrunn av tilskuddsmottakers innsendte kvalitetsanalyser av representative kornprøver fra hvert enkelt vareparti. Kvalitetsanalysene må tilfredsstille de krav til analysesikkerhet som Landbruksdirektoratet fastsetter.

2) Tilskuddet gis for kvantum kjøpt fra foretak.

6.9 Tilskudd til norsk matkorn

Tabell 6.22 Tilskudd til norsk matkorn 2019–2020, øre per kg¹⁾

	Sats, 2018–2019	Endring 1.7.19	Sats 2019–2020
Norsk matkorn	41,3	5,8	47,1

1) Tilskuddet gis for kvantum kjøpt fra foretak.

7. PRODUKSJONSTILSKUDD M.V.

7.1 Generelle bestemmelser for produksjonstilskudd

Vilkårene for produksjonstilskuddsordningene er regulert i forskrift om produksjonstilskudd og avløsertilskudd i jordbruket.

Satsene i avtalen er foreløpige, og for å holde forbruket i samsvar med fastsatt bevilgning, kan satsene justeres opp eller ned. Når areal, dyretall etc. blir kjent etter søknadsomgangen 15. oktober, fastsetter Landbruks- og matdepartementet endelige satser etter samråd med Norges Bondelag og Norsk Bonde- og Småbrukarlag.

Sonedifferensierte tilskudd gis etter den sone foretakets driftssenter er plassert i, jf. kap. 6.1. Unntak gjelder for tilskudd til produksjon på jordbruksareal som gis etter den sone arealene er lokalisert i.

Tilskuddssatsene for produksjonstilskudd gjelder for søknadsåret 2019, med søknadsfrister 15. mars og 15. oktober 2019, og med utbetaling i 2020.

Fra totalt beregnet produksjonstilskudd etter kap. 7.2 til og med kap. 7.8 skal det trekkes et bunnfradrag på 6 000 kroner per år for hver søker.

7.2 Tilskudd for husdyr

Tilskuddet blir avgrenset til et maksimalt beløp per foretak. For husdyrtilskudd, inkl. tilskudd til små og mellomstore melkebruk, som utbetales i 2020 er maksimalbeløpet 530 000 kroner per foretak.

7.2.1 Tilskudd for husdyr - satser

Tabell 7.1 Foreløpige satser, kroner per dyr mv. per år

Dyreslag mv.	Søknadsfrister ¹⁾	Antall dyr/egg/bifolk	Sats i kr/dyr/år	Maksimalt antall dyr støtteberettiget
Melkeku ²⁾	15.mars og 15. oktober 2019	1-14	4 608	340 100
		15-30	3 002	
		31-50	1 540	
		51+	770	
Ammeku ²⁾	15.mars og 15. oktober 2019	1-50	4 180	648 100
		51+	770	
Øvrige storfe ²⁾		Alle dyr	770	648 100
Melkegeit og melkesau ^{2) 3)}		1-125	1 652	61 100
		126+	638	
Sau/ammegeit	15.mars 2019	1-150	883	1 053 300
		151+	194	
Avlsgris ^{2) 4)}	15. mars og 15. oktober 2019			64 800
- Jæren ⁵⁾		1-35	350	
- Nordland, Troms og Finnmark		1-35	776	
- Landet for øvrig		1-35	498	
Slaktegris ⁶⁾	15. oktober 2019			1 190 000
- Jæren ⁵⁾		1-1 400	10	
- Landet for øvrig		1-1 400	14	
Verpehøne for konsumeggproduksjon ⁷⁾ og avlsdyr av ender, kalkuner og gjess ²⁾	15. mars og 15. oktober 2019			Verpehøner: 3 623 900
- Nordland, Troms og Finnmark		1-1 000	24	
- Landet for øvrig		1-1 000	10	
- Alle fylker		1 001-5 000	10	
Rugeegg levert til rugeri ⁸⁾	15. oktober 2019			Regnes sammen med antall verpe-høner i konsumeggproduksjon, med faktor 167 rugeegg per høne
- Nordland, Troms og Finnmark		1-167 000	0,14	
- Landet for øvrig		1-167 000	0,06	
- Alle fylker		167 001-833 000	0,06	
Bifolk ⁹⁾	15. oktober 2019	Alle bifolk	600	
Hjort over 1 år ²⁾	15.mars og 15. oktober 2019	Alle dyr	450	

1) Telledato for søknadsfrist 15. mars er 1. mars og telledato for søknadsfrist 15. oktober er 1. oktober.

2) Utbetales med 50 pst. av satsen for antall dyr på hver av telledatoene.

3) Forutsetning for tilskudd til melkesau er at det kan dokumenteres at melka nyttes som råstoff ved lokal foredling.

4) Inkluderer avlsgris som inngår i satellittbesetninger i purkninger på telledato.

5) Kommunene Sandnes, Stavanger, Hå, Klepp, Time, Sola og Randaberg.

- 6) Tilskuddet gis på grunnlag av antall slaktegris som er rapportert inn fra slakteriene til Leveransedatabasen i perioden 1. januar til 31. desember året før utbetalingsåret. Ved avvik mellom antall slaktegris og hva som er registrert i Leveransedatabasen, legges dokumentert antall til grunn for tilskuddsutmålingen.
- 7) For foretak som på telledato har opphold mellom to innsett av høner og som med kontrakt kan dokumentere kjøp av nye høner, beregnes tilskuddet ut fra antall høner oppgitt ved forrige telledato. Oppholdsperioden mellom innsettene kan ikke være lenger enn 12 uker, regnet fra slakting av forrige besetning til nytt kull er 20 uker gamle. Foretak som slakter ut dyrene før ordinær slakteuke for innsettet, kan gis tilskudd for en lengre oppholdsperiode enn 12 uker dersom tiltaket gjennomføres etter vedtak i Omsetningsrådet.
- 8) Tilskuddet gis på grunnlag av antall rugeegg levert til rugeri i perioden 1. januar til 31. desember i året før utbetalingsåret. Rugeegg som leveres til rugeri etter 15. oktober 2019 kan etterregistreres frem til 10. januar 2020.
- 9) Gjelder foretak med driftsomfang på minst 25 bifolk, med mindre foretaket mottar produksjonstilskudd på annet grunnlag.

7.2.2 Definisjoner av dyreslag mv.

- **Melkeku:** Ku som har kalvet i løpet av de siste 15 måneder (18 måneder for kyr av bevaringsverdig rase³) og som er i melkeproduksjon hos foretak som enten har disponibel kvote eller lokalforedlingskvote.
- **Ammeku:** Ku som har kalvet i løpet av de siste 15 måneder (18 måneder for kyr av bevaringsverdig rase³), men som ikke er melkeku. Dersom foretaket driver kumelkproduksjon må kua i tillegg være av minst 50 pst. av rasene Hereford, Charolais, Aberdeen Angus, Limousin, Kjøttsimmental, Blonde d'Aquitaine, Highland Cattle, Dexter, Piemontese, Galloway, Salers, Tiroler Grauvieh eller Wagyu.
- **Øvrig storfe:** Storfe som foretaket ikke kan få tilskudd for som melkeku eller ammeku.
- **Melkegeit:** Geit som har kjeet og som er i melkeproduksjon hos foretak som enten har disponibel kvote eller lokalforedlingskvote.
- **Melkesau:** Sau født foregående år eller tidligere, som er i melkeproduksjon hvor melken nyttes som råstoff ved lokal foredling.
- **Ammegeit:** Geit som har kjeet og som ikke er melkegeit.
- **Avlsgris:** Purke som har grisene og rane som er satt inn i avl.
- **Slaktegris:** Slaktet slaktegris med slaktevekt på minst 34 kg.
- **Verpehøne for konsumeggproduksjon:** Høne for konsumeggproduksjon som er minst 20 uker gammel.
- **Rugeegg:** Egg fra besteforeldre- og foreldredyr i slaktekylling- og konsumeggproduksjon.
- **Sau:** Sau født foregående år eller tidligere, og som ikke er melkesau.
- **Bifolk:** Overvintringsdyktige bifolk (dronning med bier), inntil to bifolk per bikube.
- **Hjort:** Hjort for kjøttproduksjon og som går i inngjerdet hegn.

³ Kyrne må være berettiget tilskudd for bevaringsverdig storfe, jf. kap. 7.5.

7.2.3 Tilskudd til små og mellomstore melkebruk

Tabell 7.2 Tilskudd til foretak med 6-50 melkekyr. Foreløpige satser, kroner per dyr per år¹⁾

	Søknadsfrister ²⁾	Intervall	Sats per melkeku
Melkeku ³⁾	15. mars og 15. oktober 2019	1-23	1 650
		24-50	-1 355

1) Utbetales med 50 pst. av satsen for antall dyr på hver av telledatoene.

2) Telledato for søknadsfrist 15. mars er 1. mars og telledato for søknadsfrist 15. oktober er 1. oktober.

For tilskudd til små og mellomstore melkebruk kan det samlet gis tilskudd for inntil 189 975 melkekyr.

7.3 Driftstilskudd til melkeproduksjon

Det gis kun ett driftstilskudd til melkeproduksjon per foretak.

Tabell 7.3 Kumelk – foreløpige satser kroner per foretak per år¹⁾

Soner for arealtilskudd jf. tabell 7.11	Søknadsfrister ²⁾	Sats per foretak, ved 5 melkekyr eller mer	Sats per melkeku for foretak som har færre enn 5 melkekyr
Sone 2	15. mars og 15. oktober 2019	149 550	29 910
Sone 1-3-4		153 550	30 710
Sone 5		175 550	35 110
Sone 6-7		183 550	36 710

1) Utbetales med 50 pst. av satsen for antall dyr på hver av telledatoene.

2) Telledato for søknadsfrist 15. mars er 1. mars, og telledato for søknadsfrist 15. oktober er 1. oktober.

Tabell 7.4 Geitemelk – foreløpige satser kroner per foretak per år¹⁾

	Søknadsfrister ²⁾	Sats per foretak, ved 27 eller flere melkegeiter	Redusert utbetaling per geit når det er færre enn 27 melkegeiter per foretak
Geitemelk	15. mars og 15. oktober 2019	183 350	6 791

1) Utbetales med 50 pst. av satsen for antall dyr på hver av telledatoene.

2) Telledato for søknadsfrist 15. mai er 1. mai og telledato for søknadsfrist 15. oktober er 1. oktober.

Foretak med både geite- og kumelkproduksjon får utmålt driftstilskuddet likt det høyeste beløpet av beregningen i A, B, C og D:

- Driftstilskuddet beregnes med utgangspunkt i antall melkekyr
- Driftstilskuddet beregnes med utgangspunkt i antall melkegeiter
- Driftstilskuddet beregnes ut fra antall melkegeiter (x) med tillegg for antall melkekyr dersom antall melkegeiter er mindre enn 27. Tillegget basert på melkekyr avgrenses tilsvarende $(27-x)/27$ av maksimalt driftstilskudd for kumelk i den aktuelle regionen.

- D. Driftstilskuddet beregnes ut fra antall melkekyr (y) med tillegg for antall melkegeiter dersom antall melkekyr er mindre enn 5. Tillegget basert på melkegeiter avgrenses tilsvarende $(5-y)/5$ av maksimalt driftstilskudd for geitemelk i den aktuelle regionen.

For driftstilskudd til melkeproduksjon og driftstilskudd til spesialisert storfekjøttproduksjon kan det samlet gis tilskudd til inntil 27 100 foretak. Definisjonene av dyreslag under kapittel 7.2.2 er gjeldende.

7.4 Driftstilskudd til spesialisert storfekjøttproduksjon

Tabell 7.5 Foreløpige satser driftstilskudd ammeku, kroner per foretak per år¹⁾

Soner for arealtilskudd jf. tabell 7.11	Søknadsfrister ²⁾	Sats per foretak, ved 40 eller flere ammekyr	Sats per ammeku for foretak som har 6 eller flere og færre enn 40 ammekyr
Sone 1-4	15. mars og 15. oktober 2019	132 280	3 307
Sone 5-7		173 920	4 348

1) Utbetales med 50 pst. av satsen for antall dyr på hver av telledatoene.

2) Telledato for søknadsfrist 15. mars er 1. mars og telledato for søknadsfrist 15. oktober er 1. oktober.

For driftstilskudd til melkeproduksjon og driftstilskudd til spesialisert storfekjøttproduksjon kan det samlet gis tilskudd til inntil 27 100 foretak. Definisjonene av dyreslag under kapittel 7.2.2 er gjeldende.

7.5 Tilskudd for bevaringsverdige husdyrraser

Med mindre noe annet fremgår av tabellen under, gjelder definisjonene av dyreslag under kapittel 7.2.2.

Tabell 7.6 Foreløpige satser kroner per dyr per år

Dyreslag	Søknadsfrist ¹⁾	Sats i kr/dyr/år
Storfe ²⁾		3 460
Sau ³⁾	15. oktober 2019	310
Ammegeit ⁴⁾		610
Hest ⁵⁾		1 200

1) Telledato for søknadsfrist 15. oktober er 1. oktober.

2) Melkeku, ammeku og okse av minst 7/8 av en av rasene: sidet trønder- og nordlandsfe, østlandsk rødkolle, dølafe, vestlandsk raudkolle, vestlandsk fjordfe eller telemarkfe. Okse må være 12 måneder eller eldre på telledato, og tilskudd for okse gis for inntil 2 okser av samme rase per foretak.

3) Sau av rasene: blåset, dala, fuglestadbrogete, grå trønder, rygja og steigar.

4) Geit av rasen kystgeit.

5) Unghest under 3 år av rasene: dølahest, fjordhest, nordlandshest/lyngshest.

7.6 Tilskudd for dyr på beite

Vilkår for beitetilskuddet og utmarksbeitetilskuddet fremgår av forskrift om produksjonstilskudd og avløsertilskudd i jordbruket.

Dersom flere foretak hver for seg har disponert de samme dyrene de påkrevde ukene for beitetilskudd og utmarksbeitetilskudd, er det foretaket som senest disponerte dyrene som har rett på tilskudd.

Definisjonene av dyreslag under kapittel 7.2.2 er gjeldende. Sports-/hobbyhester som etter skriftlig avtale beiter på innmark som disponeres av et foretak, anses som disponert av foretaket.

Tabell 7.7 Beitetilskudd for beitesesongen 2019. Foreløpige satser, kroner per dyr

Dyreslag	Søknadsfrist	Intervall	Sats i kr/dyr/år
Sau, lam, geit, kje og alpakka	15. oktober 2019 ¹⁾	Alle dyr	50
Storfe, hjort, hest og lama			420

1) Dyr som sankes fra utmarksbeite etter 15. oktober 2019 kan etterregistreres frem til 10. januar 2020.

Tabell 7.8 Utmarksbeitetilskudd for beitesesongen 2019. Foreløpige satser, kroner per dyr

Dyreslag	Søknadsfrist	Intervall	Sats i kr/dyr/år
Storfe og hest	15. oktober 2019 ²⁾	Alle dyr	792
Geit og kje			205
Sau og lam ¹⁾			205

1) Tilskuddet utmåles på grunnlag av et veid gjennomsnitt av antall dyr sluppet på utmarksbeite og antall dyr sanket fra utmarksbeite etter å ha vært på utmarksbeite i minimum de påkrevde uker som følger av forskrift om produksjonstilskudd og avløsertilskudd i jordbruket. Dyr sluppet (minus dyr som sankes etter mindre enn de påkrevde ukene) teller 70 % og dyr sanket (etter minimum de påkrevde uker) teller 30 %.

2) Dyr som sankes fra utmarksbeite etter 15. oktober 2019 kan etterregistreres frem til 10. januar 2020.

7.7 Areal- og kulturlandskapstilskudd

Grunnlaget for beregning av areal- og kulturlandskapstilskudd er det jordbruksareal foretaket disponerer med vekster i vekstgruppene definert i kapittel 7.7.1. I tilfeller der det er to kulturer på samme areal i samme vekstsesong, velger foretaket hvilken kultur det søker tilskudd for. For beregning av kulturlandskapstilskudd kommer i tillegg areal med grønngjødsling som det gis arealtilskudd til økologisk landbruk for. Det gjelder særskilte beregningsregler for grovfôrareal, se kap.7.7.3.

Tilskudd gis for areal som foretaket disponerer og driver aktivt i vekstsesongen. Dersom flere foretak har drevet det samme arealet aktivt i vekstsesongen, gis tilskuddet til det foretaket som disponerte arealet 1. august.

7.7.1 Satser, definisjoner og soner

Tabell 7.9 Foreløpig sats for kulturlandskapstilskudd, kroner per daa jordbruksareal

	Søknadsfrist	Sats kr/daa ¹⁾
Kulturlandskapstilskudd	15. oktober 2019	166

1) Vekstgrupper på areal som i sum er mindre enn ett daa er ikke tilskuddsberettigede.

Tabell 7.10 Foreløpige satser for arealtilskudd, kroner per daa jordbruksareal

Vekstgruppe	Søknads- frist	Sats kr/daa ¹⁾ i sone							
		1	2	3	4	5A	5B	6	7
Grovfôr	15. oktober 2019	0	0	85	105	273	318	318	364
Korn		208	273		313	267			
Potet		178						930	
Grønnsaker		750						1 750	
Frukt		1 200				1 950			
Bær		1 300				1 750			

1) Vekstgrupper på areal som i sum er mindre enn ett daa er ikke tilskuddsberettigede.

Definisjoner av vekstgrupper:

- *Grovfôr*: Fulldyrka eng, overflatedyrka engareal til slått og beite, innmarksbeite, nepe, kålrot til fôr, fôrbete, raigras, fôrraps, fôrmargkål, grønnfôrnepe og øvrige grønnfôr- og silovekster
- *Korn*: Hvete, rug, rughvete, bygg, havre, oljevekster, erter og bønner til modning eller konservering, engfrø og annet frø til modning, korn til krossing
- *Potet*: Potet
- *Grønnsaker*: Matkålrot og grønnsaker på friland (inkl. urter og karve)
- *Frukt*: Epler, pærer, plommer, moreller, kirsebær, andre fruktarter
- *Bær m.m.*: Jordbær, bær, planteskoleplanter⁴ for salg og blomster for salg dyrket på friland

⁴ Treaktige pryddplanter for dyrking på friland, flerårige urteaktige pryddplanter for dyrking på friland og planter til frukt- og bærproduksjon.

Soner

Tabell 7.11 Soner for arealtilskudd

Sone	Område	Kommuner
1	Østfold Akershus/Oslo Hedmark Buskerud Vestfold	Alle kommuner unntatt Rømskog Vestby, Ski, Ås, Frogn, Nesodden, Oppegård, Bærum, Asker, Oslo Hamar, Ringsaker, Løten, Stange Drammen, Hole, Øvre Eiker, Nedre Eiker, Lier, Røyken, Hurum
2	Rogaland	Sandnes, Stavanger, Hå, Klepp, Time, Sola, Randaberg
3	Østfold Akershus Hedmark Oppland Buskerud Telemark Rogaland	Rømskog Resten av Akershus Kongsvinger, Nord-Odal, Sør-Odal, Eidskog, Grue, Åsnes, Våler, Elverum Lillehammer, Gjøvik, Østre Toten, Vestre Toten, Jevnaker, Lunner, Gran, Søndre Land Kongsberg, Ringerike, Modum Porsgrunn, Skien, Siljan, Bamble, Sauherad, Bø, Nome Strand, Bjerkreim, Gjesdal
4	Trøndelag	Trondheim, Ørland, Indre Fosen unntatt tidligere Leksvik kommune, Bjugn, Meldal, Orkdal, Melhus, Skaun, Klæbu, Malvik, Steinkjer, Stjørdal, Frosta, Levanger, Verdal, Inderøy unntatt tidligere Mosvik kommune, Snåsa
5A	Hedmark Oppland Buskerud Telemark Aust-Agder Vest-Agder Trøndelag	Resten av Hedmark Resten av Oppland Resten av Buskerud Resten av Telemark Resten av Trøndelag
5B	Rogaland Hordaland Sogn og Fjordane Møre og Romsdal Trøndelag	Hele fylket unntatt kommunene Sandnes, Stavanger, Hå, Klepp, Time, Sola, Randaberg, Strand, Bjerkreim og Gjesdal Rindal
6	Nordland Troms	Hele fylket unntatt kommunene Kåfjord, Skjervøy, Nordreisa og Kvæningen
7	Troms Finnmark	Kåfjord, Skjervøy, Nordreisa og Kvæningen

Ved sammenslåing av hele eller deler av fylker og/eller kommuner som har ulike tilskuddssoner, videreføres sonegrensene.

7.7.2 Arealgrunnlag for tilskuddsutmåling

Arealet måles og klassifiseres i samsvar med nasjonale standarder for kartdata.

Jordbruksareal er areal som faller inn under kriteriene for:

- *Fulldyrka jord*: Jordbruksareal som er dyrka til vanlig pløyedybde, og kan benyttes til åkervekster eller til eng, og som kan fornyes ved pløying.
- *Overflatedyrka jord*: Jordbruksareal som for det meste er rydda og jevna i overflata, slik at maskinell høsting er mulig.
- *Innmarksbeite*: Jordbruksareal som kan benyttes som beite, men som ikke kan høstes maskinelt. Minst 50 % av arealet skal være dekt av grasarter eller beitetålende urter.

For innmarksbeitearealer skal det gjøres fradrag for sammenhengende arealer som ikke er beiteareal dersom dette arealet utgjør mer enn ett dekar.

Det gis ikke tilskudd for areal som er grunnlag for utbetaling av erstatning etter forskrift 21. juli 2004 nr. 1131 om erstatning etter offentlige pålegg og restriksjoner i plante- og husdyrproduksjon.

7.7.3 Fastsetting av tilskuddsberettiget grovfôrareal per foretak

Bestemmelsene gjelder både areal- og kulturlandskapstilskudd. Foretakets tilskuddsberettigede grovfôrareal fastsettes som beskrevet i pkt. 1-4 nedenfor:

- 1) Tilskuddsberettiget *innmarksbeiteareal*:
 - a. Beregnet areal: Antall husdyr foretaket disponerer multiplisert med faktorene i tabell 7.12.
 - b. Faktisk areal: Det faktiske innmarksbeitearealet foretaket disponerer.
 - c. Det minste arealet av 1a og 1b over, fastsettes som foretakets tilskuddsberettigede innmarksbeiteareal. Dette tallet multipliseres deretter med 0,6⁵ og inngår deretter i beregningen i pkt. 2b.
- 2) Tilskuddsberettiget *grovfôrareal knyttet til foretakets husdyrhold*:
 - a. Beregnet areal: Antall husdyr foretaket disponerer multipliseres med faktorene i tabell 7.13.
 - b. Faktisk areal: Det faktiske fulldyrka og overflatedyrka grovfôrarealet foretaket disponerer summert med resultatet fra pkt. 1c over.
 - c. Det minste arealet av 2a og 2b over, fastsettes som foretakets tilskuddsberettigede grovfôrareal knyttet til husdyrhold.
- 3) Tilskuddsberettiget *grovfôrareal knyttet til foretakets salg av grovfôr*:
 - a. Beregnet areal: Solgt grovfôr i kg multiplisert med faktorene i tabell 7.14.
 - b. Faktisk areal: Det faktiske fulldyrka og overflatedyrka grovfôrarealet foretaket disponerer.
 - c. Det minste arealet av 3a og 3b over, fastsettes som foretakets tilskuddsberettigede grovfôrareal knyttet til foretakets salg av grovfôr.

⁵ Kun 60 pst. av innmarksbeitearealet medregnes ved avgrensning av tilskuddsberettiget grovfôrareal for foretaket.

- 4) Foretakets totale tilskuddsberettigede grovfôrareal framkommer som summen av punktene 2 c og 3 c over. Summen av pkt. 2 c og 3 c kan ikke overstige samlet faktisk areal fastsatt som summen av faktisk fulldyrka areal + faktisk overflatedyrka areal + beregnet innmarksbeiteareal fra pkt. 1c over.

Med mindre noe annet fremgår av tabellen under, gjelder definisjonene av dyreslag under kapittel 7.2.2.

Tabell 7.12 Faktorer for maksimalavgrensing av innmarksbeiteareal, daa per dyr

Dyregruppe	Sone 1-4	Sone 5	Sone 6-7
Hester, alle dyr ¹⁾ inkludert hester i pensjon i beitesesongen ²⁾	5,5	7,5	9,4
Melkeku og ammeku ¹⁾	7,0	9,4	11,3
Øvrige storfe, lama, alpakka og esel ¹⁾	3,0	5,0	6,3
Sau sluppet på utmarksbeite ³⁾	2,2	3,5	4,1
Sau som ikke er sluppet på utmarksbeite ⁴⁾	3,7	5,3	6,3
Melkegeiter ¹⁾ , ammegeiter ⁵⁾ og hjort ¹⁾	2,0	3,1	3,8

1) Antall dyr foretaket disponerer på telledatoene 1. mars, med registreringsfrist 15. mars, og 1. oktober, med registreringsfrist 15. oktober.

2) Antall dyr som gikk på innmark i beitesesongen.

3) Antall sluppet på utmarksbeite etter fradrag for dyr som sankes etter mindre enn de påkrevde uker, jf. utmålingsbestemmelsen i kapittel 7.6.

4) Antall dyr foretaket disponerer på telledato 1. mars, med registreringsfrist 15.mars, etter fradrag for antall dyr sluppet på utmarksbeite.

5) Antall dyr foretaket disponerer på telledato 1. mars, med registreringsfrist 15.mars.

Tabell 7.13 Faktorer for maksimalavgrensing av grovfôrareal, daa per dyr

Dyregruppe	Sone 1-4	Sone 5	Sone 6-7
Hester, alle dyr ¹⁾ unntatt hester i pensjon i beitesesongen	12,00	16,30	18,80
Melkeku og ammeku ¹⁾	14,00	18,80	22,50
Øvrige storfe, hjort, lama, alpakka og esel. ¹⁾ Hester i pensjon i beitesesongen ²⁾	5,00	6,90	8,10
Melkegeiter ¹⁾ og ammegeiter ³⁾	1,75	2,50	2,81
Sau sluppet på utmarksbeite ⁴⁾	1,90	2,80	3,10
Avlspurker, struts og kaniner ¹⁾	0,75	1,25	1,56
Økologisk slaktegris ⁵⁾	0,20	0,31	0,38
Økologisk verpehøne for konsumeggproduksjon ¹⁾	0,02	0,03	0,03
Sau som ikke er sluppet på utmarksbeite ⁶⁾	2,80	3,90	4,50
Sau som beiter på innmark hele sommeren som følge av rovviltsituasjonen. Vurdert av fylkesmannen.	3,30	4,50	5,10
For andre dyregrupper, herunder økologiske rugeegg, og lam og kje når foretaket ikke har mordyr av samme dyreslag, men unntatt rein	Fastsettes av kommunen		

1) Gjennomsnittet av antall dyr foretaket disponerer på telledatoene 1. mars, med registreringsfrist 15. mars, og 1. oktober, med registreringsfrist 15. oktober

- 2) Antall dyr som gikk på innmark i beitesesongen
- 3) Antall dyr foretaket disponerer på telledato 1. mars, med registreringsfrist 15.mars
- 4) Antall sluppet på utmarksbeite etter fradrag for dyr som sankes etter mindre enn de påkrevde uker, jf. utmålingsbestemmelsen i kapittel 7.6
- 5) Det er antall slaktegris som er rapportert inn fra slakteriene til Leveransedatabasen i perioden 1. januar til 31. desember året før utbetalingsåret som legges til grunn. Ved avvik mellom antall slaktegris og hva som er registrert i Leveransedatabasen, legges dokumentert antall til grunn for tilskuddsutmålingen
- 6) Antall dyr foretaket disponerer på telledato 1. mars, med registreringsfrist 15.mars, etter fradrag for antall dyr sluppet på utmarksbeite

Ved oppstart eller utvidelse av husdyrproduksjon med kjøp av dyr etter telledato, eller der foretak ikke har levert del 1 av søknad om produksjonstilskudd (søknadsfrist 15. mars), kan kommunen ta hensyn til dette ved fastsettingen av foretakets tilskuddsberettigede grovfôrareal.

Tabell 7.14 Faktorer for maksimalavgrensning av grovfôrareal¹⁾, daa per kg grovfôrsalg

	Sone 1-4	Sone 5	Sone 6-7
Høy	1/400	1/244	1/206
Høyensilasje	1/500	1/300	1/244
Surfôr	1/1000	1/713	1/600

1) Avhendelse av en spesifisert mengde fôr som er lagringsdyktig, til markedspris gjennomført i perioden 1. juli 2018 til og med 30. juni 2019. Alt annet salg av grovfôr skal regnes som bortleie av vedkommende jordbruksareal, med unntak for gras til brikettering. Videresalg av grovfôr gir ikke grunnlag for tilskudd.

Ved oppstart eller utvidelse av grovfôrproduksjon for salg i inneværende år, kan perioden 1. juli 2019 til 31. mars 2020 benyttes som grunnlag for beregning av grovfôrsalg. Dersom foretaket har vært forhindret fra å høste vanlig avling av omsettelig kvalitet på grunn av flom, tørke eller andre forhold utenfor foretakets kontroll, kan kommunen fastsette maksimalt tilskuddsberettiget areal fra grovfôrsalg for foretaket uten at det er solgt grovfôr. Landbruksdirektoratet kan gi nærmere bestemmelser for skjønnsvurderingen.

For foretak med grovfôrareal i flere arealsoner, fastsettes maksimalt tilskuddsberettiget innmarksbeiteareal og grovfôrareal per sone med følgende formel:

$(\text{Antall dyr foretaket disponerer}^6 \text{ og grovfôrsalg}) * \text{faktor for maksimalavgrensning i sonen} * \text{andelen som grovfôrarealeet (sum fulldyrket, overflatedyrket og innmarksbeiteareal før normering) i sonen utgjør av foretakets samlede grovfôrareal.}$

⁶ Jf. fotnote 1) til 5) i tabell 7.12 og 1) til 6) i 7.13.

7.8 Tilskudd til økologisk landbruk

Tilskudd til økologisk husdyrproduksjon

Det kan gis tilskudd til foretak som driver økologisk husdyrproduksjon eller har startet omlegging til slik produksjon.

Tabell 7.15 Foreløpige satser for beregning av tilskudd til økologisk husdyrproduksjon

Dyreslag ¹⁾	Søknadsfrist ²⁾	Sats i kr/dyr/år
Melkeku ³⁾	15. mars og 15. oktober 2019	3 400
Ammeku ³⁾		2 300
Øvrige storfe ³⁾		700
Sau og melkesau	15. mars 2019	447
Ammegeit		250
Melkegeit ³⁾	15. mars og 15. oktober 2019	300
Avlsgris ³⁾		502
Slaktegris ⁴⁾	15. oktober 2019	300

1) Se definisjonene av dyreslag under kapittel 7.2.2.

2) Telledato for søknadsfrist 15. mars er 1. mars, og telledato for søknadsfrist 15. oktober er 1. oktober.

3) Utbetales med 50 pst. av satsen for antall dyr på hver av telledatoene.

4) Tilskuddet gis på grunnlag av antall slaktegris som er rapportert inn fra slakteriene til

Leveransedatabasen i perioden 1. januar til 31. desember året før utbetalingsåret. Ved avvik mellom antall slaktegris og hva som er registrert i Leveransedatabasen, legges dokumentert antall til grunn for tilskuddsutmålingen.

Arealtilskudd til økologisk landbruk

Tilskudd gis for økologisk areal og for arealer som er under omlegging (karensareal) som foretaket disponerer og driver aktivt i vekstsesongen. Dersom flere foretak har drevet det samme arealet aktivt i vekstsesongen, gis tilskuddet til det foretaket som disponerte arealet 1. august. Bestemmelsene i kapittel 7.7.3 om fastsetting av tilskuddsberettiget grovfôrareal per foretak gjelder også for økologisk arealtilskudd.

Tabell 7.16 Foreløpige satser for beregning av økologisk arealtilskudd

Vekstgrupper ¹⁾	Søknadsfrist	Sats kr/daa
Frukt og bær m.m. ²⁾	15. oktober 2019	1 650
Grønnsaker ²⁾		1 650
Potet ²⁾		800
Korn ²⁾		375
Grovfôr ²⁾		25
Areal i 1. karensår ³⁾		150

1) Se definisjonene av vekstgrupper under kapittel 7.8.1.

2) Inkludert arealer i 2. karensår (og ev. 3. karensår for frukt- og bærarealer).

3) Alle vekstgrupper.

Tabell 7.17 Foreløpige satser for beregning av økologisk arealtilskudd til grønngjødsling og areal brakka for å bekjempe ugras

Vekster	Søknadsfrist	Sats kr/daa
Grønngjødsling	15. oktober 2019	500
Areal brakka for å bekjempe ugras		25

Som grønngjødslingsareal regnes arealer der det dyrkes grovfôr- og/ eller grønnefôrvekster, og der alt plantemateriale slås og moldes ned før neste vekstsesong. Plantematerialet skal ikke brukes til fôr eller beites. Dersom grønngjødslingen ikke skal moldes ned før vinteren, kan arealet likevel høstbeites fra 1. september og planterester moldes ned neste år.

Det gis kulturlandskapstilskudd og arealtilskudd til grønngjødsling av økologiske arealer og arealer i 2. års karens⁷ med følgende avgrensning:

- Grønngjødsling på økologisk areal: Maksimalt halvparten så stort areal som sum økologisk areal av korn, potet, grønnsaker, frukt eller bær i samme søknadsomgang.
- Grønngjødslingsareal i 2. års karens: Maksimalt halvparten så stort areal som sum areal (også konvensjonelt) av korn, potet, grønnsaker, frukt eller bær i samme søknadsomgang.
- Det skal ikke gis tilskudd til grønngjødsling av samme areal oftere enn hvert 3. år.

Fylkesmannen kan etter søknad gi dispensasjon til at en større andel av arealet er grønngjødsling av hensyn til et hensiktsmessig vekstskifte, men det skal ikke gis tilskudd til grønngjødsling av samme areal oftere enn hvert 3. år. Dersom det gis dispensasjon, kan fylkesmannen sette krav om at arealene drives økologisk og innenfor disse vekstgruppene i en gitt periode.

7.9 Regionale miljøprogram

Fylkesmannen skal utforme ordningene i henhold til nasjonalt miljøprogram, instruks for regionale miljøtilskudd og de regionale miljøprogrammene for fylkene.

⁷ Med karens menes perioden der produksjonen legges om fra konvensjonell til den er godkjent av Debio som økologisk produksjon.

Tabell 7.17 Fordeling av midler til regionale miljøprogram for søknadsomgangen 2019 med utbetaling 2020.

Fylker	Mill. kroner
Oslo og Viken	131,1
Innlandet	119,3
Vestfold og Telemark	34,5
Agder	15,7
Rogaland	40,1
Vestland	58,7
Møre og Romsdal	21,3
Trøndelag ¹⁾	68,3
Nordland ¹⁾	24,4
Troms og Finnmark	14,6
Sum post 74.19	528,1

1) Øremerket 1 mill. kroner til beitearealer til kortnebb- og kvitkinngås

Fylkesmannen fastsetter foreløpige satser som kan justeres på grunnlag av søknadsmassen. Vannmiljøtiltak og særskilt tiltaket miljøvennlig spredning av husdyrgjødsel skal prioriteres. Tiltak for pollinatorsoner og tiltak som ivaretar truet natur innføres i alle regionale miljøprogram fra vekstsesongen 2020.

Satsen for tilskudd for drift av seter skal være minst 50 000 kroner per seter.

8. UTVIKLINGSTILTAK

8.1 Tilskudd til dyreavl m.m.

Tabell 8.1 Tilskudd til dyreavl m.m., mill. kroner

Ordning	2019	2020
Tilskudd til semin	25,60	25,60
Tilskudd til veterinærreiser	48,80	52,70
Tilskudd til avlsorganisasjoner	14,30	14,30
SUM	88,70	92,60

Tilskudd ved veterinærreiser

Tabell 8.2 Satser – Tilskudd veterinærreiser

	Sats 2020
Reisetilskudd per km ved bruk av eget fremkomstmiddel	12,07 kr per km
Reise- og ventetidstilskudd per time ved bruk av leid skyss og rutegående transportmiddel	320 kr per time
Tilskuddstak per km ved bruk av leid skyssbåt	110 kr per km
Tilskuddstak for «andre kostnader» per reise ved bruk av leid skyssbåt	2 000 kr

Tilskudd til avlsorganisasjoner

Partene er enige om at følgende organisasjoner kan få støtte over ordningen: Norsk Sau og Geit, Norges Birøkerlag, Norges Pelsdyrslag, Norsk Kjøttfeavlslag TYR, Norsk Fjørfeag, Landslaget for Telemarksfe og Avlslaget for sidet trønderfe og nordlandfe. Støtte til Norges Birøkerlag forutsetter at de også bidrar til driften av reinavlsområdet for den brune bia. Norsk Fjørfeag kan søke om støtte til påvirkning av avlsarbeid i regi av internasjonale avlsselskaper.

Landbruksdirektoratet fordeler midlene etter søknad fra de nevnte organisasjonene. Det innhentes uttalelse fra Norges Bondelag og Norsk Bonde- og Småbrukarlag.

8.2 Tilskudd til frøavl m.m.

Tabell 8.3 Tilskudd til frøavl m.m., mill. kroner

Ordning	2019	2020
Frøavl	15,0	17,0
Beredskapslager såkorn	3,70	10,0
SUM	18,7	27,0

Det kan gis tilskudd til beredskapslagring av såkorn med en sats på 0,90 kroner per kg innenfor bevilgningen på 10 mill. kroner.

8.3 Tilskudd rådgivning

Av avsetningen på 98 mill. kroner til Norsk Landbruksrådgiving (NLR), skal minimum 14 mill. kroner brukes til HMS-rådgivning og minimum 5,5 mill. til byggteknisk rådgivning.

8.4 Tilskudd til kvalitets- og salgsfremmende tiltak

Tabell 8.4 Tilskudd til kvalitets- og salgsfremmende tiltak, mill. kroner

Ordning	2019	2020
Utvikling av plantemateriale – oppformering Sagaplant	11,00	11,00
Utvikling av plantemateriale – oppformering NMBU	1,50	1,50
Utvikling av plantemateriale – Graminor	24,96	24,96
Utvikling av plantemateriale, nordisk «Prebreeding»	2,40	2,40
Kvalitetstiltak settepotetavl	9,50	9,50
SUM	49,36	49,36

8.5 Tilskudd til fellesanlegg for frukt

Bevilgningen til tilskudd til fellesanlegg for frukt er 15 mill. kroner for 2020.

9. VELFERDSORDNINGER

9.1 Tilskudd til avløsning ved ferie og fritid

Vilkårene for å kunne motta tilskudd til avløsning ved ferie og fritid står i forskrift om produksjonstilskudd og avløsertilskudd i jordbruket. Søknadsfristen er 15. oktober 2019. Avløserutgifter som foretaket har hatt etter 15. oktober 2019 kan etterregistreres frem til 10. januar 2020.

Fastsetting av tilskuddsgrunnlaget framgår av tabell 9.1. Satsene i tabellen gjelder for avløsning i 2019.

For å få utbetalt avløsertilskudd må foretaket ha et tilskuddsgrunnlag som kan utløse en utbetaling på minimum 5 000 kroner. Foretaket kan maksimalt få utbetalt 83 400 kroner.

Satsene i avtalen er foreløpige, og for å holde forbruket i samsvar med fastsatt bevilgning, kan satsene justeres opp eller ned. Landbruks- og matdepartementet fastsetter endelige satser etter samråd med Norges Bondelag og Norsk Bonde- og Småbrukarlag.

Med mindre noe annet fremgår av tabellen under, gjelder definisjonene av dyreslag mv. under kapittel 7.2.2.

Tabell 9.1 Tilskuddsgrunnlag avløsning ved ferie og fritid

Dyreslag	Sats ¹⁾ kr/dyr
Melkeku ²⁾	3 996
Ammeku ²⁾	1 103
Øvrige storfe ²⁾	666
Melkegeit og melkesau ²⁾	921
Sau og ammegeit ³⁾	458
Avlsgris ²⁾	1 317
Slaktegris ⁴⁾	45
Verpehøne og avlsdyr av ender, kalkuner og gjess ²⁾	11,6
Rugeegg levert til rugeri ⁵⁾	0,07
Hest (alle) ^{2) 6)}	1 317
Avlskanin ^{2) 7)}	328
Gås, kalkun og and ⁴⁾	4,03
Kylling og kalkun ⁸⁾ solgt som livdyr ⁹⁾	4,03
Slaktekylling ⁴⁾	0,50
Økologisk slaktekylling ⁴⁾	1,92
Revetispe ^{2) 10)}	362
Minktispe ^{2) 10)}	106
Hjort (alle) ²⁾	448

1) Satsene er foreløpige, og Landbruks- og matdepartementet kan etter samråd med Norges Bondelag og Norsk Bonde- og Småbrukarlag justere disse innenfor bevilgningen.

2) Gjennomsnitt av antall dyr foretaket disponerer på telledatoene 1. mars, med registreringsfrist 15. mars, og 1. oktober, med registreringsfrist 15. oktober.

3) Antall dyr foretaket disponerer på telledato 1. mars, med registreringsfrist 15. mars.

4) Tilskuddet gis på grunnlag av antall dyr slaktet som er rapportert inn fra slakteriene til Leveransedatabasen i perioden 1. januar til 31. desember året før utbetalingsåret. Ved avvik mellom antall dyr slaktet og hva som er registrert i Leveransedatabasen, legges dokumentert antall til grunn for tilskuddsutmålingen.

5) Tilskuddet gis på grunnlag av antall rugeegg levert til rugeri i perioden 1. januar til 31. desember i året før utbetalingsåret. Rugeegg som leveres til rugeri etter 15. oktober 2019 kan etterregistreres frem til 10. januar 2020.

6) Inkluderer hester som foretaket har i pensjon i vinterhalvåret.

7) Hunnkanin som har født og som benyttes i kjøtt- eller ullproduksjon.

8) Gjelder bare kalkun på inntil 28 uker.

9) Dyr solgt i perioden 1. januar til 31. desember året før utbetalingsåret. Gjelder ikke kyllinger som blir solgt fra klekkeri til slaktekyllingprodusenter. Livdyrsalg etter 15. oktober 2019 kan etterregistreres frem til 10. januar 2020.

10) Avlstispe født foregående år eller tidligere.

9.2 Tilskudd til avløsning ved sykdom og fødsel mv.

Vilkårene for å kunne motta tilskudd til avløsning ved sykdom mv. står i forskrift om tilskot til avløsning ved sykdom og fødsel mv. Maksimal dagsats for tilskuddet er 1 670 kroner.

Med mindre noe annet fremgår av tabellen under, gjelder definisjonene av dyreslag under kapittel 7.2.2.

Tabell 9.2 Faktor for beregning av foretakets maksimale dagsats for sykdomsavløsning mv.

Dyreslag	Faktor, kr per dyr
Melkeku	3 557
Ammeku	982
Øvrige storfe	593
Melkegeit og melkesau	820
Sau født året før eller tidligere og ammegeit	408
Avlsgris ¹⁾	1 173
Levende slaktegris ²⁾ og livdyr på minst 50 kg	128
Verpehøne ³⁾ og avlsdyr av ender, kalkuner og gjess	10,3
Slaktekylling	3,08
Økologiske slaktekylling	6,84
Kalkun for slakt	8,26
Gås for slakt	3,59
And for slakt	19,85
Kylling for livdyrsalg ⁴⁾	8,26
Kalkun for livdyrsalg ⁵⁾	8,26
Hest (alle) ⁶⁾	1 173
Avlskanin ⁷⁾	292
Revetispe ⁸⁾	322
Minktispe ⁸⁾	94
Hjort (alle)	399
Vekst ^{9),10)}	Faktor, kr per daa
Korn	48
Potet	220
Frukt og bær	960
Grønnsaker	540
Honning ¹⁰⁾	Faktor, kr per bifolk
Bifolk	150
Veksthus	Faktor, kr per kvm
Veksthusareal som benyttes til planteproduksjon	16,8

1) Purke som har grisene og råne som er satt inn i avl.

2) Levende slaktegris minst 14 uker gamle.

3) Verpehøner, minst 20 uker gamle, for konsumegg- eller rugeggproduksjon.

4) Gjelder ikke kyllinger som blir solgt fra klekkeri til slaktekyllingprodusent.

5) Gjelder bare kalkun på inntil 28 uker.

6) I vinterhalvåret - inkludert hester som foretaket har i pensjon.

7) Hunnkanin som har født og som benyttes i kjøtt- eller ullproduksjon.

8) Avlstispe født foregående år eller tidligere.

9) Jf. definisjoner av vekstgrupper i kap. 7.7.1.

10) For foretak med plante- og/eller honningproduksjon gjelder tilskuddsordningen kun i onnetida.

Hvor høy dagsats det enkelte foretak kan få avhenger av arten og størrelsen på produksjonen slik den var første dag i søknadsperioden. Hvis den første dagen faller

mellom innsett i periodeproduksjoner som slaktegris, kylling, kalkun eller and, legges antallet dyr ved første dag av forrige innsett til grunn. Tilskuddsgrunnlaget finnes ved å multiplisere faktorene i tabell 9.2 med antall dyr, dekar, bifolk eller kvadratmeter.

Tabell 9.3 Foretakets maksimale dagsats

Tilskuddsgrunnlag:	Maksimal dagsats, kr.
kr. 5 000 – 12 000	567
kr. 12 001 – 18 000	824
kr. 18 001 – 24 000	1 103
kr. 24 001 – 30 000	1 381
kr. > 30 000	1 670

Foretakets tilskudd skal settes til det minste beløpet av følgende to alternativer:

1. foretakets maksimale dagsats i samsvar med tabell 9.3, eller
2. høyeste maksimal dagsats for tilskuddsordningen, fratrukket det den personen som avløses kan få i:
 - a. stønader fra NAV ved sykdom, uførhet, svangerskap og fødsel,
 - b. lønn og dagpenger,
 - c. alderspensjon, uføretrygd, offentlig og privat tjenestepensjon samt avtalefestet pensjon, og
 - d. godtgjøring for tapt arbeidsfortjeneste.

Ved gradert sykmelding fra arbeidet i foretaket, gradert uføretrygd, graderte svangerskapspenger og gradert uttak av foreldrepenger reduseres dagsatsen forholds-
messig i samsvar med graderingen. Dette gjelder både foretakets dagsats i samsvar med tabell 9.3 og maksimal dagsats for ordningen.

Det kan bare gis ett tilskudd per virksomhet for samme periode, med mindre fylkesmannen eller Landbruksdirektoratet finner at det foreligger særlige forhold. En persons sykdom mv. kan bare gi grunnlag for tilskudd til én virksomhet innenfor samme periode.

Ved utmåling av tilskudd til gjenlevende etter forskrift om tilskot til avløsning ved sykdom og fødsel mv. § 7 (tilskot ved dødsfall) fastsettes dagsatsen ut fra tilskuddsgrunnlaget i avdødes foretak.

9.3 Tilskudd til sykepengeordningen i jordbruket

Den kollektive innbetalingen over jordbruksavtalen til sykepengeordningen, dekker NAVs kostnader ved økning av sykepengene fra 80 til 100 pst. av sykepengegrunnlaget ved sykdom utover 16 dager. Ordningen gjelder for jord- og skogbrukere som i det foregående kalenderåret hadde en næringsinntekt på minst 8 000 kroner, og der den utgjorde minst 20 pst. av vedkommendes samlede nettoinntekt. Bevilgningen for ordningen er 38,7 mill. kroner for 2020.

9.4 Tilskudd til landbruksvikarordningen

Avsetningen til landbruksvikarordningen i 2019 framgår av tabellen nedenfor.

Tabell 9.4 Tilskudd til landbruksvikarordningen, mill. kroner

Ordning	2019	2020
Tilskudd til landbruksvikarordningen	65,9	68,2

Tilskudd per årsverk landbruksvikarvirksomhet i avløserlagene er 283 900 kroner.

Med avløserlag menes en organisasjon som har som formål å organisere og administrere avløsning innenfor et geografisk område, og som har åpent medlemskap for alle jordbruksforetak i området som har rett på avløsertilskudd. Avløserlaget må være godkjent av fylkesmannen, og være organisert med eget styre og vedtekter.

9.5 Tidligpensjonsordningen for jordbrukere

Ordningen er regulert i forskrift om tidligpensjon til jordbrukere. Satsene per år er 100 000 kroner for enbrukerpensjon og 160 000 kroner for tobrukerpensjon.

10. Driftskostnader

For 2020 avsettes 8,5 millioner kroner til videre finansiering av utvikling av IKT system for import/RÅK, 1 mill. kroner til første fase av arbeidet med nytt fagsystem for erstatningsordningene i landbruket og 3 mill. kroner til videreutvikling av eStil PT. Det settes av 2 mill. kroner til utredninger og evalueringer.

Oslo 26. juni 2019

Leif Forsell

Lars Petter Bartnes

Kjersti Hoff

VEDLEGG 1: BUDSJETTOVERSIKT JORDBRUKSOPPGJØRET

Budsjettoversikt Kap. 1150 og kap. 4150 Jordbruksavtalen, mill. kroner

Post	Budsjett 2019 ¹⁾	Endring 2020 ²⁾	Budsjett 2020 ²⁾
21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres	24,033	-9,5	14,533
50 Tilskudd til landbrukets utviklingsfond	1 133,55	117	1 250,55
70.11 Avsetningstiltak	27,4	4	31,4
70.12 Tilskudd til råvareprisordningen m.v.	236,662	-2,315	234,347
70.13 Tilskudd til potetsprit og potetstivelse	38	0	38
70 Markedsregulering, kan overføres	302,062	1,685	303,747
71 Tilskudd til erstatninger m.m. , overslagsbevilgning	43	0	43
73. 11 Tilskudd til norsk ull	134	0	134
73.13 Pristilskudd melk	666	30,7	696,7
73.15 Pristilskudd kjøtt	1 452,26	0	1 452,26
73.16 Distriktstilskudd egg	3,335	0	3,335
73.17 Distriktstilskudd på frukt, bær og grønnsaker	123,5	19,3	142,8
73.18 Frakttilskudd	361,45	25	386,45
73.19 Tilskudd til prisnedskrivning korn	779,1	101,1	880,2
73.20 Tilskudd til matkorn	91,4	8,1	99,5
73 Pristilskudd, overslagsbevilgning	3 611,05	184,2	3 795,25
74.11 Driftstilskudd, melkeproduksjon	1 601,60	77,3	1 678,90
74.14 Produksjonstilskudd, husdyr	2 442,80	109,585	2 552,39
74.16 Beitetilskudd	917,2	54,7	971,9
74.17 Areal- og kulturlandskapstilskudd	3 447,50	104,7	3 552,20
74.19 Regionale miljøprogram	493,159	35	528,159
74.20 Tilskudd til økologisk jordbruk	121,9	-1,4	120,5
74 Direkte tilskudd, kan overføres	9 024,16	379,885	9 404,04
77.11 Tilskudd til dyreavl med mer	88,7	3,9	92,6
77.12 Tilskudd til frøavl med mer	18,72	8,3	27,02
77.13 Tilskudd til rådgivning	93,5	4,5	98
77.15 Tilskudd til kvalitets- og salgsfremmende tiltak	49,36	0	49,36
77.17 Tilskudd til fruktlager	14	1	15
77 Utviklingstiltak, kan overføres	264,28	17,7	281,98
78.11 Tilskudd til avløsning for ferie/fritid	1 176,60	47,667	1 224,27
78.12 Tilskudd til avløsning ved sykdom mv	153,2	-9,7	143,5
78.14 Tilskudd til sykepengeordningen i jordbruket	50,2	-11,5	38,7
78.15 Tilskudd til landbruksvikarordningen	65,891	2,337	68,228
78.16 Tilskudd til tidligpensjonsordning	72,5	0	72,5
78 Velferdsordninger, kan overføres	1 518,39	28,804	1 547,20
SUM KAP. 1150	15 107,993	15 920,52	719,774
SUM KAP. 4150	0,000	0	0

1) Saldert budsjett

VEDLEGG 2: Fordeling 2019-2020

Tabell 1.1 Fordeling på priser og tilskudd

	Mill. kr
Kap. 1150, Jordbruksavtalen, utgifter	719,8
- Kap. 4150, Jordbruksavtalen, inntekter	0,0
= Nettoeffekt av tilskudd	719,8
+ Målpriser fra 1.7	249,0
= Sum målpriser og tilskudd	968,8
+ Omdisponering overførte midler 2018	49,2
= Sum til fordeling	1 018,0
+ Utvidet jordbruksfradrag	150,0
+ Endret inntektsverdi jordbruksfradrag	72,0
= Ramme	1 240,0

Tabell 1.2 Målpriser fra 01.07

Produkt	Mill. l/kg/kr	Målpris, kr/l/kg	Endring, kr/l/kg	Endring, mill. kr
Melk, ku og geit	1513,0	5,44	0,03	45,4
Gris	137,8	32,43		0,0
Poteter	214,3	4,94	0,25	53,6
Grønnsaker og frukt	3335,1		3,7%	122,6
Norsk matkorn	195,6	3,36	0,140	27,4
Sum målprisendringer				249,0

Tabell 1.3 Markedsordningen for korn

Prisendringer norsk korn	1000 tonn	Målpris, Kr/kg	Endring, Kr/kg	Mill. kr
Hvete, matkorn	181,1	3,36	0,14	25,3
Rug, matkorn	14,6	2,92	0,14	2,0
Bygg	536,8	2,84	0,12	64,4
Havre	230,1	2,58	0,12	27,6
Fôrhvete og fôrrug	209,1		0,12	25,1
Erter til modning	4,0		0,12	0,5
Såkorn	57,6		0,12	7,1
Oljevekster	16,5	5,69	0,12	2,0
Sum korn og oljevekster	1249,8		0,12	154,1

Tabell 1.4 Anslag endring i kraftfôrpris

	1000 tonn	Andel	Ref. pris kr/kg	Endring, kr/kg	Endring, mill. kr
Karbohydrat kraftfôr	1456,1	71,3%	2,78	0,120	174,7
Effekt endret prisnedskrivning				0,082	-119,4
Protein, soya m.m.	448,2	22,0%	4,018	0,174	0,0
Fett	47,6	2,3%		0,000	0,0
Vitaminer og mineraler	89,3	4,4%		0,000	0,0
Endret bevilgning frakt korn/kraftfôr					-15,0
Sum råvarekostnad kraftfôr	2041,3			0,020	40,3

Tabell 1.5 Kap. 1150 og kap. 4150 Jordbruksavtalen, mill. kroner

Post		Budsjett 2019 ¹⁾	Endring 2020
21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	24,033	-9,500
50	Tilskudd til Landbrukets utviklingsfond	1 133,553	117,000
70.11	Avsetningstiltak	27,400	4,000
70.12	Tilskudd til råvareprisordningen m.v.	236,662	-2,315
70.13	Tilskudd til potetsprit og potetstivelse	38,000	0,000
70	Markedsregulering, <i>kan overføres</i>	302,062	1,685
71	Tilskudd til erstatninger m.m. , <i>overslagsbevilgning</i>	43,000	0,000
73.11	Tilskudd til norsk ull	134,000	0,000
73.13	Pristilskudd melk	666,000	30,700
73.15	Pristilskudd kjøtt	1 452,260	0,000
73.16	Distriktstilskudd egg	3,335	0,000
73.17	Distriktstilskudd på frukt, bær og grønnsaker	123,500	19,300
73.18	Frakttilskudd	361,450	25,000
73.19	Tilskudd til prisnedskrivning korn	779,100	101,100
73.20	Tilskudd til matkorn	91,400	8,100
73	Pristilskudd, <i>overslagsbevilgning</i>	3 611,045	184,200
74.11	Driftstilskudd, melkeproduksjon	1 601,600	77,300
74.14	Produksjonstilskudd husdyr	2 442,800	109,585
74.16	Beitetilskudd	917,200	54,700
74.17	Areal- og kulturlandskapstilskudd	3 447,500	104,700
74.19	Regionale miljøprogram	493,159	35,000
74.20	Tilskudd til økologisk jordbruk	121,900	-1,400
74	Direkte tilskudd, <i>kan overføres</i>	9 024,159	379,885
77.11	Tilskudd til dyreavl med mer	88,700	3,900
77.12	Tilskudd til frøavl med mer	18,720	8,300
77.13	Tilskudd til rådgivning	93,500	4,500
77.15	Tilskudd til kvalitets- og salgsfremmende tiltak	49,360	0,000
77.17	Tilskudd til fruktlager	14,000	1,000
77	Utviklingstiltak, <i>kan overføres</i>	264,280	17,700
78.11	Tilskudd til avløsning for ferie/fritid	1 176,600	47,667
78.12	Tilskudd til avløsning ved sykdom mv	153,200	-9,700
78.14	Tilskudd til sykepengeordningen i jordbruket	50,200	-11,500
78.15	Tilskudd til landbruksvikarordningen	65,891	2,337
78.16	Tilskudd til tidligpensjonsordning	72,500	0,000
78	Velferdsordninger, <i>kan overføres</i>	1 518,391	28,804
SUM KAP. 1150		15 920,523	719,774
SUM KAP. 4150		0,000	0,000

1) Saldert budsjett

2) Budsjett 2018 før flyttinger, kvantums- og konsekvensjusteringer

Tabell 1.6 Post 21 Spesielle driftsutgifter, mill. kroner

	Budsjett	Prognose	
	2019	2020	Endring
Evalueringer, utredninger, arbeidsgrupper (LMD)	2,5		2,0
eStil produksjonstilskudd			3,0
Pilot tollforvaltning		1,2	-1,2
Agros - erstatning av Saturn	3,8		
Ny løsning importvern og RÅK	15,5	8,5	
Fagsystem erstatninger ELF og fylkeskommunene	1,2	1,0	
Digitalisering av skogforvaltning	1,0		
Justert bevilgningsbehov			-13,3
Sum	24,0	10,7	-9,5

Tabell 1.7 Post 70.11 Avsetningstiltak, mill. kroner

	Budsjett	Prognose	
	2019	2020	Endring
Kollektiv dekning omsetningsavgift	27,4	27,4	4,0
Justert bevilgningsbehov			0,0
Sum	27,4	27,4	4,0

Tabell 1.8 Post 70.12 Tilskudd til råvareprisordningen m.v., mill. kroner

	Budsjett	Prognose	
	2019	2020	Endring
Eksportstøtte XR prognose	26,3	36,0	0,0
PNS, prognose	210,4	191,5	0,0
Målprisjustering melk			3,3
Endret målpris potet			3,5
Behov knyttet til produkter uten målpris			0,0
Justert bevilgningsbehov			-9,1
Sum	236,7	227,5	-2,3

Tabell 1.9 Post 70.13 Tilskudd til potetsprit og potetstivelse, mill. kroner

	Budsjett	Prognose	
	2019	2020	Endring
Potetsprit	18,0	18,0	0,0
Potetstivelse	20,0	20,0	0,0
Justert bevilgningsbehov			0,0
Sum	38,0	38,0	0,0

Tabell 1.10 Post 71 Tilskudd til erstatninger m.m., mill. kroner

	Budsjett 2019	Endring
Erstatning ved avlingssvikt i planteprod.	40,0	0,0
Erstatning svikt i honningprod.	3,0	0,0
Sum	43,0	0,0

Tabell 1.11 Post 73.11 Tilskudd til norsk ull

	Endring,	Endring, mill.
	kr/kg	kr
Ull	3,100	40,00

Tabell 1.12 Post 73.13 Pristilskudd, melk

	Mill. l.	Sats, kr/l	Endring, kr/l	Ny sats kr/l	Endring, mill. kr
Grunntilskudd geitemelk	21,00	3,36		3,36	0,0
Distriktstilskudd melk					
Sone A	205,5	0,00	0,00	0,00	0,0
Sone B	319,9	0,12	0,00	0,12	0,0
Sone C	228,1	0,37	0,00	0,37	0,0
Sone D	520,6	0,53	0,04	0,57	20,8
Sone E	119,0	0,60	0,04	0,64	4,8
Sone F	49,3	0,69	0,04	0,73	2,0
Sone G	52,8	0,97	0,04	1,01	2,1
Sone H	3,2	1,18	0,04	1,22	0,1
Sone I	13,2	1,76	0,04	1,80	0,5
Sone J	10,3	1,85	0,04	1,89	0,4
Sum distriktstilskudd, melk	1 521,8		0,02		30,7
Sum pristilskudd, melk					30,7

Tabell 1.13 Post 73.15 Pristilskudd, kjøtt

	Antall 12 mnd	Sats, kr/slakt	Endring, kr/slakt	Ny sats kr/slakt	Endring, mill. kr
Kvalitetstilskudd lammeslakt					
Kval. O+ og bedre	962 100	450,00	0,00	450,00	0,0
Ikke godkjent klassifiser	3 300	409,00	0,00	409,00	0,0
Kjeslakt over 3,5 kg	18 400	300,00	0,00	300,00	0,0
Tillegg økologiske slakt	24 700	40,00	0,00	40,00	0,0
Sum	1 008 500				0,0
Grunntilskudd, kjøtt	Mill. kg	Sats, kr/kg	Endring, kr/kg	Ny sats kr/kg	Endring, mill. kr
Sau	24,1	3,81	0,00	3,81	0,0
Geit	0,3	5,15	0,00	5,15	0,0
Sum	24,4				0,0
Kvalitetstilskudd storfekjøtt					
Kvalitetsklasse O	18,9	2,50		2,50	0,0
Kvalitetsklasse O+ og bedre	27,2	7,50		7,50	0,0
Sum	46,1				0,0
Distriktstilskudd, kjøtt					
Storfe, sau og geit					
Sone 1	23,1	0,00	0,00	0,00	0,0
Sone 2	57,8	5,25	0,00	5,25	0,0
Sone 3	19,3	8,05	0,00	8,05	0,0
Storfe og Geit					
Sone 4	7,2	11,80	0,00	11,80	0,0
Storfe og Geit					
Sone 5	0,9	12,40	0,00	12,40	0,0
Sau					
Sone 4	3,2	13,90	0,00	13,90	0,0
Sau					
Sone 5	0,6	14,40	0,00	14,40	0,0
Gris					
Sone 4	7,6	5,10	0,00	5,10	0,0
Gris					
Sone 5	0,2	5,40	0,00	5,40	0,0
Vestlandet og Agder ¹ Gris	9,4	1,10	0,00	1,10	0,0
Sum	129,3				0,0
Sum pristilskudd kjøtt					0,0

1) Hordaland, Sogn og Fjordane, Møre og Romsdal + Agderfylkene

Tabell 1.14 Post 73.16 Distriktstilskudd egg

	Mill. kg	Sats, kr/kg	Endring, kr/kg	Ny sats kr/kg	Endring, mill. kr
Vestl.	6,170	0,25	0,00	0,25	0,0
Nord Norge	2,570	0,75	0,00	0,75	0,0
Sum distriktstilskudd egg					0,0

Tabell 1.15 Post 73.17 Distriktstilskudd, frukt og bær og grønnsaker

		1 000 tonn	Sats, kr/kg	Endring, kr/kg	Ny sats, kr/kg	Endring, mill. kr
Epler, pærer og plommer, kirsebær	Sone 1	2,4	2,57	0,40	2,97	1,0
	Sone 2-4	2,2	3,55	0,60	4,15	1,3
	Sone 5	6,1	7,47	1,00	8,47	6,1
Moreller	Sone 1	0,1	3,54	0,40	3,94	0,0
	Sone 2-4	0,2	4,50	0,60	5,10	0,1
	Sone 5	0,5	8,45	1,00	9,45	0,5
Pressfrukt		7,4	2,57	0,40	2,97	3,0
Bær	Sone 1-3	6,1	1,97	0,25	2,22	1,5
	Sone 4-5	4,4	5,36	0,70	6,06	3,1
	Sone 6-7	0,1	6,27	0,70	6,97	0,1
Sum distriktstilskudd frukt og bær		29,5				16,7
Kvantumsgrense						
Tomat	103 400 kg					
Sone 1-3		1,6	1,60	0,30	1,90	0,5
Sone 4-7		3,1	2,96	0,30	3,26	0,9
Slangeagurk	151 800 kg					
Sone 1-3		4,1	0,95	0,10	1,05	0,4
Sone 4-7		1,2	1,74	0,10	1,84	0,1
Salat	220 000 stk					
Sone 1-3		5,6	0,60	0,05	0,65	0,3
Sone 4-7		2,2	1,09	0,05	1,14	0,1
Sum tilskudd grønnsaker		17,8				2,3
Potetprod. i Nord Norge		2,7	1,40	0,10	1,50	0,3
Sum		50,0				19,3

Tabell 1.16 Post 73.18 Frakttilskudd

	Budsjett 2019 mill. kr	Satsendring mill. kr
Frakt korn	70,0	0,0
Frakt kraftfôr	150,0	15,0
Innfrakt slakt	134,0	10,0
Frakt egg	7,5	0,0
Sum	361,5	25,0

Tabell 1.17 Post 73.19 Prisnedskrivning norsk korn

	1 000 tonn	Sats, kr/kg	Endring, kr/kg	Ny sats kr/kg	Endring, mill. kr
Korn	1 161,0	0,603	0,082	0,685	95,2
Økologisk korn	11,7	1,565	0,230	1,795	2,7
Oljevekster, lupiner og bønner	9,7	2,018	0,230	2,248	2,2
Økologiske oljevekster, lupin, bønner	0,3	3,228	0,230	3,458	0,1
Førerter	3,9	0,985	0,230	1,215	0,9
Økologiske førerter	0,2	1,635	0,230	1,865	0,0
Sum	1186,7		0,085	0,71	101,1
Herav 70 pst utslag i inneværende år	830,7				70,770

Tabell 1.18 Post 73.20 Tilskudd norsk matkorn

	1 000 tonn	Sats, kr/kg	Endring, kr/kg	Ny sats kr/kg	Endring, mill. kr
Tilskudd norsk matkorn	140,0	0,413	0,058	0,471	8,1
Herav 50 pst utslag i inneværende år	70,0				4,050

Tabell 1.19 Post 74. 11 Driftstilskudd, melk og ammeku

		Sats kr per		Ny sats	Endring,	
		Antall	bruk/dyr	Sats-endring	kr/bruk/dyr	mill. kr
Kumelk AK-sone 2	Foretak	355	135 050	14 500	149 550	5,1
Kumelk Ak-sone 1-3-4	Foretak	1 907	144 050	9 500	153 550	18,1
Kumelk AK-sone 5	Foretak	4 594	161 050	14 500	175 550	66,6
Kumelk AK-sone 6-7	Foretak	743	169 050	14 500	183 550	10,8
Geitemelk landet	Foretak	283	179 050	4 300	183 350	1,2
Ammekyr s. 1-4, 6-39 ky Dyr		20 336	3 282	25	3 307	0,5
40 og flere kyr	Foretak	175	131 280	1 000	132 280	0,2
Ammekyr s. 5-7, 6-39 ky Dyr		45 260	4 032	316	4 348	14,3
40 og flere kyr	Foretak	321	161 280	12 640	173 920	4,1
Justert bevilgningsbehov, gjeldende satser						-43,6
Sum driftstilskudd, melk og ammeku						77,3

Tabell 1.20 Post 74.14 Tilskudd til husdyr

	Fra	Til	Antall dyr	Sats kr/dyr	Endring kr/dyr	Ny sats kr/dyr	Endring, mill. kr
Melkekyr	1	14	101 891	4 168	440	4 608	44,8
	15	30	65 187	2 562	440	3 002	28,7
	31	50	34 577	1 100	440	1 540	15,2
	51 +		15 148	770		770	0,0
Sum			216 803				88,7
Melkekyr på små og mellomstore bruk	6	23	122 501	1 400	250	1 650	15,5
	24	50	29 900	-1 150	-205	-1 355	9,0
Sum			152 401				24,5
Ammekyr	1	50	87 765	3 880	300	4 180	26,3
	51+		3 879	770		770	0,0
Sum			91 644				26,3
Andre storfe			563 409	770		770	0,0
Melkegeit og melkesau	1	125	28 532	1462	190	1 652	5,4
	126+		6 885	538	100	638	0,7
Sum			35 417				6,1
Sau	1	126	808 383	868	15	883	12,1
	127	150	38 302	194	689	883	26,4
og ammegeiter	150+		97 806	194		194	0,0
Sum			944 491				38,5

Avlsgris Sør-Norge 2)	1	35	20 260	498		498	0,0
Avlsgris Jæren	1	35	4 618	350		350	0,0
Avlsgris Nord-Norge	1	35	1 403	776		776	0,0
Sum			26 281				0,0
Slaktegris 2)	1	1400	994 734	14		14	0,0
Slaktegris Jæren	1	1400	195 266	10		10	0,0
Sum			1 190 000				0,0
Verpehøner Sør-Norge	1	1 000	570 683	10		10	0,0
Verpehøner Nord-Norge	1	1 000	26 024	24		24	0,0
Verpehøner, landet	1 001	5 000	2 149 099	10		10	0,0
Sum			2 745 805				0,0
Bifolk	1 +		37 694	550	50	600	1,9
Hjort over 1 år			4 963	400	50	450	0,2
Genbevarin Storfe			3 637	3260	200	3 460	0,7
Sau			32 073	300	10	310	0,3
Gammelnorsk spelsau			23 734		-310		-7,4
Geit			458	600	10	610	0,0
Hest			563	1 100	100	1 200	0,1
Sum			60 465				-6,3
Bunnfradrag 35 pst. ¹⁾		35%	39 589	6 000	0	6 000	0,0
Beløpsavgrensing				560 000	-30 000	530 000	-0,5
Justert bevilgningsbehov, gjeldende satser							-69,8
Sum produksjonstilskudd, husdyr							109,6

1) Bunnfradrag produksjonstilskudd fordeles med 35 pst. tilskudd husdyr og 65 pst. arealtilskudd

2) Unntatt Jæren

Tabell 1.21 Post 74.16 Tilskudd til dyr på beite

		Antall dyr	Sats kr/dyr	Endring kr/dyr	Ny sats kr/dyr	Endring, mill. kr
Utmarksbeitetilskudd:	Kyr, storfe, hest	243 870	678	114	792	27,8
	Sau, lam, geit	2 051 415	195	10	205	20,5
Beitetilskudd:	Storfe m.m.	630 678	370	50	420	31,5
	Småfe m.m.	2 412 350	40	10	50	24,1
Justert bevilgningsbehov, gjeldende satser						-49,2
Sum beitetilskudd		5 338 313				54,7

Tabell 1.22 Post 74.17 Areal- og kulturlandskapstilskudd

	Antall dekar	Sats kr/daa	Endring kr/daa	Ny sats kr/daa	Endring, mill. kr
Kulturlandskapstilskudd alt areal	9 068 060	162	4	166	36,3
Bunnfradrag, 65 pst ¹⁾	39 589	6 000	0	6 000	0,0
Arealtilskudd, grovfôr	5 938 140				44,0
Innmarksbeitearealer (omregningsfaktor)	1 600 160				0,0
Arealtilskudd, korn	2 896 331				39,9
Arealtilskudd, potet	116 138				0,0
Arealtilskudd, grønnsaker	72 825				0,0
AK-tilskudd, frukt, bær og planteskoleareal	44 626				0,0
Justert bevilgningsbehov, gjeldende satser					-15,5
Sum, AK-tilskudd	9 068 060				104,7

1) Bunnfradrag produksjonstilskudd fordeles med 35 pst tilskudd husdyr og 65 pst arealtilskudd

Arealtilskudd, grovfôr

	Antall daa	Sats kr/daa	Endring kr/daa	Ny sats kr/daa	Endring, mill. kr
Sone 1	395 383	0		0	0,0
Sone 2	315 563	0		0	0,0
Sone 3	610 290	85		85	0,0
Sone 4	478 633	105		105	0,0
Sone 5 A	1 811 013	268	5	273	9,1
Sone 5 B Vestlandet	1 515 364	303	15	318	22,7
Sone 6	698 428	303	15	318	10,5
Sone 7	113 467	349	15	364	1,7
Sum grovfôr alle soner	5 938 140				44,0

Arealtilskudd, korn

	Antall daa	Sats kr/daa	Endring kr/daa	Ny sats kr/daa	Endring, mill. kr
Sone 1	1 260 478	198	10	208	12,6
Sone 2 og 3	1 089 935	258	15	273	16,3
Sone 4	407 730	293	20	313	8,2
Sone 5 - 7	138 188	247	20	267	2,8
Sum korn, alle soner	2 896 331		13,8		39,9

Arealtilskudd, øvrige vekster

	Antall daa	Sats kr/daa	Endring kr/daa	Ny sats kr/daa	Endring, mill. kr
Potet sone 1 -5	111 848	178		178	0,0
Potet sone 6 -7	4 290	930		930	0,0
Sum poteter, alle soner	116 138				0,0
Grønnsaker sone 1 - 5	72 363	750		750	0,0
Grønnsaker sone 6 - 7	462	1 750		1750	0,0
Sum grønnsaker, alle soner	72 825				0,0
Frukt sone 1 - 4	9 624	1 200		1200	0,0
Frukt sone 5 -7	11 690	1 950		1950	0,0
Sum frukt, alle soner	21 314				0,0
Bær sone 1 - 4	15 754	1 000		1000	0,0
Bær sone 5 - 7	7 558	1 450		1450	0,0
Sum bær, alle soner	23 312				0,0

Tabell 1.23 Post 74.19 Tilskudd til regionale miljøprogram, mill. kroner

	Budsjett 2019	Endring bratt	Endring generell	Endring til setrer	Sum endring
Fordelt på regionene	483,8				35,0
Justert bevilgningsbehov					0,0
Landet					35,0

Tabell 1.24 Post 74.20 Tilskudd til økologisk jordbruk

Arealtilskudd	Antall daa	Sats kr/daa	Endring kr/daa	Ny sats kr/daa	Endring, mill. kr
Korn til modning	66 474	375		375	0,0
Grønnsaker, frukt og bær	5 788	1 600	50	1650	0,3
Poteter	1 267	700	100	800	0,1
Grønngjødsling	5 284	500		500	0,0
Innmarksbeite	60 782	25		25	0,0
Økologisk areal 1. års karens	17 730	150		150	0,0
Distriktstilskudd økologisk grønt					0,0
Grovfôr og annet økologisk areal	235 736	25		25	0,0
Sum arealtilskudd økologisk areal	393 061				0,4

Tilskudd til økologisk husdyrproduksjon	Antall dyr	Sats kr/dyr	Endring kr/dyr	Ny sats kr/dyr	Endring, mill. kr
Melkekyr	8 206	3 200	200	3400	1,6
Ammekyr	4 197	2 200	100	2300	0,4
Andre storfe	17 703	700		700	0,0
Sau over 1 år	41 922	500	50	550	2,1
Melkegeit	797	250	50	300	0,0
Ammegeit	347	250		250	0,0
Avlsgris	306	502		502	0,0
Slaktegris	3 654	300		300	0,0
Sum tilskudd til økologisk husdyrproduksjon					4,1
Justert bevilgningsbehov, gjeldende satser					-5,9
Sum tilskudd til økologisk jordbruk					-1,4

Tabell 1.25 Post 77.11 Tilskudd til dyreavl med mer. Mill. kroner

	Budsjett	Prognose	
	2019	2020	Endring
Tilskudd til veterinær reiser	48,8	47,7	5,0
Tilskudd til semin	25,6	25,6	0,0
Tilskudd til avlsorganisasjoner	14,3	14,3	0,0
Justert bevilgningsbehov			-1,1
Sum	88,7	87,6	3,9

Tabell 1.26 Post 77.12 Tilskudd til frøavl med mer. Mill. kroner

	Budsjett	Prognose	
	2019	2020	Endring
Tilskudd til frøavl	15,0	17,0	0,0
Tilskudd til lagring av såkorn	3,7	3,7	6,3
Justert bevilgningsbehov			2,0
Sum	18,7	20,7	8,3

Tabell 1.27 Post 77.13 Tilskudd til rådgivning, NLR. Mill. kroner

	Budsjett	Prognose	
	2019	2020	Endring
Tilskudd til NLR	93,5	93,5	4,5
Herav: HMS-arbeid			0,0
Byggteknisk rådgivning			0,0
Justert bevilgningsbehov			0,0
Sum	93,5	93,5	4,5

Tabell 1.28 Post 77.15 Tilskudd til kvalitets- og salgsfremmende tiltak. Mill. kroner

	Budsjett	Prognose	Endring
	2019	2020	
Utvikling av plantemateriale, nordisk.	2,4	2,4	0,0
Utvikling av plantemateriale, oppformering	12,5	12,5	0,0
Utvikling av plantemateriale, Graminor	25,0	25,0	0,0
Kvalitetstiltak settepotetavl	9,5	9,5	0,0
Justert bevilgningsbehov			0,0
Sum	49,4	49,4	0,0

Tabell 1.29 Post 77.17 Tilskudd til fruktlager

	Volum siste 3 år, tonn	Sats 2019, kr / kg	Endring, kr/kg	Ny sats kr/kg	Endring, mill. kr
Sum	9 171,7	1,53	0,11	1,64	1,00

Tabell 1.30 Post 78.11 Tilskudd for avløsning til ferie og fritid

	Antall bruk/dyr	Kr per bruk/dyr	Endring kr /bruk/dyr	Ny sats kr/bruk/dyr	Endring mill. kr
Tilskudd per foretak	8 902	78 700	4 700	83 400	41,8
Melkekyr	216 803	3771	225	3 996	
Ammekyr	91 644	1041	62	1 103	
Andre storfe	563 409	628	38	666	
Melkegeit og melkesau	35 417	869	52	921	
Sau, ammegeit	944 491	432	26	458	
Avlsgris	45 967	1243	74	1 317	
Slaktegris	1 503 458	43	3	45	
Verpehøner, -ender, -	4 245 048	10,9	0,7	11,6	
Hester	25 050	1243	74	1 317	
Avlskaniner	1 038	309	18	328	
Gjess, ender, kalkuner, liv	3 293 391	3,80	0,23	4,03	
Slaktekylling	60 269 968	0,47	0,03	0,50	
Økologisk slaktekylling	154 281	1,81	0,11	1,92	
Revetisper	25 705	342	20	362	
Minktisper	129 783	100	6	106	
Hjort	7 193	423	25	448	
	Prognose		Endring	Utslag av tak	
Utslag av satsendringer	mill. kr	Endring pst.	mill. kr	mill. kr	
	1 110,0	5,97%	66,3	-41,8	24,4
Justert bevilgningsbehov					-18,6
Sum tilskudd til avløsning for ferie og fritid					47,7

Tabell 1.31 Post 78.12 Tilskudd til avløsning ved sykdom mv

	Antall dager	Sats kr/dag	Endring kr/dag	Endring, mill. kr
Antall avløsningsdager	171 302	1 670		
Gjennomsnittsberegning	171 302	817	0	0,0
Fedrekvote				1,5
Justert bevilgningsbehov				-11,2
Sum				-9,7

Tabell 1.32 Post 78.15 Tilskudd til landbruksvikarordningen

	Antall årsverk	Sats kr/å.v.	Endring kr/å.v.	Endring, mill. kr
Tilskudd per vikar	233	282 400	1 500	0,3
Økning	7		283 900	2,0
Justert bevilgningsbehov				0,0
Sum				2,3

Tabell 1.33 Post 78.16 Tilskudd til tidligpensjonsordning

	Antall	Sats , kr/pers.	Endring kr/pers	Endring, mill. kr
Enbruker	565	100 000		0,0
Tobruker	88	160 000	0	0,0
Justering endret avkorting mot NAV				0,0
Justert bevilgningsbehov				0,0
Sum	741			0,0

Tabell 1.34 Kap. 4150 Jordbruksavtalen, inntekter

Post 85, Prisutjevningsbeløp kraftfôrråvarer	1000 tonn	Målpris kr/kg	Sats, kr/kg	Endring, kr/kg	Endring, mill. kr
Sildemel	2 500		0,00	0,00	0,0
Soyamel	230 000,0	3,933	0,000	0,00	0,0
Andre fôrstoffer	50		0,25	0,00	0,0
Post 85	232 550				0,0
Sum kap. 4150					0,0

VEDLEGG 3: Gjennomsnittlig endring i målpris for frukt og grønt.

De gjennomsnittlige endringene i målpriser er basert på et tillegg på 3,7 % for avtaleåret 2019-2020. Endringene er som følger for de ulike målprisprodukter:

Rosenkål:	3,7 % tilsvarende: 57 øre/kg
Kepaløk:	3,4 % tilsvarende: 25 øre/kg
Knollselleri	3,1 % tilsvarende: 55 øre/kg
Epler:	3,7 % tilsvarende: 62 øre/kg
Gulrot:	3,8 % tilsvarende: 35 øre/kg
Blomkål:	6,2 % tilsvarende: 58 øre/kg
Hvitkål:	3,5 % tilsvarende: 27 øre/kg
Isbergsalat:	3,7 % tilsvarende: 35 øre/kg
Tomat:	2,9 % tilsvarende: 55 øre/kg
Agurk:	3,6 % tilsvarende: 28 øre/kg
Purre:	2,9 % tilsvarende: 53 øre/kg

VEDLEGG 4: Målpriser og øvre prisgrenser for grøntsektoren 2019-2020

Uke nr.	Poteter		Kepaløk > 65 mm		Purre		Hvitkål		Rosenkål 0,4 kg flowpk.		Blomkål stk.	
	MP	ØP	MP	ØP	MP	ØP	MP	ØP	MP	ØP	MP	ØP
2019												
27	966	1082	825	924	2209	2474	971	1088			1090	1221
28	841	942	825	924	2209	2474	971	1088			1090	1221
29	726	813	825	924	2109	2362	911	1020			930	1042
30	626	701	922	1033	2109	2362	911	1020			840	941
31	626	701	922	1033	2109	2362					840	941
32	566	634	915	1025	1981	2219					840	941
33	489	548	915	1025	1981	2219					840	941
34	489	548	872	977	1821	2040					840	941
35	442	495	844	945	1821	2040					875	980
36	442	495	797	893	1821	2040					875	980
37	442	495	771	864	1764	1976					875	980
38	403	451	717	803	1764	1976					930	1042
39	403	451	717	803	1764	1976			1612	1805	930	1042
40	403	451	717	803	1764	1976	576	645	1612	1805	930	1042
41	403	451	717	803	1764	1976	576	645	1612	1805	930	1042
42	403	451	717	803	1764	1976	576	645	1612	1805		
43	429	480	717	803	1764	1976	576	645	1612	1805		
44	429	480	717	803	1764	1976	616	690	1612	1805		
45	429	480	717	803	1764	1976	616	690	1612	1805		
46	463	519	742	831	1789	2004	616	690	1612	1805		
47	463	519	742	831	1789	2004	616	690	1612	1805		
48	463	519	742	831	1839	2060	701	785	1612	1805		
49	489	548	742	831	1839	2060	701	785	1612	1805		
50	489	548	742	831	1939	2172	701	785	1612	1805		
51	489	548	742	831	1939	2172	701	785	1612	1805		
52	489	548	742	831	1939	2172	701	785	1612	1805		
2020												
1	489	548	742	831	62,94	2172	10,04	785	17,71	1805		
2	489	548	742	831	60,91	2172	10,04	785	14,31	1805		
3	499	559	742	831	61,72	2172	12,39	785	13,63	1805		
4	499	559	742	831	75,12	2172	13,97	791	14,99	1805		
5	499	559	742	831	79,18	2172	16,22	836	9,54	1805		
6	511	572	742	831	40,61	2172	14,99	836				
7	511	572	742	831	13,40	2172	15,72	836				
8	511	572	742	831			15,17	864				
9	525	588	742	831			16,99	864				
10	525	588	742	831			15,73	864				
11	525	588	742	831			17,65	864				
12	538	603	742	831			16,62	864				
13	538	603	759	850			15,92	864				
14	538	603	759	850			16,20	864				
15	550	616	759	850			12,73	864				
16	550	616	759	850			9,92	864				
17	550	616	759	850			9,88	864				
18	562	629	759	850			6,88	864				
19	562	629	759	850			6,09	864				
20	562	629	825	924			5,62	864				
21	573	642	825	924			4,40	864				
22	573	642	825	924			3,37	864				
23	573	642	825	924			40,13	1490			1400	1568
24	573	642	825	924			39,40	1411			1350	1512
25	573	642	825	924			43,64	1333			1300	1456
26	1089	1220	825	924			31,04	1221			1255	1406

Uke	Gulrot		Knollselleri		Isbergsalat		Agurk		Tomater		Epler	
nr.	Flowpk.				stk.		stk.				> 70 mm	
	MP	ØP	MP	ØP	MP	ØP	MP	ØP	MP	ØP	MP	ØP
2019												
27	1320	1478			927	1038	747	837	1960	2195		
28	1320	1478			865	969	747	837	1960	2195		
29	1225	1372			865	969	747	837	1770	1982		
30	1225	1372			865	969	753	843	1770	1982		
31	1225	1372			865	969	753	843	1770	1982		
32	1095	1226	2092	2343	889	996	823	922	1770	1982		
33	1095	1226	2092	2343	889	996	823	922	1770	1982		
34	1030	1154	2092	2343	914	1024	848	950	1940	2173	1742	1951
35	1030	1154	2092	2343	914	1024	848	950	1940	2173	1742	1951
36	925	1036	1992	2231	984	1102	848	950	1940	2173	1742	1951
37	925	1036	1872	2097	984	1102	848	950	2032	2276	1742	1951
38	925	1036	1872	2097	984	1102	848	950	2032	2276	1742	1951
39	925	1036	1842	2063	1064	1192	848	950	2032	2276	1742	1951
40	887	993	1842	2063	1064	1192	848	950	2032	2276	1742	1951
41	887	993	1812	2029	1064	1192	848	950	2032	2276	1742	1951
42	887	993	1782	1996	1124	1259	848	950			1742	1951
43	887	993	1782	1996	1124	1259	848	950			1742	1951
44	887	993	1782	1996	1124	1259	848	950			1742	1951
45	887	993	1782	1996							1742	1951
46	887	993	1782	1996							1742	1951
47	887	993	1782	1996							1742	1951
48	887	993	1782	1996							1742	1951
49	900	1008	1782	1996								
50	900	1008	1782	1996								
51	900	1008	1782	1996								
52	900	1008	1782	1996								
2020												
1	900	1008	1795	2010								
2	935	1047	1795	2010								
3	935	1047	1795	2010								
4	935	1047	1795	2010								
5	935	1047	1795	2010								
6	935	1047	1795	2010								
7	935	1047	1795	2010								
8	935	1047	1795	2010								
9	935	1047	1795	2010								
10	935	1047	1825	2044								
11	935	1047	1825	2044			860	963				
12	935	1047	1825	2044			860	963				
13	980	1098	1825	2044			860	963				
14	980	1098	1825	2044			860	963				
15	980	1098	1825	2044			860	963				
16	980	1098	1825	2044			860	963				
17	980	1098	1825	2044			822	921				
18	980	1098	1825	2044			822	921				
19	980	1098	1825	2044			822	921				
20	980	1098	1825	2044			813	911	2005	2246		
21	980	1098	1825	2044	1234	1382	813	911	2005	2246		
22	980	1098	1825	2044	1234	1382	813	911	2005	2246		
23	980	1098			1177	1318	768	860	1955	2190		
24	980	1098			1077	1206	768	860	1955	2190		
25	1320	1478			977	1094	768	860	1955	2190		
26	1320	1478			977	1094	768	860	1955	2190		

Gulrot: Bunt uke 25 til 31. Noteringspris for epler er den til enhver tid dominerende sort i markedet.

Norges Bondelag, Postboks 9354 Grønland, 0135 Oslo

Tlf.: 22 05 45 00

bondelaget@bondelaget.no

bondelaget.no

ISSN 1504-3371

NORGES BONDELAG

